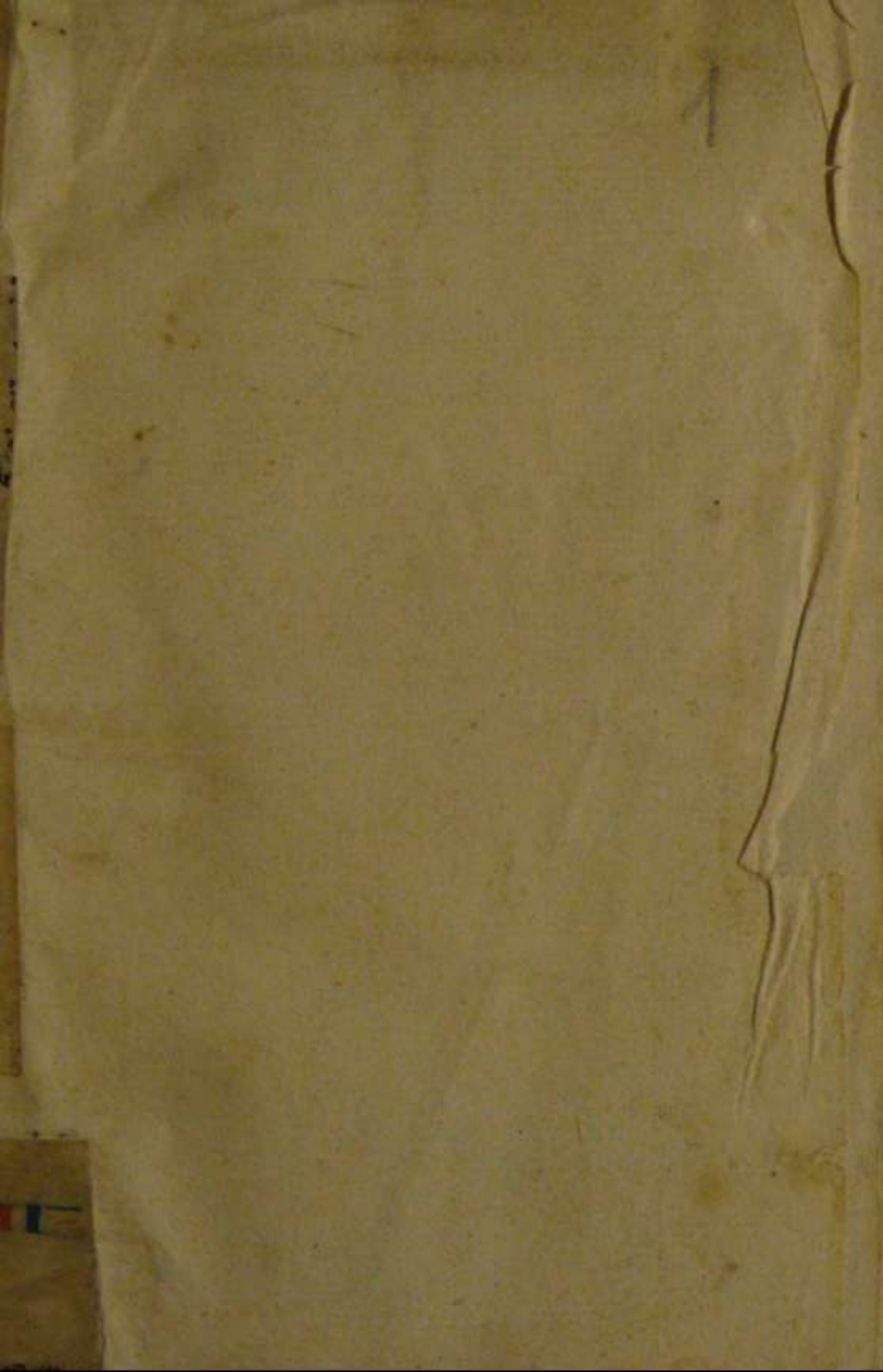

TRICASSI CERASA
riensis Mantuani, Super Chy,
romantiam Coclytis Dillucida
tiones Præclarissimæ. Ad
Illustrissimū Dominum
D. Fœdericum Gon
zagha. Mantuæ
Marchio
nem.

M.D.XXV.

Cum Gratia.

1712-1713

1713-1714

1714-1715

1715-1716

1716-1717

1717-1718

1718-1719

1719-1720

1720-1721

1721-1722

1722-1723

1723-1724

1724-1725

1725-1726

1726-1727

1727-1728

1728-1729

1729-1730

1730-1731

AD ILLVSRISSIMVM. D. DOMINVM
 FREDERICVM GONZAGA MANTVÆ
 MARCHIONEM. PATRICIVS TRI
 CASSVS CERASARIENSIS
 MANTVANVS. SALV
 TEM. Q. P.

Vxta phylosophi sententiam præ
 mo cœli, & mundi. Illustrissime
 Domine. Principium est plusq̃
 dimidiũ. Quæquidem doctrin
 na non solum in speculatiua cogni
 tione primatum retinet, uerum
 etiam & in ipsa operum execu
 tione. Quapropter cum multo
 rum præcibus ac rogatu, libellum
 suæ opusculum quoddam Chyromantie artis in lucem prodie
 rim, & quod penes me singulare fuerat omnibus effectum
 esset commune, conspiciensq; quorundam uesania, huiusæ operi
 uerbulis insanis maledici, eorum ignorantiam admiratus ani
 mo proposui, ut si quo modo, tandem, ueritatis ianuam omni
 bus aperire ualerem. Hæcqs mihi cogitantib; fuere aliqui, qui
 me plurimum subrogarunt, ut eis peculiari gratia Cœlitum
 Bononiensem uulgariter exponerem. Quorum præcibus (non
 inuidiæ zelo fessus, magis autē uirtutis ac scientiæ huius amo
 re promotus) q̃libentissime annui, arbitrans illos non prop
 prio aut naturali instinctu sed afflatu diuino adductos fore.
 ut opinioni meæ ac desiderio commodius satisfacerẽ. Quo cœ
 pto, expositionis meæ modum plurimum admirati, arbitra
 bantur me eorum amicitia ac rogatu prægruari, ne scilicet

LIBER

Si Coelitis Doctrina accresceret Chyromantie meae depressio
 ne praegravaretur. Mea autem intentione percepta, admodum lae-
 ti, quae coeperant summo cum desiderio perficere conabantur,
 nempe gloriam meam non quero, magis autem huius Doctri-
 nae excellentiam prosequor ostentandam. Modus itaque proce-
 dendi, illustrissime Domine talis est, ut primo quidem ipsius
 Coelytis textus premittam, sigillatimque post unumquemque
 capitulum mea sequitur declaratio, siue Dilucidatio. Em uni-
 uscuiusque capituli exigentiam aut necessitatem. Si nempe ip-
 sus Chyromantie principia singulari opere perficere voluis-
 sem (sicuti et primo practicam peragi,) et adhuc omnis
 Chyromantie doctrina in maxima confusione persisteret, cum
 ipse Coeles inter omnes Chyromanticos, apud insontes et fa-
 tuos praecipuus habeatur. Opposita autem iuxta se posita ma-
 gis clarescent, Enimvero non ipsum Coelytem me exponere, aut
 directe impugnare confiteor, sed tantummodo huius scientiae
 ac artis veridicam Doctrinam declarare. Audeo tamen dice-
 re ipsum Coelytem, non huius doctrinae (aut scientiae) signarium
 inexpertum ue. Destruentem autem magis. Omnia namque ob-
 ruit, omnia insimul mixta confundit Philosophorum, ac huius-
 iuscemodi artis doctorum sententias in contrarium sensum ex-
 torquet, ac depravat. Omnibus quoque cuiuscunque sexus condi-
 tionisue, ac status, detrahit maledicitque Doctos pariter et in-
 doctos prosequitur, tantummodoque maledicis verbis, ac tur-
 piloquiis maledica illa lingua oblectatur. Quantum autem
 hec vera sunt, eius doctrinam perscrutantibus (illis in volumi-
 nibus primo impressis) considerandum permittitur. Suis uer-
 ro maledictionibus abiectis, et in partem relictis, ea tantum-
 modo quae necessaria sunt accipiens Em Chyromanticam do-
 ctrinam exposui ac declaravi. Attamen, quoniam hanc proian

eiam assumpsi, ut scilicet Coelytem ipsius exponere, idcirco &
ipsius procedendi modum prosecutus sum, ne (si qui sunt emu-
li) dicant talem doctrinam Coelytis non existere. Nam pluri-
ma sunt, & pene infinita, quae per optime abici possent, ut dili-
genter perscrutati patenter apparet. Quanti autem laboris
in huiusce expositionibus affectus fuerim, unusquisque singula-
ri consideratione percipere ualet. Incœpi autem primotres
ipsius physionomiae libros exponere, necdum perfecti (horum
trium sollicitudinem prædixi) perficiam autem fauente Deo
optimo. Cum autem huiuscemodi doctrinam quilibet sapiens
appetat non propter finem alium, ac excellentiam propriam autem de-
siderii intentionem, ut assequatur magis, huiusmodique scien-
tiae placidae sint, ac nobilissimae, & non nisi a nobilibus, ac domi-
nis adipiscendae, qui non tantum magistratus exercent, nerum
etiam & ipsarum scientiarum altissimam gaudent disci-
plinam. Idcirco Illustrissime dominationi tuae, huiusce operis glo-
riam, ac memoriam, perpetuo famulaturus offerre decreui.
Vtpote qui militari disciplina, rei publicae magisterio exer-
citus, ingenii etiam speculatione illustraris, eo delectabilius post
plurimos labores, & scientiarum praeludiis ualeas occupari.
Accipias autem Illustrissime domine, huius mei laboris fructus
ueluti cœnidario ingenio mei Tuae Dominationi Illustris-
sime collatum in perpetuae seruitutis obsequium memorabile.
Et quidem non Minusculi consideratione læteris, magis autem;
tanti serui affectione, ac desiderio. Nec equidem ignarus
sum ea ipsa tantae oblationis indigna persistere. Tuae tamen
illustrissimae dominationis innata humanitate lætanter excipi-
as. Quam dominus omnipotens in utroque homine adaugeat
perpetuo.

Vale Ternisii. M.D.XXIII. XIX. Octobris.

Chyromantia al lector benigno.

Prima d'ogni speranza, e ogni conforto
D'ogni salute uacua & extinta
Era dal Coele sol depulsa e spinta
Qual sol mia barcha restringea in porto
E mentre che meschina il supporto
Con sue parole & suo color dipinta.
In grande obscurita restricta & uincta
Hor dal Tricasso mia gloria riporto
Et non marauigliar se del Tricasso
L'ingenio excelso uede tanto humile
Che occupar si in me non si desdegna
Vn ingegno diuin non mai incasso
Vna provincia assume tanto uile
Che occulta excellentia in lei non regna
Donq; per esser degna.
Appresso de sapienti esser laudata
Da lui cognosco sol esser exaltata

PRIMVS

CINCIPIT LIBER PRIMVS CHIROMAN-
tiae Bartholomei Coclitis Bononiensis. Cui Dilucidationibus Tri-
castri Cerasariensis Mantuani. Ad Illustrissimum Dominum.
D. Federicum Gonzaga Mantuae Marchionem.

Prohemium Coclitis.

Ribus in libris nostrae Anastas-
sis locuti sumus de physionof-
mia quantum putauimus ad
eam attinere, et quantum em
imbecillitatem ingenii nostri
pro uiribus inuenire potui-
mus ab antiquis uariis scrip-
toribus annotatu; scientiaq;
huiusmodi deo adiutore non pa-
rum ampliauius. Nunc uero

intentio nostra est in hoc libro et in duobus aliis sequentibus ad
huius artis professorum utilitatem de Chyromantia ample ad
modum et copiose discere. Sciant autem omnes chyroman-
tiam physionomiae subiici et ab ea quodammodo tanquam membrum a
corpore dependere, ut tenet in problematibus Conciliator. Hinc
est quod Albertus in lib. I. de animalibus uocat chyromanticos physio-
nomos. Ego dico etiam quod physionomia non solum uersatur cir-
ca homines, sed etiam circa cetera animalia, chyromantia autem
solum est in hominibus et in manibus tantum, physionomia uero ad
uniuersa membra totius corporis extenditur. Stolidi uero sunt
illi qui existimant Chyromanticum sine physionomia, et physio-
nomum sine chyromantia perfectum esse. Unde dici potest quod phys-
ionomia est firma radix, chyromantia uero est tanquam ramus.
Quaemodum enim geometria ab astronomia propter diuersum

LIBER

modum cōsiderandi circa idem subiectum (quoniam primus cōsiderat coelum, prout est quātitas, nō habendo respectum ad motum, secūdus uero, prout in tali uel tanto tempore quelibet sphaera mouetur) ita nē altera ab altera depēdet. Nō secus etiā dicēdum erit de Chyromātia & physonomia, quae circa idem quoq; subiectum uersantur, s. corpus humanum. In isto igitur libro introducetur discipulus meus Augustinus, ignis quidem ac fide praeclarus, qui mei amātiſſimus ac integerrimus extitit cum diuersis enigmatibus & quesitis, & erit tanq̃ cōmētum secūda libri, hic etiam cōuincemus falsa principia, & quasdam inanes multorum opiniones refellemus, & maxime Antiochi Cēsennatis, ne recētiore in arte in eis erroribus submergātur. Hac autem de causa opus istud peregi, quoniam hō cōsiderans (ut inquit Auerroys in prologo physicorum) paruitatem uitae suae ad respectum & comparationem temporis sempiterni, debet esse audax ex necessitate, & ut sciētia acquirat debet deponere propriam uitā, cū mediāte sciētia speculatiua hō foelicitetur, & nostra foelicitas, ac perfectio esse nō potest, nisi hō insudet in libris phylosophorum. et eorum dicta recipiat, & memoriae mādēt, ac detineat, & eorum cōcordātiās simul componat. Vnde acquirēdo tales habitus & componēdo, immortalis foelicitatur. Nam ex parte sciēte immortalitatem acquirit, & dijs ipsis similimus efficitur, Foelicitatem autem adipiscitur, quoniam aīa sua dum tales habitus acquirēdo disponit, efficitur foelicior / ac beator. Quo circa oportet hominem qui se uirum praestare uult, scientiis oībus insudare. Et ex dictis Auctorum, qui naturaliter locuti sunt libros componere, nec huiusmodi sunt, ut multi sunt loquaces / ac nebulones, qui nō solum nec sciūt nec ualēt componere, sed componētium sciētias ob earum crassitudinem, tanq̃ fistidiētes, minime in-

PRIMVS

elligere ualent. Cum enim incēpi me istis facultatibus peni-
 tus totum tradere, ferme oēs me deridebāt. Si quid in uigilan-
 do adeptus sim, posteritas indicabit. Imitatusq; sum illud lau-
 dabile carmē. Multa tulit fecitq; puer sudauit & al sit. Multū
 laboris, plurimum incōmodi lachrymās, ac sudās passus,
 ut hāc eccleberimam sciētiam penitusq; sepultam, e carceris
 obscurissimis in clarissimam lucem educerē. Nocuit mihi
 paterna radix, quae si aduimēto fuisset, melius de me speran-
 dum erat. Dicit enim Iuuenalis, & dictum est uerissimum &
 expertum. Haud facile emergunt, quorum uirtutibus obstat.
 res angusta domi. Memini me multa scripsisse, quae cum dictis
 diuersorum auctōrū cōcordarunt, quos (ita me deus adiunct)
 nunquam antea uideram, & nō mihi ascribēdum puto, sed po-
 tius coelestibus influxibus, quā ad hoc me īolinarūt. Vt in mea
 natali figura Astronomica, licet aliqui negēt iudiciale astro-
 logiam, qui dum multum se intelligere, uolunt uulgo ostēdere,
 nihil penitus intelligūt, ac seipsos ignorāt. Multum in me quā-
 dem ualuit cōiunctio mercurii & capitis draconis in quarta
 domo, cum aliorum planetarum mixtione. Et si quis diligēs uo-
 lucrit hoc perscrutari, hic annus est mēsis et dies et hora meae
 nataliciae. Coeles enim natus est. 1467. Die. 19. Martii. Hora
 3. noctis ad Bononiae meridianum.

& Tricassius Mantuanus.

Pro clariori notitia huius sciētiae. Sciēdum q̃
 iste liber primus cōueniētius post secundum li-
 brum sequētem, & sequēs poneretur loco huius
 primus, & quicūq; uult hunc librum primum in-
 telligere, post secūdum librum sequētem cō-
 uenienter relegat & hunc primum. & Secundo, sciēdum q̃
 intentio mea nō est principaliter Coelitem impugnare, nec cōcē-

LIBER

liatorem, aut aliorum quipiam doctorem, nec ecōtrario corū
 quēpiam defendere, sed solūmodo ipsam ueritatem oībus aperi-
 re, Et uiam huius sciētię ueridicam ostēdere, si qui fuerint qui
 eam agnoscere uelint. Si quis autem clarius intēctionem meam
 scire uelit Epistolam meam probemialelem legat. Ad Illust. D.
 Dominum Federico Gonzaga Marchionem Mātuanum.
 Tercio sciēdum est q̄ forsitan quis admirari possit, huius-
 modi causę ignarus, quā. s. de causa ita uidear in oībus Coelitis
 tem impugnare, Et eo magis mirari, q̄ nō solum rationibus
 ipsum arguam, uerum etiam Et cōnitius maledicam. Sciat au-
 tem quicūq; huiusmodi cōtradictionis causam querit, ex sola
 ipsius lingua maledica me prouocatum. Vidēs namq; ipsum
 tot iniustissimis increpationibus, ac maledictionibus in tot exi-
 mios, ac praeclarissimos uiros secūre, ac ueluti aīal immūdum
 in turpiloquiis uolutari, seq; nec ad usq; sydera tolli, Zelo uir-
 tutis astrictus in tātorum iustificationē uirorum, me obicē ob-
 tuli, ne marcidus stipes, ueluti diuinū coelestiq; nomē hēretur.
 Siquis autem Natale meum (ut ipse de se exponit) scire de-
 siderat. Natus sū in patria mea, Anno Domini. 1491. Die. 17.
 Septembris, Noctē. s. praeedēte post quintam horam Et citra
 dimidiā Huiusceq; natiuitatis noticia habita ab omni admi-
 ratione desisset.

Quaestum primum Augu. Disci. ad eūdem Coelitem.

Et collocatione planetarum in chyromātia, o ma-
 gister mihi insurgunt mihi multe dubitationes,
 quas in quodam libello cuiusdam Chyromātis
 noui Et inexperti (ut arbitror Iudei. Inquit enī
 policis tuberculum Marti dedico, nam oībus ro-
 bore Et fortitudine praestat, quemadmodum Mars ceteris
 planetis est fortior.

PRIMVS

Responsio magistri ad discipulum.

Alsum est q̄ tubertudū policis marti decidetur
nec ceteris est fortior. Ratio, quoniam (ut inquit
philosophus. 3. topicorum) robur existit in ner-
uis et ossibus. Cū ergo ita sit q̄ digitus pol-
lex si cōpositus ex duabus iūcturis. tantū, nec
adhereat ossi peētinis, et ceteri alii digiti sint ex tribus iūctu-
ris cōpositi, et annexi et cōtiguū quattuor ossibus peētinis for-
tissimis ligamētis, que ossa sunt in uola manus (sicuti uidetur
in anothomia) digitus in ceteris plura erūt ossa et plures ner-
ui q̄ in pollice, in pollice aut cū nō cōtinuetur (imo separetur ab
osse rascette) et cū cōponatur ex duabus iūcturis tantū erūt
pauciora ossa et pauciores nerui. Arguatur igitur sic. Vbi
pauciores sūt nerui, et pauciora ossa, minor est fortitudo, in po-
lice sic est. Ergo in eo minor erit fortitudo q̄ in ceteris, Videtur
ergo debilius locus totius manus. Secūda rō. In illa pte mi-
nor est fortitudo q̄ situatur ex obliquo q̄ in aliis ptibus que si-
tuatur figura diametraliter recta. Sed ita est. q̄ policis situs
et positio est per obliquū, et aliorū digitorū situs et positio
est per rectā figurā. Ergo in eis maior erit fortitudo, et in po-
lice minor. Fundamentū maioris propositionis sumitur ex qua-
dam experientia quam uidemus in mœchanicis hominibus, si-
cut sunt Carpentarii et alii cum enim uolunt pondus aliquod
magnum eleuare situant ligando cordas per lineam rectam,
et tunc facilius eleuant aut mouent. Tertio confirmatur.
Pars illa naturaliter uidetur fortior. que laborem melius tol-
lerat, et illa debilius que laborem minus tolerat. Sed pol-
lex minus et alii magis tollerant laborem. Ergo pollex ce-
teris debilius erit assumptum patet, quia cum labore cō mem-
brum resoluitur, et suum humidū substantificū quod ipsum

LIBER

humectat consumitur, quod patet ex eo, quia calefit per laborem. Minor probatur sic. Membrum quod diu fatigatur, indiget restoratione sui humidi substantifici, quod fit mediante sanguine transmissio ab epate per uenas magnas et paruas, hæc autem transmissio facilius fit per uenas rectas quam obliquas, sed a pollice ueniunt uenæ per obliquum, ad alios uero digitos per rectum, ergo facilius nutrimentum datur aliis, quam pollici. Igitur pollex minus tolerat laborem. Preterea illud membrum est debilius, quod citius fatigatur cæteris paribus et debilitatur quam ceteri, Pollex est debilior. Confirmatur a signo, quia laborantes et mechanici in ferendo potius a eo minus utuntur aliis, immo aliis et non illo. Igitur pollex aliis debilior est et non fortior. Vel dicimus (respondendo ad Antiochum, ut dicit philosophus. 12. de animalibus. Vigor pollicis est equalis quattuor digitorum, et hoc quo ad seruitium ipsorum, quoniam pollex digitis omnibus famulatur. Melius ergo esset dicendum, quod si ex fortitudine loci Mars collocatur, magis congrue collocaretur in principio mensalis quæ est contigua motui auricularis, nam clausis digitis fit percussio uehementissima, et tamen cum propter istud non attribuitur Marti, ergo ex fortitudine percussione non debet locus attribui Marti. Ex parte uero similitudinis ubi dicit Martem cæteris planetis fortiolem, falsa est talis similitudo, quoniam quod ab alio planeta fortitudinem recipit non est cæteris fortior, sed Mars a Sole recipit fortitudinem, ergo non est cæteris fortior, quod enim fortitudinem recipiat patet, quoniam aliam uim habet quando Sol est occidens, et aliam quando matutine oritur, quemadmodum ceteri habent, unde si ex parte fortitudinis pollicis tuberculum alicuius planetarum tribuendum esset Soli, et non Marti esset, ex quo omnes uim uirtutemque ac lumen a Sole recipiunt, quo mediante agunt in istis inferioribus.

Criticassius Mantuanus.

IN hoc priore quesito unusquisque per semetipsum comprehendere ualeat, cuius momenti ac utilitatis uniuscuiusque partis sint rationes. Miror quoque ad quod Coeles ipse in utili et mone uerba promulget, et demum intentio principalis ipsius quesiti insoluta persistat. Rationes quoque aduectas, nec philosophicas, nec physonomicas, nec chyromanticas dicere possumus sed uerba in uanum plura, et si adhuc alicuius ualoris essent, nil aliud, et hoc est nisi inconuenientia multiplicare, et dubitata non soluere. Quapropter omnibus suis fabulis in partem relictis, ipsam quoque tantummodo ueritatem amplexus, situm ac collocationem Planetarum huiusceque causam (scilicet Chyromanticam ueritatem) propalare decreui. Enimvero ego ipse et Coeles (in huiusmodi locationibus) conformes sumus (ut uidebitis) sed tamen in principibus Chyromanticis nec minimam declarationem ostendit, imo et aberrat, quamuis in hoc contradicere Antiocho uideatur. In huiusmodi autem principiorum declarationem pro notitia clariore aliquantulum diutius immorabor, et sienti ipse in hoc primo Libro capitula sua distinxit per modum quesiti, et per modum quesiti et interrogationis, in hoc unico quesito procedam.

Primo igitur scire uellem (ab ipso Coele et aliis, qui semper perfecti neminem aut imperfectionem partium manus planetas desponunt) quid per huiusmodi Planetas intelligere uelint, Fortassis ne Planetæ isti fuerint animalia, sicuti et nos homines mortales? Et ad hoc (uerum responsuri) dicent non esse homines mortales, nec fuisse, sed Sydera quedam, dicta Erratica, habentia unumquodque suam celum particularem, Hisque syderibus imposita sunt nomina ista particularia, scilicet Iupiter, Saturnus, Mars, Mercurius, etc. que fuerint nomina quorundam hominum preclarissimorum unusquisque semper operationes suas particulares. Adhuc autem et

PRIMVS

scire uellem, quā de causa ista noīa particularia fuisse sibi im-
posita? Et interrogationi huic dicēt (si uerum fateri uolūt) q̄
cum tales homines (huiusmodi nominibus nuncupati) fuerint
eximii / ac / praeclarissimi gubernatores / ac / moderatores mul-
torum populorum, eorum quoq; noīa ob eorū immortalē sem-
piternamq; gloriam huiusmodi syderibus imposita fuisse ue-
luti ipsimet inter immortales deos trāslati perscriptiq; sunt.
¶ Quequidem respōsio quīs ueridica probari ualeat, attamē
intēctioni nostrae satisfactoria nō est, Quapropter adhuc scire
uellem, quā de causa eorum noīa huiusmodi syderibus imposue-
runt, ut uel sic ipsarum operationum memoria haberetur eter-
na? Et tādē in hoc eorum respōsio deueniet. Quod cū fuerint
hoīes praeclari ¶ ingeniosissimi, ac quodāmodo diuini, nouas
rerum ac operationum inuētores, legumq; ac populorum
moderatores, post eorum mortem etiam super ista inferiora in-
ter deos (s̄m uariam uulgi opinionem) collocati sunt, ¶ sicut
ti cum adhuc uiuērēt, populis diuersis, ac nationibus domina-
ti sunt, ita et syderibus praediti, nūc quoq; moderētur. ¶ Qui-
bus pro maiori resolutione dicam. Quare ex ipsorum operatio-
nibus quas operati sunt adhuc mortales, uelint nunc illos esse
qui in nos mortales influāt inclinationem in eorum similes ope-
rationibus, cum mortales extiterint? Et reuera dicēt primam
respōsionem ueridicam esse, ceteras autem, opiniones fabulas
¶ deliramēta. Ex hoc autem talium noīum impositio proce-
nisse, q̄. s. experimēto habuerūt, ¶ sic inuētum est, q̄ s̄m do-
minationem ¶ exaltationem talium planetarum, eorūq; aspe-
ctus, in inferioribus istis, uariū effectus operationesq; diuer-
se causantur. Cum autem Iupiter, Saturnus, Mars, Mercuri-
us, Luna, Venus, et Phoebus, huiusmodi diuersarum operatio-
num fuerint inuētores (ut dicitur) ac praecepti operatores ex

etiam nominibus prædicta sydera nuncuparunt, sicut ex eorum
 influxu operationes exequi uidebantur. Ultimo autem ut prin-
 cipalis quesiti solutiones habeamus, scire uellē Ad quid in ipso-
 rum nominum impositione ac Planetarum in cælis collocatiōe
 huiusmodi sydera, nomine uno magis quā alio dixerint nūcupan-
 da? Fortassis ne hac de causa ætūm est, quod scilicet repererint qualita-
 tem aliquam aut accidens aliquod uni cælorum inesse quod nō
 in altero. Ita quod huiusmodi passionibus ducti, primum cælum
 LUNE attribuerint. 2. Mercurio. 3. Veneri. 4. Soli sive Phœbo. 5.
 Marti, 6. Ioui. 7. Saturno? Sed hoc falsissimum esset. Neque
 hoc dicere ualent sibi accidisse, ut scilicet sicut eorum proprietatē et ex-
 cellentiam, ita collocandi essent. Nam (ut dicitur) Iupiter
 Saturnum patrem, e Regno expulit (licet in hoc uariæ sint opi-
 niones) sibi quæ proprietatis, ac uirtus Dominandi conceditur, et
 tamen in collocatiōe Planetarum inferior est ipsi Saturno. Alia
 quoque multa adducere possem quæ breuitatis causa obmitto. Et
 ideo dicere necesse est, quod in illiusmodi ordine, ac situatione
 positi sunt, non aliquo quouis accidētē, ac uirtute intrinseca, aut
 ordine sed solum ex longēua Astrologorum experientia, qui ex
 perimento habuerūt, et probarūt, quod scilicet quādoquē quod Sydus
 illud quod in. 2. cælo locatur in sua exaltatione et dominatione
 inuenitur: etiam inueniuntur tūc homines in tali excellentia nati
 ti, influxu ipsius syderis. Ingenio ac Sagacitate. calliditateque
 maxime uigere, simulque eloquentiæ ac studio operam dare. Unde
 et illud Mercuriū appellarūt quoniam Mercurius dicitur
 fuisse ingeniosissimus, eloquēs, astutus, et sagax. Et ex hoc et
 dicitur fuisse Deorum nūcius. Et quando Sydus illud quod
 in. 6. cælo positiū est, in exaltatione sua ac dominio habetur Ho-
 mines etiam dediti sunt honoribus ac dignitatibus. Et qui eū
 sunt domino nati ad Honores et dignitates perueniunt. Unde

Illud Iouem appellarūt, quoniam ipse Iupiter fuit maxime fortunatus in sua dominatione ac principatu, & honoratus ac amatus, a populis. Et hoc idē iuciniq; Siderum nomina attributa sunt, & in uniuscuiusq; proprietatem ac influentiam uel uirtutē. Et hec est uera & ultima resolutio. Si igitur in ipsorū propria ac scientia particulari, ipsa Sydera his de causis talē ordinē ac nomina sortita sunt, & non propter aliqua accidētia intrinseca, aut nobilitatē materie, magis autem ex effectuum experientia, ex eorum dominio alternatisq; aspectibus. Similiter etiā collocandi sunt Planetæ, eorumq; Dominium situādum in hac Chyromantie sciētia, non & in qualitatem aut accidētia aliqua ipsarum partium manus sed (prout continet experientia, docet) per signa in huiusmodi partibus inuēta cognosci, effectusq; particulares (put ad præsens difficultatis attinet speculationem) & in ipsorum Planetarū naturam iudicare. Hec autem est ueridica sententia locationis Planetarum. Et omnia quesita sequentia, cum ad istiusmodi difficultatē incurrerint in hoc resoluūtur, prout successiue patebit.

Secundum quesitum Augu. Disci.

Actiones etiam Marti subiecte quemadmodum; sunt ille que ferro & in fiant, per hunc potissime digitum exercent, est enim ars totius manus.

Secūda responsio Magistri ad eūdē discipulū.

Ico qd hoc Quesitum ostendit auctorem illum nec esse chyromanticum, nec astronomum, nullus enim chyromanticus iudicat iuico mediante signo, sicuti nec per montem unum nec per lineam unam, sed attenta proportionē multorum adinācem, considerando qd efficacius sit. Et ita faciunt astronomi, geomantici & physionomi. Oēs enim isti considerāt in genituris septem erraticos

PRIMVS

erraticos planetas, & 12. signa cum suis proportionibus amicitie & inimicitie seu in magistris seu in reliquis. inquit enim Alubater in cap. de magisterio nati. Quando mars & saturnus in aliquo angulorum maxime in medio cœli ac in signo igneo fuerit. natus erit faber, & si sol aspexerit, enses, & loricas ac lancearum ferra fabricabit. Si iupiter eo aspexerit. natus erit faber speculorum, &c. Si ergo tuum dictum est uerum talis mons attribuitur chirurgicis restauratoribus fracturæ & dislocationis ossium, & tamen suum magisterium non requirit fortitudinem, sed potius indiget ingenio. Et cum hoc etiam isti incidunt. cauterizant. comburunt, & incidendo extrahunt testiculos &c. Inquit Alubater in cap. de medicis chirurgicis. Quando mars & uenus in medio fuerint, & se aliquo aspectu aspexerint aut quod sunt recedentes. talis natus erit medicus Et quando mars & mercurius in domo ueneris fuerint aut iunus illorum. natus talis erit medicus, & nigromanticus. ac experientis suis homines decipiet, & ait Almanfor in suis propositionibus. Perfectus medicus erit cui mars & Venus fuerit in sexta.

Et Tricassus Mantuanus.

Enimem cuiusvis facultatis Auctorem deterius in uanum uerba proferre cognoui. Et miror quomodo quicquid queat suspensum ei risu prohibere, cum sibi occurreret legere presens. Quæsitum. ac responsionem Coelitis applicare tali Quæsitum.

Ipsæ enim Antiochus opinionem suam inceptam (in quæsito præcedenti) proseguendo sic inquit Amplius autem & Artifices ac Mechanici omnes actiones subiectas Marti (quæadmodum sunt ille quæ ferro, aut & in proprie sunt) per hunc potissimum digitum exercet. ipse. n. Pollex Digitus est ars totius manus. idest ipse pollex est ille qui omnes huius operationes dirigit ac gubernat. Cocles autem noscere respondet. quod in arte Chyromantia

LIBER

dicta nō indicatur quispiā ex solo signo, aut linea, uel loco, sed pluribus locis & signis pportionatis & cōformibus. Et ideo Anthiocus ostendit se nec esse Chyromantichum, nec Astronomum. ¶ Ego autem dico q̄ Cocles, (siue ipse qui librum hūc scriptitatuū nomine ipsius Coclytis) ignorauit quid Anthiocius ex hoc inferre uellet, imo nec ipse sciebat quid ex sua responsione cōcludebatur. Et ideo ostendit se nec Chyromātiā, aut Grāmaticā scire, nec ingenium aut rationis discursum habere. ¶ Responsio autem huius quesiti cōtribuire possumus quesito sequenti, & ibi directe uadit cōtra opinionem Anthioci. Cesennatis. ¶ Ego autem addo hoc, & dico q̄ illud quesitum falsum est. Nam & aliis in locis signa significatiua offensionem ferri reperiuntur, & etiam aliquando offensionem ignis, aut rei ignire. Vnde & plerumq; percussiones, aut etiam suffocationes ignis demonstratur implicite, sicuti libro sexto capitulo, 307. Nam Em ueram scientiam Chyromāticā, non magis dicuntur suffocationes procedere ex una causa q̄ ex alia. Et ideo propositio illa merito dicitur falsa; esse. ¶ Amplius autem, dico q̄ proprius effectus uniuscuiusq; Planete, est illud ad quod (Em propriam naturam) operandum inclinat (sicuti etiā ipse Cocles innuit quesito. 7. Not. 2. uel talis doctor, a quo ipse sniam illā assumpsit.) Nō aut ad patiēdū, offensionē aliquam, Quis aliquibus aspectibus, aliquando offensionē minari cōtingat. Vnde euidenter apparet illā propositionem huius quesiti nullius esse ualoris, similiter nec rationes per Coclytem in contrarium adductas, nihil enim cōcludit, sed

omnia confusa reliquit, ut clare patet intuenti. ¶ Quesitum tertium Augustini Discipuli. In hoc etiam Tuberculo chyromantici obseruare. si qui igne comburēdi ustulādī ue sint, uel aliā

PRIMVS

Quis actionem per ignem effecturi quæ omnia martis naturam sapiunt.

Tertia responsio Magistri ad eundem Discipulu.

Iximus supra qd boni chyromantici nō debent iudicare per unam simplicē lineā, nec etiam boni euētus aut mali ipsius nati attribuūtur unī soli Planete. Alubater in cap. de cōbustione nati inquit. Quando luna septime domina fuerit.

Et mars ac sol ipsam ex septima Et decima domo aspexerint natus comburatur. Ergo simpliciter non est uerum.

Quesitum quartum Augustini Discipuli.

Ars insuper ipsi superponitur soli orbæ cōtigno, hic linee uitæ coniungitur quæ soli uite data est.

Quarta responsio. Magistri ad eundem Discipulu.

Qd Sol sit dator uitæ duobus modis intelligitur. Vno modo quia gubernat fœtum in utero a primis mensibus usq; ad partum uniuersaliter. ex quo uniuersaliter oībus planetis Et stellis lumen influat. Alio modo quia est hylee nati. Quōd

eumq; intelligas fulsum est. Et ex ēt pte situs Dicitur. n. sol quæ si solus i operatiōibus, quia astronomi regulāt se ad inueniēdū motum aliorum planetarum erraticorum per motum solis.

Et ēt dicūt aliqui astronomi Et philosophi, qd oēs alii plane tæ recipiūt lumē et uirtutē a Sole, et iō Haly amberagel appellat ipsum cādelā mūdi, alii lucem mūdi, alii lucernā totius orbis. Et deus sublimis, Et creator omnium situauit ipsum solem in medio aliorum planetarum. Sicut cor in medio totius corporis hominis sicut autem. Cor in medio hominis existit, ut melius Et equalius influat uirtutem suam aliis membris. Et ita sol in medio existit. ut distribuatur diuersas proprie

LIBER

vates alijs Planetis lumine mediante. ¶ Si autem tu intelligis
 primo modo cōtra. inquit Albertus in libro de secretis mudie
 rū. Ab ultimo. n. orbe qui motu diurno oēs sphaeras inferiores ra
 pit, influuntur materie p̄cipaliter & radicaliter virtutes ef
 fendi & mouēdi, & ab orbe stellarū fixarū fetus recipit vir
 tutē ac distinguitur in esse p̄m diuersas figurationes & acci
 dētia, & illud cōuenit ei in quātū forma & etiam contrahit
 virtutem ab hoc orbe que dat esse, & p̄m diuersas naturas hu
 ius orbis post sphaerā stellatā ponitur sphaera saturni p̄m astro
 nomos, & ab illa influuntur aīe virtutes discernendi & ratio
 cinandi, & post est sphaera iouis. & ab illa influitur anime ma
 gnaminutitas &c. Et magis inferis inquit. Nunc uero ex par
 te corporis consimiliter notandum est. Et primo de creatione
 uel formatione corporis quod est ex embrione, creatur enim &
 formatur per effectus & operatiōes stellarum, quae planete di
 cuntur, Planeta autem dicitur a planos idest quasi error eo q̄
 a cursu suo aberrant & ad inuicem in montibus & effectibus
 Primo enim materia embrionis uel hominis generandi com
 pressa & coagulata per frigiditatem & siccitatem saturni
 disponitur, & hūc scilicet materiae a Ioue uirtus infuitur ue
 getatiua, & motus naturalis ascribitur. Et tunc patet in tali
 materia operatio aliqualiter debita, & ideo medici dicunt q̄
 post lapsum spermatis in matrice, q̄ primus mensis in genera
 tione & temporis successione (p̄m exigentiam nature ac semi
 nis) Saturno ascribitur scilicet primus mensis conceptionis,
 secundus uero mensis Ioui, tertius mensis Marti, quartus Soli,
 quintus Veneri, sextus Mercurio, septimus Lunc, octauus ite
 rum, Saturno, & nonus Ioui. Et hinc est astronomi & philosof
 phi, & precipue Alexander problematē. 163. Inquit q̄ qui na
 jeitur mense octauo non uiuit quia Saturnus sua frigiditate

PRIMVS

constringit & comprimit comprehensione forti, & ideo interficit foetum. Et idem testatur Ptholomeus & Halyamberage. Et si tu diceret, qd sol sit dator uitae. secundo modo quia sit hylee. Hoc uidetur esse contrarium astronomis. Nam Ptholomeus & almansor in suo centilquio dicunt. Vita omnium animalium est fm gradum Solis & Lune, & hoc ab altissimo datum fm Astapham. Item inquit Albumater. Et scias qd sapientes extrahunt ylegia ex quinque locis. primo a sole. secundo a Luna, tertio a gradu ascendente, quarto a parte fortune quinto a gradu coniunctionis. uel praeventionis natiuitatem praecedentis. Cum ergo natiuitas diurna fuerit a sole nocturna a Luna &c. (sicut ante diximus) non simpliciter uni planete attribuedum est. Manifeste enim & aperte uides qd concurrunt eximiae differentiae fm diuersa tempora, & horas, & ita est de lineis intelligendum. Et per haec appet qd sol solus non est dator uitae.

Tricassus Mantuanus.

EX hac responsione Coelitis. manifeste patere potest, & ipsam Coelitem, propriam uocem ac intentionem ignorare. Obmissis autem quae ab eo dicuntur in expositione huius nominis (Sol) suisque nec manifesta contradictione, proprie intentiones. Conclusionemque ac similitudinem in fine aduictam, si ipsam quaesitum scrutabimur, nihil ad propositam inuenimus, immo nec fm scientiam Chyromantie dictum. Unde questio haec in hoc non fundatur scilicet qd Sol sit dator uitae, aut non sit dator, sed praecipue fundatur in hoc qd cum Mars sit immediate super Solem, ita qd hi duo Planetae in sphaeris suis sint contigui conuenienter quoque & mars in monte Policis locabitur, quia ipse Mons policis immediate unitur lineae uitae. ita qd sibi superior est & contiguus. Hancque conclusionem hoc modo probat. Sol est da

LIBER

Por uita, Mars ☿ Sol in suis sphaeris contigui sunt, ☿ Mars
 est superior. Igitur Mars in locandus est in Monte Policis, quā
 est superior ☿ contiguus ipsi lineae Vitali. ☿ Pro dilucidatio-
 ne huius quesiti sciendum est quod quamuis, Sol tantum non sit
 dator uitae, tamen dicitur esse principalis, eo quod lumen ceteris
 planetis tribuat. Unde ☿ Philosophus dicit a Sole ☿ homine
 cetera propagari. Et ipse Coeles in principio suae responsionis
 dicit quod Sol in medio Planetarum positus est, ut unicuique suas
 tribuat proprietates, proprio lumine concurrente. Attamen ni-
 hil ad propositum haec conferunt, neque hoc ab auctore intelli-
 gitur, pro principali proposito, sed tantummodo locationem
 planetarum perquirat. Et ideo aduertendum est quod unum falsi-
 ssimum praesupponitur in hoc quesito, siue accipitur ab ipso
 Antiocho (ut ex uerbis ipsius conicere possumus). scilicet quod linea ui-
 talis sit ipsi Soli deditata, ☿ in hoc fundat rationem ponitque
 fundamentum suum uolens quod Marti mons Policis deditetur,
 quia (ut dixi) Mars est superior contiguusque ipsi Soli. Et ideo
 huic falsae opinioni, ac praesupposito, ex dilucidatione primi que-
 siti facillima responsio patet. Quoniam situs, ac locatio Plane-
 tarum, siue ipsorum nominum attributio non aliquo ordine, sed
 sola experientia effectuum terminum seruant. Et hoc idem ser-
 uatur in Manus positione, ex experientia per linearem cogni-
 tionem eorum effectus, ac operationes significantium enim uni-
 uscuiusque Planetae naturam. Unde non ualet consequentia. Mars
 est superior ☿ contiguus. Soli, ergo similiter in manus collo-
 catione ponendus est superior ☿ contiguus Soli (ut dicitur in
 fra in dilucidatione decimi quesiti, circa quarto, Not. Inquam-
 uis (ut dixi) suppositum illud falsum sit, scilicet quod Vitalis li-
 nea sit Soli tributa. Et haec est uera expositio ☿ solutio quesiti
 in enim ueridicam scientiam Chyromantie, ut clare patet. ita.

PRIMVS

Quesitum quintum Augustini Discipuli.
Eprehensum est, quod illi qui Martem genitu-
re dominatorem habent, quasdam in hoc tuber-
culo expressas & cauatas lineas gerunt.

Quinta responsio Magistri.

Qui sit qd considerando dicta aliquorum an-
tiquorum & modernorum in theorica & pratica
reperiantur qui dicant qd illi qui habent mar-
tem dominatorem in sua genitura habeant linea;
tale quale dicis esse in tuberculo pollicis, ideo tuum assumptum ne-
go, & infra in alio loco mentionem faciemus de martis collocatiōe
in uerā & rectam opinionē.

Tricassus Mantuanus

Quoniam noster Coeles animaduerti sset expositionem qua-
rundam linearum in cap. 109. lib. 3. & cap. 103. non tam
facile huius quesiti assumptum denegasset. Vnde sciē-
dum est. qd quando Auctor ille dicit, deprehensum esse
qd qui Martem geniture Dominatorem habent, expressas &
cauatas lineas in montem Policis gerunt, non intendit propter
hoc. qd quicumque sunt nature Martis huiusmodi lineas habeant
sed intendit hoc qd multi reperiuntur qui sunt nature Martis,
& habent huiusmodi lineas, que significant actus & opera-
tiones ipsi Marti attributas, aut nature ipsius. s. Crudelitatem.
Ingratitudinem, & forte, prædones, & Siccarios quando scili-
cet habent Martem infortunatum. Et in huiusmodi lineis mul-
tos cognoui, qui & adhuc habent Angulum supremum disiectum,
aut alios angulos male formatos. que omnia natura martialē si-
gnificant, sed infortunatam ac miserā. Vnde assumptum huius
quesiti uerum est, & sua propria responsio ac solutio, est illa ra-
tio quæ adducit in principio responsionis, 2. quesiti diligentius
qd perscrutari potest in sequenti responsione. 6. quesiti in principio.

LIBER

Et sua propria responsio/ ac solutio est illa rō quam adducit in principio respōsionis secūdi Quæsitū, diligētiusq; perscrutari potest in sequenti respōsione sexti Quæsitū, in principio.

Quæsitum sextum Augu. Discipuli.

Non igitur in īfima cauca collocā lus est Mars, sed Mercurius nam minutulus digitus minimē ei cōgruit, sed Veneri potius, cum eo in loco chyromāntici quot uxores, quæq; cum mulieribus fortuna sit habēda inspiciāt. Nullus enim in tota palma debilior, aut effæminatior locus est, qui Veneri magis conueniat.

Sexta responsio Magistri.

Onceditur q̄ minimus tuberculus est locus effæminatus, nec tamen ex hoc sequitur q̄ sit locus Veneris. Optimus enim chyromanticius, theoricus, et praticanus rationalis nō debet simpliciter exprimere aliquem cōceptum, nec de cōsorte, nec de cōcubitu, propter lineas existētes in aliquo iano simplici Mōte sine eminētia illarum linearū, et colore, aut situ, aut forma, lenitate, aut rigiditate antedicti tuberculi, et sine cōuenientia et pportione Mōtis policis. Item simile iudicium de cōsorte explicatur per montem Veneris. i. policis similem, Monte minimi. Cūquāt Albertus et Cōciliator, Si Mōs policis sit decenter mundus et lenis bene coloratus bonam complexionem ostēdit, et hoīem diligentem mulieres/ ac pulchra indumenta, et dicunt quidam q̄ si quedam lineæ extrēse fuerint a radice policis per mōtem ipsius, tot amicos ostendit, in manu uero mulieri tot cōcubinos, et si iste lineæ extēse et pulchræ, cum istis mulieribus uel uiris significant copulationem. Et si quedam stella reperiat, uel quid simile, risum et lætitiā notat, et intentio

PRIMVS

cōcubitus, propter qđ nilipensio accidit. Et ego dico qđ aut
 qui Moderni senserunt bene, qđ quādo iste mons est eleuatus &
 bene fortunatus, significatur musici & phylocapri, qđ multo
 tiens probauit, & inueni ueritatem. Item inquit Albertus &
 Conciliator, Quaedam linea notabilis multum rubra & scin
 dens fortiter digitum policis, cōcubitum cū cōsanguineis ostē
 dit. Et aiunt in Cap. de digito policis. Quaedam lineae existe
 tes infra primam & ultimam iuncturam huius digiti parē
 telam magnam & paruatam fm multitudinem linearum. Et si
 in dorso policis iuxta unguem fuerit stelia, erit luxuriosus ual
 de. Et si figura ueluti crux cuius ramus sit ad intra talis ma
 trem aut sororem corrūpet, Et multae aliae rationes possent ad
 duci, (quae breuitatis causa omittantur) Ad indicandū qđ iste lo
 cus fit effeminatus, sicuti de linea sorore lineae uitae, quae demō
 strat luxuriam nephādissimam, et puerilem cōcubitum, & in
 isto mōte ostēduntur cynoedi, et illi qui pollutionem ppriis ma
 nibus patiuntur, & illi qui dicuntur pati alluminati. Isti enim
 sunt hoīes qui nō possint aetne coire nisi patiātur. Et propria
 causa allegatur ab Auicēna in Cap. proprio. lib. iiii. ut dicitur in
 primo libro physonomie Cap. 41. Cōsideratis antiquis et mo
 dernis chyromāticis oēs cōueniunt in unū, ista attribuēda sunt
 loco Veneris, & etiā in digito p truo collocāt Mercurium, licet
 locus antedictus sit aliquantulum effeminatus. Cā haec est, quia
 ut dicūt poetae, Mercurius est nunciū Deorū, & Astronomi di
 cūt, Mercurius est scriba planetarū et cōuertibilis, & dicit Al
 bertus Magnus in de secretis mulierum, qđ Mercurius agit in
 foetu uirtutem gaudēdi & delectāti. Et quidam cōmentator
 super libro ipsius Alberti, inquit, Mercurius quasi mercato
 rum chyrios, idest, dominus, sicut enim mercator dicitur esse
 gaudiosus & affabilis, sic & ille planeta est beniuolus, gaus

Quam & delectationem infundens. Dicit Isidorus septimo et hi
 mologiarum . capitulo undecimo . Mercurius sermo inter
 pretatur . Nam ideo Mercurius / quasi medius currens dicitur
 appellatus q̄ sermo currat inter homines medius . Ideo et Her
 mes græce , q̄ ē sermo uel interpretatio , quæ ad sermonē utiq̄
 pertinet hermenia dicitur . Ideo & meribus præesse , quia in
 ter uidentes & cientes sermo fit medius . Aliqui dicunt
 Mercurium esse hermafroditum . Nam cum bono planeta exi
 srens cum bonum facit , & cum malo malum , cum sit conuersti
 bilis ad utrumq̄ sexum . Ideo dicitur planeta neuter . Vnde Mer
 curius habet congruum locum in minimo monte , & ipse osten
 dit rem esse , & nedum inclinat , immo incitat . Inquit Alber
 tus & Conciliator . Si in digito minimo reperiuntur lince pul
 chre . & clare , erunt loquaces & musicalia scientes , pictores
 & sermocinatores , ingeniosi arismetici , geometrici , augures ,
 rectores optimi , & ualde cupiunt laudem & memoriam suo
 rum , laborum , fautores , & speculatores profundorum secreto
 rum , & quid habeant tales in corde nullus potest cognoscere ,
 & tales lineas ego uidi in pluribus secretariis & scribis prin
 cipum cum proportionē montis anularis . Linea cordis &
 media naturalis si habet mōtem Iouis optimum facit exælsos
 platonicos & peripateticos et famosos phylosophos quādo ha
 bēt talem p̄portionem et talia liniamēta . Et similiter istud
 idem reperitur in multis scholaribus artistis . Legiste uero ha
 bēt mōtem Iouis cum minori proportionē , quoniam indigēt so
 la memoria ad allegādum paragraphos solummodo . Cum
 autem uiderim paucissimos hoīes habere triāgulū fm tuam
 extraneam sententiam , o Antioche pauci reperiuntur hoīes in
 geniosi , quod falsissimum est , sicut experientia docet , quæ con
 traria est tue falsæ ac oblique chyromantie .

¶ **Tricassus Mantuanus.**

Hoc in loco primum admirari ceppi huius
 Coelitis doctrinamq; per ceppi ipsum nexi-
 bus ignorantie maxime inuolutum fore,
 aut maxima stultitia imbutum. Promittit
 namq; se uiam ueritatis ostendere, huiusq;
 scientie principia manifestare, uerūq; mo-
 dum huius scientie declarare. Insuper q; in responsione primi
 Quæsti Antiochum reprehendit, eo q; uelit in monte policis
 Martem locare ex fortitudine ipsius policis, nunc autem in col-
 locatione Veneris & Mercurii, differentiam ponit inter unum
 & alium locum. s. ut magis effæminatus, & ut minus effæmi-
 natus. Amplius autem & anteq̃ ostenderit quid sit triangu-
 lus, et quid digitus auricularis, aut alia quelibet pars manus,
 uel quid sint lineæ, incipit ostendere ipsas partes manus, & lo-
 ca planetarum, immo & ipsas lineas particulares. Attamē
 ut huius quæsti clariorem noticiam habeatis (nam hæc sunt
 principia & fundamenta huius scientie) oēs dubitationes per
 solutam, quæ in. 3. lib. adhuc declarantur. Sciendum igitur
 est, q; hoc nomen quo in hoc quæsto utitur (s. effæminatus,
 siue effæminator) non assumitur hic fm suum proprium
 significatum (prout in. 3. lib. cap. 200.) Immo hoc in loco effæ-
 minatus idem significat q; luxuriosus, ita q; cum dicit locus
 effæminator, intelligitur esse locus in quo magis ostenduntur
 operationes luxuriosæ q̃ in alio loco ipsius manus. Si autem
 aliter locus iste, siue nomen exponeretur ipse Cocles (ut
 dixi,) sibi met contradictionem apponeret. Quantum autem ad hoc,
 quod ex Alberti, ac Conciliatoris au-
 thoritate dicitur / sciendum esse, q; talis Linea per ipsum
 Digitum inuenitur extensa Radice / principium trahens.

Not. 2

Alias autem lineas in prima & secunda iunctura positas
 per transversum, accipiat is versus dorsum. Videatis in secun-
 do libro. capitulo nono tertiae partis. signo decimo sexto. Et
 similiter quando iterum (auctoritate eorundem) dicit, lineas
 in Annulari digito repperas &c. in longum ipsius digiti acci-
 piuntur. Et quando dicit, Quum linea iurae & naturalis ha-
 bet motem Iouis, fortunatum significat, &c. intelligendum est
 hoc modo. s. q. cum linea iurae & naturalis iungitur in Angu-
 lo supremo in opposito spatio inter Indicem et Medium versus
 motem Indicis, significat &c. Cum autem dicit q. Legi-
 stae non tenent istam positionem, sed habet minorem proportio-
 nem ipsius Anguli, Dico q. hoc est falsum, Immo & multi legi-
 stae hanc positionem habent, & aliquando melior invenitur in le-
 gista q. in Artista, unde & multi ipsorum sunt ingeniosissimi,
 & qui dicunt q. in legistis non ita exquiratur ingenii excellen-
 tia sicut in Artistis, hi ingenio ac ratione carent. Nam & in
 ipsis requiruntur, ut optimam collationem habeant ac discursu-
 sum, ne pars aduersa methodis suis contraire valeat. Unde talis
 positio siue situs linearum, est regula inuicualis ad oem excel-
 lentiam ingenii cuiuslibet scientiae & artis. Notandum est au-
 tem q. non qualibet Angulus coniunctus (in loco supradicto, uel
 circa) non significat optimam ingenii perfectionem, sed adhuc
 requiritur q. talis angulus non sit acutus, & angulus sinister
 debet esse rektus uel quasi rektus. Multi autem dubitant, quid
 Coeles intelligat, cum dicit se paucos inuenisse qui triangulum
 habeant in positionem Antiochi, Unde sciendum est q. huius
 dubitationis solutionem, consideranda sunt uerba huius Qua-
 siti. s. textus ipsius Antiochi, et responsio ipsius Coclitis, & sic
 intelligetiam huius dicti comprehendetur. Sensus namq. ipsi-
 us Quasiti, in Antiochum est, q. Mercurius collocandus sit in

Not. 3

P R I M V S

Triangulo **E**t non in auriculari, immo Venus ibidem locatur. Nam semper chymatici hoc in monte lineas observant ac concubitus conjugatorum (vel similia) **E**t in tota manu non est locus effeminatior. Veneri ipso auriculari, scilicet cum monte suo, Coeles autem dicit, quod etiam est alius eo effeminatior, scilicet pollex cum suo monte. Deinde subiungit contra aliam partem Quæsitum. Amplius autem **E**t Mercurius facit homines summo ingenio ac scientia præditos, lineæque hoc ostendentes inveniuntur in digito auriculari (ut iterum auctoritate Alberti, et Conciliatoris probatur) **E**t non in triangulo, sed requiritur, quod adhuc angulus ille supremus (qui **E**t ipse bonitatem ingenii indicat) habeat montem Iouis formatum. Igitur si secundum positionem tuam Mercurius collocaretur in triangulo, nullus pene reperiretur qui ingenio ac scientia præditus esset, cum pauci sint qui habeant triangulum perfectum cum omnibus suis requisitis. Igitur falsum est quod Venus in Auriculari **E**t Mars in triangulo collocetur. Quicumque autem diligenter considerare voluerit istorum verba (illius quidem in Quæsito, alterius autem in responsione) de necessitate expositionem meam affirmabit, non solum in hoc Quæsito, sed etiam in primo, scilicet in collocactione planetarum, quamvis (ut superius dixi) multoties aberret noster Coeles.

Quæsitum septimum Augustini Discipuli,

Grum sensu diiudicatur Mons pollicis maior cæteris, **E**t locus ille magis musculosus cæteris locis repertis in manu, **E**t mechanici semper eo utantur in suis operibus, his duabus de causis recte iudicatur fortior cæteris montibus.

Septima responsio Magistri.

Eritas est quod quantum membrum est ma-
 ius in eo necessario muscoli sunt maiores.
 Quoniam musculus non est aliud quam locus
 carnosus in quo contextuntur illi nervi,
 in principio cuius musculi nervi contextun-
 tur, et iniiciant cordas, et ratio est, Ras-
 sis in primo ad Almanforem, inquit. Nervus enim si per gra-
 di membro coniungeretur, vel nullo modo, vel debiliter, ipse ner-
 vus antequam ad membrum perveniat, quod per ipsum moveri de-
 beat, dividitur. Et subciles et minime partes carnis et liga-
 menti in ipsis divisionibus contextuntur, et quod ex toto proue-
 nit musculus vocatur. Et in. ii. Cap. de rascetta inquit. Rascet-
 te quoque ossa sunt octo, et ossa pedinis sunt quattuor, et quat-
 tuordecim sunt digitorum quinque. Os autem policis primum
 superioribus furculis extremitati continuatur in loco iuncturae
 amplae et laxae. Quod ideo factum est, quia magno indiguit mo-
 tu, ut reliquis quattuor digitis coniungi posset. Et igitur fiat
 necessarium ibi esset magnus musculus duabus de causis, una
 ut serviat, magno membro (ut dixi) quale membrum est pollex.
 Alia de causa, ut bene coniungeretur aliis quattuor digitis et
 eos sublevareret, quoniam si non fuisset magnus, aut fuisset fru-
 stratorie factum vel dislocatum in sui officio ad quod est orde-
 natum a natura. Ideo aliqui philosophi et chymatici appel-
 lant ipsum digitum pollicem, clavem digitorum. Causa est quo-
 niam ipse servit aliis, et circumvolvitur in omni positionem
 a dextris et a sinistris, superius et inferius, ut coopereretur et
 juvet ad capiendum in omni opportunitate, tam res magnas quam par-
 vas. Ideo natura regitima corporis fecit ipsum magnum. tam-
 enim os quam enim musculum, cum magna distantia inter ipsum indi-
 cem, ut melius possit dilatarı et restringi. Nam si aliter esset

Et aliam haberent figuram, fuisset inconuenienter factum ad
 finem consequendum. ¶ Ait etiam Antiochus capi. 3. q. quat-
 tuor elementis respondere dicuntur quattuor digiti. Index ignis
 Medius aeri, medicus aquae, Auricularis autē terrae. Policem ue-
 ro cui attribuet, nisi essentiae quintae attribuat. ¶ Non nulli ue-
 ro opinionem Alehindi profitētes. Policem Saturno adhibent. Eo-
 ni indicem. Impudicum, seu infamem, uel medium marti, medi-
 cum Soli, auricularem Veneri, trigonum mercurio, percussio-
 nem lunae. Ab hoc quidē Saturno pollex attributus est, quia ipse
 inter ceteros digitos tardissimus, ē motu, quemadmodum Sa-
 turnus in suo cursu et operationibus. Et etiam propter suum
 eidem Saturno ab eo attri butus est, quia ipse pollex in manu tā
 q̄ superior existit in ordine. Impudicum uero marti dedica-
 runt, cum et mars impudicitiae ac infortunii pater existat.
 quoniam per lineas in hoc digito infortunia iudicantur, ut per
 lineam praecipue capitalem, quae uulnera capitis demonstrat.
 praedictae autem opinioni contradicitur. Nam si quis stellarū
 posituras uniuscuiusq; genesis anotaauerit, tales manus tuber-
 culos insigniores lineas obtinere conspiciet, quales planetas in
 horoscopo, aut coeli medio, aut alibi fortiores obtinuerint. Cui
 obseruationi permaxime antiqua experientia ac moderna con-
 sonare in dies iussa est. ¶ In hoc loco uidetur mihi respondens
 dum falsae opinioni quorundam, qui dixerunt lineas in manibus
 reperiri per constrictionē eius in pugnū, quod quantū ueritati
 inimicum sit, patet, Nam in omnibus si sic lineae orirentur simi-
 les essent. Sed cum in oībus maxima sit dissimilitudo, ideo li-
 neae tales propter constrictionem manus causari non possunt,
 ed diuersimode a natura generantur. ¶ Et ad confirmationē
 huius rei uidemus etiam in pedibus quasdam apparentes li-
 neas, quae pede minime stringi possunt, nec in eis illā quam

dicant nervorum crispationem fieri potest.

¶ Tricassius Mantuanus.

Sciendum est quod questum istud verum est, et hoc idem Coeles confirmat in responsione. Attamen nihil ad propositum valet, sed solum folium implet, prout est consuetudo ipsius Coelitis, et hoc contrariatur omnibus suis rationibus, quas in primo questu adduxit. ¶ Similiter opiniones Antiochi et Alchindi quas adducit non sunt ad propositum huius questu, licet in chyromantia aliquid conferre videantur. ¶ Secundo sciendum est quod opinio Alchindi falsa est, et reprobatur ea ratione, qua et opinio Antiochi in primo questu, et maxime in mea dilucidatione. ¶ Quantum autem ad id quod dicit scilicet martem impudicitiae patrem esse, et infortunium, hoc etiam falsum est. Vnde sciendum est quod impudicitia derivatur ab impudico, quod idem significat quod vitiosus, inhonestus, siue luxuriosus. Quas tamen operationes nullo modo marti attribuendae sunt, immo omnes operationes suae in militaribus ac bellicis consistunt, ostenduntque audaciam, praesumptionem, et fortitudinem, et hominem proprii capitis, prout magis et minus fortunatus habetur. Posset autem quispiam adducere, ex hoc scilicet martem impudicium appellasse, eo quod virginem illam violasset (ut dicitur) quae tamen ratio pro nullo haberetur, quia ad hoc operationes marti dicatas non appropriantur. Veneri autem magis, nisi forte simul iuncti. Attamen aliud est iudicare secundum chyromantiam et Astrologiam. ¶ Quantum etiam ad quod dicit martem infortunium patrem esse, similiter et hoc falsum est. Non enim mars infortunium uocat, nisi cum infortunatus habetur, illas autem dicimus proprias operationes alicuius planetae (ut ad questum secundum

PRIMVS

tum secundum dictum fuit) ad quas dum fortunatus habetur inducit. Vnde Mars inconuenienter dicitur infortunii pater. ¶ Dubitari autem a plerisque solet qua de causa medius digitus infamis siue impudicus appelletur, cum sit quod nullo pacto Saturnus tali denominatione perferri possit, ita quod hac ratione iudeatur (iuxta opinionem Alchindi) Mars in hoc loco collocari debere, et non Saturnus. ¶ Vnde sciendum est quod hoc nomen infamis, siue impudicus medio digito attribuitur, non propter aliquam proprietatem siue operationem, aut significationem in hac scientie habitam, magis autem propter operationem siue exercitium alterius negotii. Non est autem presentis speculationis, huiusmodi pertractare, ne mea disciplina haec ignorantes adiscant. Ego autem quosdam semetipsos in hoc redarguentes cognoui, sicque illa didici. Siquis autem Quis dium in Ibin perlegerit, et haec et alia absque declaratione intelliget. ¶ Hoc etiam in loco unusquisque percipere ualet, et Coelitem et Antiochum et Alchindum, et alium quicumque Chyromanticum de necessitate concedere collocationem planetarum, secundum linearum significationem quae in locis eisdem reperiuntur et non alia de causa. Vnde ipse Cocles narrans opinionem Alchindi, sic inquit. Impudicum Marti dicarunt, et infra quando per lineas in hoc digito infortunia iudicantur, haec illae, quibus (ut dixi) haec positio falsa sit. ¶ Quoniam autem dicitur maxime hoc in loco lineam capitalem notari. Sciendum est quod haec linea capitalis dupliciter accipi potest. Primo per lineam capitalem accipiendo illam quae proprie dicitur linea capitis scilicet Media naturalis, et hoc modo quis per ipsam offensionem capitis etiam percipere ualeamus (ut in tertio libro sequenti. Capitulo quadragesimo habetur,) attamen hic non accipit lineam capitalem hoc modo dictam. Secundo autem modo pos-

LIBER

No. 2.

test accipi lineam capitalis, quedam alia linea que ascendit inter indicem et Medium ab angulo supremo, uel circa, et alia quando est ramus uel quasi ramus ipsius mensalis, et significat uulnera in capite (ut habetur libro. 3. capitulo quadragesimo. et decimo Quaesito. Not. tertio. et Not. secundo) et sic accipit lineam capitalem hoc modo dictam, que tamen non est proprie in digito medio, nec eius in monte, immo aliquando (et sepius) inuenitur uersus montem indicis. Et Quarto aduertendum est circa id quod dicit de obseruantia astronomica, siue conformitate astrologorum, quod, scilicet, quotiescunque alicui quispiam planetarum fauorabilis inuenitur, fauorabiles quoque lineas suis in locis ostendunt. Vnde sciendum est quod hac de causa in principio huius dilucidationis dixi, quod eo in loco proprie quilibet planeta locari dicitur ubi sunt lineae significantes operationes secundum suae naturae influxum attributas quibus secundum se et propriam suam operationem male sunt, ut Venus in Lasciua, et Mercurius in latrociniiis, et animi malignitate, qui tamen et adhuc alias operationes habent, quae de se non sunt male, ut Mercurius in scientia et ac speculatione et astucia. Venus autem in iocis et canticis et affabilitate, quando autem aliquod contrarium futurum est, sunt quoque signa huiusmodi mala, planetas et alios similiter infortunatos esse significatiua, utpote quando tales lineae sunt intersecatae, aut discontinuae. et similia, et e contrario, quando tales lineae sunt in aliqua multiplicitate, eo magis sunt perfectiores, et ex hoc ueritas maxima patet. scilicet Martem patrem non esse infortunum, ut diximus superius, Et quando dicit, igitur falsum est lineas in manu causari ex constrictione, et non a natura et influxu coelorum, et confirmando adducit quod pedes huiusmodi plicaturas non habent, sunt tamen lineati fortassis et melius

frontis exemplum ac lineas adduxisset.

Questio octauum Augustini Discipuli.

Liqui chymantici dicunt et persuadent ut in manu sinistra inspicatur, ibique aiunt geniti horoscopi inueniri suis argumentationibus. Hoc quoque aiunt, si formam inuenies, ut est maleus, ille talis erit faber ingeniosus.

Octaua responsio Magistri.

Riuola et inanis ratio est, ut horoscopus natorum considerare seu cognoscere uelis in qua re astronomi multum laborant supputando numeros, ut gradum diuersitates inueniant. Omne enim signum in se continet triginta gradus, preterea omne signum in tres diuiditur facies, et quolibet facies decem habet gradus. Quolibet etiam facies suam habet dominatorem, ut apparet apud Alchindum libro de signorum faciebus, et Ptholomeus et Haly, et alii, ut puta, mihi decimus tertius scorpionis gradus ascendit, eius dominator est Sol in forma corporali, et mihi producit uarios effectus a dominio primæ faciei, ita in omnibus, sicut in corporalibus habitudinibus, impossibile est Chymanticum posse diuisibiliter comprehendere, ergo falsissimum et erroneum est, et hoc dico de qualitatibus signorum per physionomiam, ut putant aliqui. Cum dicis, eos qui maleum habeat et c. dico quod fabri dicuntur etiam hi qui feramentum equorum, Asinorum, Mulorum, et etiam bouum per eorum pedibus conficiunt, et etiam carpentarii maleo utuntur etiam librarii, et qui calceos suunt, et multi alii mechanicus homines eodem maleo utuntur, peto te qua uia omnia supra notata discernes, quod cum impossibile sit, ideo falsissimum est.

LIBER

Cricassus Mantuanus.

Hac ratione ac regula uniuersali fallacie ac delys
 ramenta quorundam agnoscuntur qui se chyros
 manticos fantur. Quia iudicia sua et effectuum
 cognitionem per chyromantiam habitam, dicunt
 prouenire ex aspectibus planetarum, aut exaltationem eorum,
 quando sunt fautores et fortunatos aut infortunatos. Ex li
 neis autem nihil in iudiciis suis exponunt. Nominat autem hu
 iusmodi planetas et signa (Em sapientum sententiam) ut a
 vulgo ignaro ac rudi attollantur. Hi nemque (qui chyroman
 tiam non profitentur, nec chyromantie principia habent) pro
 nosticationes eorum considerantes, audientesque tales effectus
 ab eisdem planetis derivari, stupent et mirantur, eorumque di
 cta Evangelium credunt. In hac societate ac secta est quidam
 fama quidem magnus inuencus. M. Alexander, et alter qui
 dam dictus. P. Franciscus. V. qui dicit se scientiam hanc ha
 buisse quodam Reueren. Domino, qui multis iam annis elapsis
 Romae ex hac luce migravit, quorum scientia ac doctrina om
 nes sunt fabulae. Enimvero si quispiam bonus Astrologus aut
 aliquammodo expertus Astrologiae ac Astronomiae, chyromantiam
 quoque profiteretur, posset ex planetarum cognitione, siue eo
 rum natura, etiam in Chyromantia quoque multa per lineas co
 gnoscere, non ex aliqua regula habita in chyromantia, sed so
 lum proprio ingenio ac speculatione, et in hoc aliquammodo ex
 pertus, simplici iudicio multa cognoui, sed maxima cum, dif
 ficultate et physionomia concurrente. Attamen cum his omni
 bus impossibile est, ita in particulari, Mensem diemque praevi
 dere, sicuti isti boni viri non erubescunt uelle determinate iudi
 care. Vnde et multa mendacia ab ipsis audiri, mirato tam
 noie ab eis agnosceret. Sunt etiam alii qui cum suis Sortile

PRIMVS

gus, Magicisq; aut auguriis multa futura prædicunt, & ne eorum malignitas detegatur, autumant se chymaticos esse, manumq; apertam suscipiunt, lineasq; se fingunt aspiciere, sic q; sua Sortilegia aut auguria proferunt. ¶ Multa tamen essent declaranda circa id quod dicit de illis Lineis in modum malei, quoniam Faber siue Fabri, non solum intelliguntur illi tantum qui opera ferrea faciunt (ut ipse Coeles exponit) sed etiam quicumq; artifex qui maleo utitur, aut aliquo simile. At tamen quoniam opinio illa falsa est, ad reliqua transeamus.

¶ Quæsitum nonum Augustini Discipuli.

Antiochus posuit lineam quam ipse appellat cingulum Veneris. ¶ Et uiam combustam, et uiam laetam scire cupio, quomodo de ipsis sentias. Vnde inquit, Via laetæ ea uocatur quæ est pæpe discriminalem, uel ab ipsa discriminale exoriens per confinia tuberculi ad ueniētem, idest, a minimo digito usq; ad tuberculum proficiscitur, quam ideo laetam appellamus, quoniam homines laetæ & delicatæ naturæ esse demonstrat. Ea si capitali connectitur, bonam cerebri complexiōnem, & mentis agilitatem significat. Si eam intra uel infra triangulum dimiserit, mentis stupiditatem sine deliberatione. ¶ hæc Antiochus.

¶ Tricassus Mantuanus.

Propter intricationem textus huius Quæsitum necesse est exponem ipsius aggredi anteq; ad declarationem responsionis progrediamur. ¶ Vnde primo sciendum est, qd Antiochus digitum auricularem Veneri tribuit. ¶ Secundo sciendum qd quando in expositione uic laetæ, glosat sententiam propriam, dicens, idest, a minimo digi

LIBER

to usq; ad tuberculum proficiscitur. Ista expositio mala est et falsa, siq; debet exponi i. ad tuberculum digiti minimi proficiscitur aliter namq; ois processus in ruinam abiret. Quā tum autem ad situationem quam ipse linea lactea attribuit. sciendum est q; talis situs, siue locatio falsa est. Immo ascendit a Rasceita uersus partem inferiorem, et transit per motē manus, et maxima differentia est inter utraq; et multi in hoc decipiuntur, sicuti etiam dixi in quadragesima septima figura tertie partis mee Chyromantie. In hoc autem q; dicit Viam lacteam, siue lineam illam ideo lacteam appellari eo q; significet illos homines esse naturae delicatæ. Hoc quoq; falsum est, immo significat homines lasciuos / ac uoluptuosos, Oisq; laboris / ac exercitiū inimicissimos. Tertio quoq; sciendum est q; quanto inuenitur illa linea quam describit Antiochus in suam positionem. s. q; talis linea ascendat a rasceita uersus Auricularem, talis linea ea ipsa significata retinet que sibi per eundem Antiochum attribuantur, sicuti et in dilucidatione sequentis responsionis declarabo.

Responsio eiusdem Magistri.

Trandum est q; iste homo præsumat collocare naturas ostensuas Planetarum retrogrado modo. Nam in præhabitis probatum est sua fundamenta esse uaniloqua et deformia, et nullius substantie. nam accipit Lineam Cerebri pro Linea Epatica. Non est dubium q; ipsa epatica in paucis reperitur. Sed Linea quam nos appellamus mediam naturalem, omnes semper habere testor, nisi sit maximum præsagium. Ab Epate oriuntur spiritus naturales, a Corde, Vitales, a Cerebro, animales. Describitur q; sit magna questio inter Philosophos et Medicos, ut præallegatum fuit. Libro secundo Physonomie. quesito quinq;

PRIMVS

quagesimo tertio, tamen ingenium & Speculatio non causatur, nisi sit proportio inter Cor & Cerebrum cum debito organo, ut supra tactum fuit, & etiam debita distantia inter Cerebrum, & Cor, & ipsi spiritus Vitales conuertuntur in animales spiritus, Et Cor est fons & origo spirituum. Ita etiam in Manibus hominum natura ligauit, & situauit Lineam mediam naturalem, seu Cerebri in principio Lineae cardiacae, seu Cordis. Et ita intus post primam pelliculam in uola manus, quando pellicula excoriatur in apostematibus uolae, uidi Lineas principales latentes in profundo ad terminationem suarum uenarum. Et si corpus est bene organizatum, idem in suo loco reperitur Linea iecturalis. Concludendum est igitur ex parte rationis superius dictae, aut Anathomica experientia, & uetusta antiquitate, & ab effectu, debemus imitari principia uera, ut dicetur infra in secundo Libro, Linea Epatis (quam ipse appellat cerebri,) non ita est necessaria, quia non accidit proportio ita immediata inter Iecur & Cerebrum, quia Cor est medium inter ipsos, & est primum in nascendo, & ultimum in deficiendo. Ideo indicamus a conditione cardiacae & cerebri iustitia, & uirtutes uniuersaliter in indiuiduorum natura, & per rationem suam in paucis uersaretur et suum iudicium, (ut in secundo & tertio Libro intuemur,) Ideo sententia sua a me reprobatur qua attribuitur natura dictae Lineae per falsam appositionem Veneri. Alii dicunt, Vitalis Linea, (scilicet, quam ipse appellat laetream,) significat uulnera, aut periclitationes in negociis de natura Martis, praecipue, quando porrexerit se ad minimi montem. Vnde Conciliator & Albertus Magnus dicunt, Quando Linea oriatur a praedicta Linea Vitae, & extendat se usque ad Digitum, aut

Opio
Mod.

LIBER

vicularem, uel prope, & sit quasi flexa uulnerabitur, uel peris
clitabit, & ita ego tenco, Quando dicitur de uia Solis, bene di
cit, & hoc in libro secundo. capitulo nigesimo quarto secundae
partis declarabitur. Et ita de cingulo Veneris & uia combu
sta. De quibus in suis locis dicendum est.

Et Ricassus Manuanus.

Ratio Coelitis quam aduersus Antiochum
in hoc quaesito sustinet, haec est, scilicet, qd
ipse Antiochus accipit lineam capitis pro
linea epatica. Et ego dico, accipiat An
tiochus lineam illam sub qualicumq; sibi
denominatione habita. Vnum est, qd hoc
quod dico linea capitalis unusquisq; accipit ipsam lineam esse,
quam nos mediam naturalem suae capitalem appellamus, &
sicuti ego dixi in declaratione textus huius Quaesiti, quando
inuenitur aliqua linea iuxta descriptionem ipsius Antiochi, ac
cipiendo proprie lineam capitalem & in ueram significationem,
scilicet pro ipsa linea media naturali, retinet illosmet effectus
quos Antiochus sibi attribuit, ut etiam infra habebitis, et ipse
Cocles primo capitulo huius ultimi libri adducit, signo duode
cimo. Quantum autem ad id quod dicit & in opinionem mo
dernam ex auctoritate Alberti, ac Conciliatoris, sciendum qd
Cocles in hoc, & praedictam auctoritatem Antiochiq; inten
tionem se ignorasse ostendit, similiter & modernorum opinio
nem. Nam ipse Cocles sub nomine tantum istius lineae lactee
tres perstringit, quae tamen in forma, ac situ per descriptioneq;
multum differunt, similiter & in effectibus. Harum autem
prima est illa quae proprie dicitur lactea, quaeq; nullo pacto unq;
iunitur ipsi lineae uitali, sed solum cum saturnina quandoq; inue
nitur, & tunc suae malignitatis diminutionem ostendit. Sec

PRIMVS

erenda est illa, quā Antiochus describit (accipiendo lineā naturā
 le. Em suā uerā significationē (ut dixi) Et hoc quādoq; unitur
 cū saturnina aut cū uitali. Et quādo unitur cū uitali semper uni-
 tur circa Angulum dextrū, i. ubi locari debet. C. 3. est illa quā
 describit Albertus Et Conciliator, Et haec semper aut unitur
 Vitali, aut apparet ab ipsa oriri in concauo. Et hoc est quod ipse
 affert ex opinione quorundam. C Quoniam autem obicere qui
 ipsam posset. non recte me uoluissē Anthiocum s. Agre. cū ipse
 Auctor dicat ad mentem ipsius Anthioci illam quā nos ap-
 pellamus Lineam Epathicam. Lineam Capitis seu Cerebri esse
 Ideirco dico me nunq Anthiocum in propria sua Chyroman-
 tia perlustrasse Attamen accipiendo dictum ipsius prout ab ip-
 so Coelite narratur. necesse est etiam eius dictum iuxta exposi-
 tionem meam interpretari. Dicit namq; sic (Ea si capitali cō-
 nectitur bonam cerebri complexionem Et mentis agilitatem
 significat si eam (s. capitalem) intra uel infra triangulum di-
 miserit, mentis stupiditatem, Et sine deliberatione ostendit.
 Si igitur ista est Positio Anthioci. Quomodo potest talis con-
 nexio fieri: nisi aut per mutuam intersecationem ipsarum li-
 nearum, aut per mutuam discontinuitatem? Accipiendo, sci-
 licet lineam capitalem pro Epathica. ut ipse dicit ad men-
 tem Anthioci. Omnes autem Chiromantie Auctores in hoc
 conueniunt, q; quādoq; aliqua linea alicuius membri prin-
 cipalis scilicet Cordis, aut Capitis, Aut Cerebri fracta est aut
 discontinua, significat imperfectionem. Et malam complexio-
 nem talis membri cuius est linea. Cum autem (ut ipse narrat)
 Anthiocus dicat q; quādo talis linea connectitur ipsi Capita-
 li significat bonam Cerebri, complexionem. Igitur falsum est q;
 talis linea connectatur cum illa quam nos appellamus lineam
 Epatis, ut Cocles exponit. C Amplius autem: quomodo potest

Not. 2

LIBER

talis linea Capitaletn intra uel infra Triangulum dimittere si
 usq; ad Auricularis Tuberculum dicitur ascendere: igitur ipse
 Cocles falso exponit, intentionem ipsius Anthioci. ¶ Notandus
 quoq; est, qd ista in linea, & ipse Anthiocus deceptus est. Vnde
 sciendum qd ultra illam triplicem diuisionem huius linee siue
 triplicem modum, quo aliquando inuenitur aut summi potest (ut
 dixi in primo. Not.) Est adhuc ipsa linea Epathica que proprie
 circa eadem consuiua situatur Itaq; in numero sunt linee que
 uersus eundem locum ab Auctoribus concluduntur inueniri, sed
 sub nomine duarum illas comprehendunt. s. Via lactea siue Li
 nea lactea, & Linea Epathica. que tamen (ut dixi) sunt ma
 xime differentes Harum autem linearum due sunt que in eod
 dem loco possunt reperiri. s. illa linea quam secundo loco addux
 xi, & linea Epathica. Raro autem aut nunquam, simul inueni
 tur, & una gerit uitam alius. s. illa quam Anthiocus lactea
 appellant, prout Cocles narat. Epathica autem raro suplet ui
 ces alterius, quia lineam Capitaletn. siue naturalem non transit.
 omnis autem sententia est, qd quando talis linea (qua nos
 lineam Epathicam appellamus) non iungitur Capitali in angulo
 Sinistro significat stultitiam, & fatuitatem naturalem, simi
 liter quando non iungitur in Angulo Dextro. Itaq; per hanc ma
 xime cognoscimus fatuitatem & dementiam hominum, &
 quotiens non format angulum Sinistrum, & Angulus suppress
 mus est separatus fatuum indicamus. Et fortassis hac ratione
 motus est Anthiocus lineam hanc appellare lineam Cerebri,
 ignorans hoc nomen, Cerebrum, uocabulum esse commune, nec
 proprium esse alicui organo, huiusq; membri debilitatem offu
 scationemq; ex Epatis in dispositione ac mala complexione, ac in
 digestionem prouenire, propter fumositatum frigiditatem ac
 viscositatem, meatus spirituales obturantium. Vnde & conue

PRIMVS

nientius dicitur linea Epatis q̄ Linea Cerebri. licet etiam alia
de causa fatuitas puenire possit, scilicet q̄ quis dicatur (aut
sit) fatuus ut etiam in hoc tertio libro sequenti clarius ac dis-
fusi⁹ habebitur, scilicet cap. 154. Et q̄ hęc sit ad mētē ipsius
Anthioci, patet ex hoc, q̄ dicit, q̄ quando talis linea iunetur ca-
pituli, scilicet Medie naturali (scilicet itaq̄ causetur angulus
sinister cum ipsa naturali) significat bonam Cerebri comple-
xionem, Si autem eam intra uel infra Triangulum dimiserit
(scilicet q̄ angulus sinister non sit coniunctus sed separatus)
significat mentis stupiditatem. Et ideo interpretandus est An-
thiocus fm̄ expositionem meam. Et non fm̄ q̄ iste prauari-
eator totius ueritatis exposuit. ¶ Non est autem mirum si
Cocles. in hoc, sensum auctoris non percepit. quia propriam
uocem (¶ aliorum etiam Doctorum sententiam) sepius
ignorauit. ut clare patere potest.

¶ Quæsitum decimum Augustini Discipuli.

De linea mensali multi confuse loquuntur, unde te-
peto ut declares mihi quantum hęc linea po-
est fm̄ te.

¶ Responsio decima Magistri.

Linea mensalis moralem aliqui appellant, quia per
ipsam mores indicantur. Aliqui uesicalem dicunt
sen renalem quia ostendit egritudines circa renes
¶ uesicam. Alii generatiuum. eo q̄ generandi poi-
tentia per ipsam exprimantur. Aliqui recētiore chyromātie
ipsam epidimiale seu pestiferā uocat, quia natū tali morbo seu
apostemate moriturū ostēdit, qd̄ etiā manifestat, ut sunt bubo-
nes pestiferi. atraces, et istis similia. ¶ Aliqui chyromātici in-
ter quos est Anthiocus noster ipsam totalem appellant. Alii ue-
ro martialem, quia quando est crassa ¶ rubea scindens indicis.

LIBER

tuberculum, facit natum crudelem, proditorum, interfec-
 torum, inuidum, fraudulentum, & auidum, & circa excelsa occupatum
 imperia, & scicere qua de causa erit infidiator & interfector
 duplici se induens ueste Ideo a copulatione eorum est cauendus.
 Et ratio est (ut ait doctor gallicus) quoniam talis elongatio
 prouenit ex calore non naturali dominante super humidum, cui hu-
 miditas non potest resistere, & tunc causatur magna dispropor-
 tio, & magna desiccatio cerebri. Et significat hominem super-
 bum, uolentem in hominibus dominationem, & uitae hominum in-
 fidiantem, & uocat martiale lineam quia sub martis imperio
 collocetur, qui dicitur deus belli, & iracundie, & praelii. Sed
 alii dixerunt quod si linea talis uadat se elongando inter indicem &
 medium intrans & recte diuidens significat idem propter dictam
 causam allegatam. Respondit gallicus doctor & dicit quod
 quando linea mensalis intrat inter tales digitos significat per-
 cussionem in capite de qua morietur. Et allegat rationem quo-
 niam caecumina digitorum demonstrant caput hominis tanquam
 partem magis altam corporis, & hoc intelligitur de his qui
 sunt in ascensu manus datis ad dignitatem & honorem, ut pu-
 ta de Indice. Nam cum & percussio manus sit in descensu ibi que-
 runtur inimici qui queruntur in linea mensali. Signum est. n. quod ini-
 mici nostri sunt in descensu, & in mentem nostram nec uelimus eos no-
 bis preponere secundum cursum naturae. Unde est quod talis ini-
 miens dominatur cum sit in descensu & ignoratur. & fit for-
 tis, quia linea illa in qua queritur inimicitia ascendendo a descen-
 su uidetur exaltare inimicum super caput habetis tale signum
 & super honorem. Et quoniam ut supradiximus. Quando aliqua
 linea montem sic diuidit super abundantia cholere significat, &
 humoris non naturalis cui humiditas non potest resistere. &c.
 Per montem diuisum intelligimus recisum caput quod per motem

indiciis significatur, & dicit magister Franciscus q̄ uiderat
hominem cui dixit, qđ nullo pacto bellū cum inimicis faceret
quia tale signum habebat, & noluit credere ex quo uictus est
ab inimico & mortuus. Inquit etiam galliens auctor. Ego ui-
di plures habentes huiusmodi signum de quibus iudicauī, qui
mortui fuerunt in factionibus priuatis. ¶ Inquit Cocles. Ego
credo q̄ sit ita q̄ significat hominem crudelem per superabū-
dantiam cholere & inordinationem cōplexionis, sed talis ho-
mo mala morte peribit. ¶ Nota quā linea mēsalis fuerit recta
& lata cum decenti forma, ita q̄ non transiat saturninum lo-
cum, & sit cum colore non intenso signum est bone uirtutis &
etiam bone dispositionis & uitam diuturnā significat, & hoc
si lineæ correspondent. Et huius rei ratio est, quia talis linea sus-
mitur a toto corpore & significat bonum calorem naturalem
existentem in toto corpore, & demonstrat hominem fortem et
bene dispositum, ut in capitulo contra Pliniū dictū fuit. ¶ Mi-
ror autem q̄ multi celeberrimi doctores paru; examinauerūt
chymantica arte locum tuberculorum absolute & simplici-
ter, qui non donotat caput nec per descensum inimicos. Nam ef-
fectus tales nō semper procedunt ratione loci. sed mensure, &
ex testimonio & influxu seu signo aliarum linearum ut in que-
sito. 19, dicitur Cōcedēdū est q̄ caliditas est causa extensionis
& cholerica cōplexionem arguit. & quando porrexerit in-
ter ambos digitos denotat lesionem capitalem. Negandum est
q̄ inimici ledant, quia est cōditio secūdum quid & ideo nō ua-
let nisi annexæ lineæ nō porrexerint auxiliū, Quia dū essem in tē-
plo diuī Iacobi de Bononia ad sacrificiū, puer quidam pulsa-
uit paruam nolan, ipsa cecidit super caput unius uiri, & uul-
nerauit ipsum letali uulnere. Ego uero eum curauī. Aliis ambu-
lando in uia publica, lapides & ligna ceciderunt super eorum

Not. 2

Not. 3

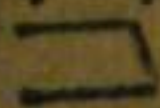
capita. Et hoc accidit quodam tempore super caput meum.
 Et iudicavi quendam Thadeum q̄ cauere sibi a magna per-
 cussione capitis. Et in paruo temporis interuallo accidit ex equo
 magni praeii, Et totum caput suum contussum si impossibile
 autem est habere fixam normam de conditione offensionis, quo-
 niam de particularibus percussioneibus a causa efficienti im-
 possibile est per aliquam scientia; illas determinare nec legitti-
 morum chyromanticorum Et phisionomorum prolatio debet
 esse procliuus. Et aliquis posset arguere illum esse locum lesio-
 nis capitis, q̄ propter hoc caput significat. Negatur circa par-
 ticularia iudicia, quia non nulli auctores dicunt Si talis linea est
 extensa inter Indicem Et medium fueritq; pallore suffusa flus-
 xu ventris moriturum hominem protendit, si est subtilis in pe-
 ctore Et praecipue quando est rubra, ut patet a Conciliatore,
 Et Alberto. Dicunt recentiores q̄ talis linea in muliere sic col-
 locata grauidinem partus ostendit (ut expertus sum per se-
 pe) si subtilis Et rubra apostemate uberale ledetur ut uidi Et
 curavi ut chyurgicus, Simile iudicium proferendum est quan-
 do linea Saturnina extenditur una cum mensali linea inter am-
 bos digitos equitando ipsam mensalem ut aiunt recentiores si-
 cut experientia certificat, licet raro reperiat. Quidam mo-
 derni dixerunt si linea Mensalis est sic extensa bubones pesti-
 feros aliquando indicat, ergo semper non ostendit caput ut in
 processu patebit. Et Dixit Gallicus auctor, Si alia linea Et
 non Mensalis uenerit per modum rami, ita q̄ quasi ramus
 praedictae, inter Indicem Et medium collocetur, hominem ex
 percussione moriturum ostendit. Sed si Linea mensalis est be-
 ne continuata Et inter se recta significat q̄ talis homo percutie-
 tur Et non morietur, Et rationem allegat, quoniam licet ille
 ramus significt malam complexionem caloris non naturalis.

PRIMVS

non tamen est tantus ut interficiat quoniam humiditas & calor naturalis complexionatus equaliter temperat malitiam suam. & Scias mi discipule qd iste doctor est uir magni prae-
 cii in Philosophia, sed parum speculauit in ista arte. Dato qd ta-
 lis linea ita ostendat naturalem complexionem, talis comple-
 xio non curat lesionem capitalem quia procedit uel causatur
 ab alienis manibus, aut causatur ab infortunio, ut supra dixi-
 mus. & Quacumq; linea reperta inter Indicem & Medium le-
 sionem capitalem autumat intensiue & remissiue fm condi-
 tionem linearum. & Iquit gallicus auctor. Sed si linea mens-
 salis ipsi digito Medio se deuiat, ascendens ad lineam capitis,
 tunc significat hominem adulatorem, mendacem, qui publicae
 dicit bona uerba sed retro facit oppositum. nam pungit, &
 marmurat Ratio est quoniam significat defectum caloris na-
 turalis in proportionando lineas debito modo, & significat ca-
 liditatem extraneam destruente humidum, & quando talis
 linea adiungitur lineae Capitis, significat desiccationem ma-
 gnā cerebri, & hominem fraudulentum demonstrat, quoniam
 omnes cholericī sunt eius naturae, & cum humidum non resis-
 tit talis est quasi furiosus in dictis, & ueniunt sibi multae im-
 aginationes deceptorie, & est homo qui quaerit honores &
 cupit oēs decipere propter nimiam inordinationem complexio-
 nis. Et magister dixit qd sunt proditores Nam tales homines
 non sunt recipiendi in societate, & de his ego tot iudi qd mi-
 ror est dicere cum quibus in diuersis regionibus me conferen-
 do eorum penetralia perspexi. Cogita mi discipule si tale uiti-
 um est in regione aut patria ab influxu coelesti sic uitiata,
 tunc dicas uitium esse imensum fm loci & situs pportionem
 & Ait gallicus auctor Si linea mensalis ueniens ad percussione
 manus se in duas partes diuiserit uel in plures facies apertu-
 r

No. 4

ex parte post & ex parte lineae facientis angulum sicut hic est

signum quod qui habet talem lineam habet inimicos. Et si non facit nisi unam lineam ex una parte & aliam ex altera significat multos inimicos. Et ratio quare ista linea est indicatio de inimicis multiplex est. Primum diuersos doctores.

Not. 2 Quidam ducunt quod causa est, quoniam ut diximus linea mensalis est data toti corpori & indicat de his quae toti corpori tribuuntur & quia inimicitia toti corpori datur, ideo ista est causa. Alii dicunt quod proprium lineae mensalis est splen. & quoniam splen est receptaculum totius melancholiae quae principium est totius dissolutionis ideo inimici indicantur in ipsa linea quae a splene sumitur. & licet utraque ratio sit euident, secunda tamen ab ipsis doctoribus magis quam prima approbatur. Dicunt enim. quod sicut sanguis, & ipse calor naturalis, est principium bonae complexionis hominis ita est etiam causa totius amicitie. Sed mihi uidetur esse dicendum inquit. D. Galenus. quod in homine sunt duae naturae sicut in quolibet animali, quas naturas potentias uoco. scilicet irascibilitatem et concupiscibilitatem. Concupiscibilis potentia naturalis, est inclinatio ad utile quid prosequendum & naturale, & per consequens ut sic ista potentia est quasi intrinseca naturae cuiuslibet animalis, ad hoc ut in esse perfecto conseruetur & istud uocatur necessarium sine quo aliquis uiuere non potest. Alia uero potentia uocatur irascibilitas, & est naturalis inclinatio ad inutile & inconueniens fugiendum. Et ista potentia non est tam necessario intrinseca quoniam; provenit ex obiecto extrinseco representat, & quia in manu est ascensus & descensus, & in ascensu uidetur queri quae sunt concupiscibilia quae in intrinseco naturae sunt. & in descensu queruntur & irascibilia sine quibus homo potest uiuere, ideo in percussione significantur ista praedicta. cum enim percussio manus dicatur illa pars quae apta est ad percutiendum

PRIMVS

percutiendū ¶ est descensus manus, ¶ ista linea sumitur a sa-
turno quia frigidus est ¶ siccus destēperatus a quo procedit
humor melancholicus, qui per talem lineam significatur, iō
ex tali effectu iudicamus. ¶ Inquit Coeles. Mirandum est. ¶ Not. 5
istae auctor posuerit praeumptuose collocationē Saturni i linea
mensali seu in percussione. Nā nulli illustres auctores cōcedunt
proprie Mercurium esse in fine mensalis, ¶ lunā ab ipso am-
plecti in percussione manus. Tamē cōcedendū est humorē me-
lancholicum a Saturno gubernari. nō tamē ob hoc quia me-
lancholiae dominatur est collocandus in descēsu manus. quia or-
do inferiorū superiorum sequitur ordinationē. Et ratio est, nam
quēadmodum se habet ordo sphaerarum in caelo ¶ cōtiguū
tem, ita se habet eorum in manu collocatio. Sed lunae locus Mer-
curii sphaerā cōtingit. ergo eorum loca in manibus debent se ad-
inuiem cōtingere. ¶ Et ut inquit gallicus auctor. Si linea haec
inimicos demonstrans sit delicata in percussione, ¶ discōtinua
¶ in ascensu grossa, ¶ recta significat inimicorū uictoriā, et
ratio est quoniam significat fortem ascensum, ¶ fortem comple-
xionē potētem cōsumere humidum, ¶ cū delicata superius est
significat inimicum debile ¶ nō uictoriosum nec fortem pro-
pter discōtinuitatem lineae Sed si per oppositum fuerit iudica-
bis oppositū. Sed si linea mensalis uadat inter indicem ¶ me-
dium stante praedicto signo ut dixi ¶ significat q̄ habens tale
signum debet uinci a suo inimico, ¶ morietur ex percussione.
sed si linea fuerit proportionata ex utraq; parte ¶ equalis in
grossitie tunc bene resistunt ¶ pugnant inter se, sed postea fa-
cient pacem. ¶ Sed cum hoc nota qui non posuerit istum modū
dicendi, ¶ uoluerit tenere primum modum iudicandi potest fa-
ere. sed iste mihi uidetur magis conueniens. ¶ Item nota q̄ li-
nea mensalis generat duas lineas unā circa auricularē aliā uer-

Not. 6

LIBER

ro circa percussione[m], quæ inimicorū significatiōem ostēdunt
 sed linea circa auricularem significat inimicum fortem. si linea
 fuerit grossa de primo timendum est magis q̄ de alio, si tamē
 unam lineam habet unum inimicum. Et ita tenet Hieronymus
 de manfredis in suis problematibus quæ intitulant ad. D. nos
 strum Ioānem bentiuolū, Cognoui ipsum in uita attamē non sci
 uit iudicare in aētū pratico. quia oppositū inuenisset si habuisset
 se praticam. In præhabitis in pluribusq; locis in phisionomia
 Et chyromantia dictum est, q̄ nō iudicandum ex unico signo
 sed plures ad inuicem proportionando, Et a prædominātib; iu
 dicādum est. Quādo ego iudico de amicis Et inimicis primū
 locum teneo in quadrangulo manus ad inspiciēdū amicorū Et
 inimicorū cāteruam. Edicūt hyllares auctores, Et præcipue
 Hermes Albertus, Cōciliator, nec non Morbeth cardinalis, Et
 Petrolomeus philosophus. Si in mōte mediū reperiūtur lineæ per
 se extēse, labores, angustias Et afflictiones significāt, Et carce
 res Et afflictiones Et oppressiones, ut p̄bani, Et præcipue quā
 do extēduntur a radice digiti, Et si tales oriātur a cōcauo ma
 nus, Et extendātur ultra per iūctura; in uinculis illū poni ostē
 dūt, Et quādocumq; ibi moriturū. si fuerint ultra multū exten
 se. Et si in pulpa manus sunt lineæ arcuales Et angulares flex
 Etēs ad rascettam inimicos cōsanguīneos aut affines indicat,
 Et cōuerso quādo aliq; lineæ tēdūt ad digitos ut dicūt aliqui
 Et bene exptus sum. Et breuiter si residuū lineæ correspondēt cū
 cōcordātia tuberculorū. Et si linea mēsālis, est nuda. i. sine ra
 mis infortuniū attestatur, Et grauiter iulnerabitur, si contra
 riū cōtrariū dicitur, aliter uacillabis sicut faciunt retrogra
 di per suasuq; Et si linea mēsālis sit discōtinua significat im
 potētiā coitus, Et ratio huius est quoniā significat impotētiā
 caloris naturalis Et superabūdantiā frigiditatis improprio

uabilis, & quia calor naturalis est principium motus & causa generati-
onis. dicitur quod cessante tali causa cessat generatio & poten-
tia coeundi, et tales homines ut diximus naturaliter sunt timidi et No. 6.
medaces, ut dicit gallicus auctor. Etiam bis notauimus in quibus-
dam effeminatis, qui habent lineam mesalem in uno loco fractam ac diui-
sam, & residuum lineae est continuum & proportionatum, tamen sunt
sanguinei & potentes in coitu. Quid significet talis separatio
usque ad istum diem ignoro, quod semper significat frigiditatem quando
est discontinua, & quod ostendat impotentiam ad coitum non est conside-
randum. nec de ipsa est simpliciter praefendum, quia prohibitio coitus a
multis causis esse potest, ut patet ab auctoribus praesertim ab
Aiacena uigesima tertio, tractatu primo. capite. xv. dum inquit.
Facta autem causa membrorum principalium, aut ex parte cordis quia
abscinditur materia spermatis. Aut ex parte cerebri quia abscin-
ditur materia uirtutis sensibilis. Aut ex parte renu & frigore
re ipsorum & egritudinibus eorum notis, & complexionibus eorum.
At ex parte stomaci propter maliciam digestionis, & totum illud autem est
causa principii aut causa oppilationum meatuum inter membra coitus, &
multoties quidem est debilitas facta causa cerebri sequens casum; aut
percussionem. Necessarium est igitur iterum qualitates earum linearum prin-
cipalium. scilicet lineae cordis Epatis, & cerebri una cum mesali ante
feras iudicium. Si linea mesalis est rubra et semicircularis apud
percussionem manus. egritudinem circa uerenda arguit, et praecipue cir-
ca loca membrorum genitalium ut pluries notauimus. Dicunt aliqui mo-
derna. Si linea mesalis habet semicirculos egritudinem circa res
denotat. Si in mulieribus hoc repiatur. foetus difficultatem at de-
bilitatem arguit. Dixit Hermes trimigestus, si linea est bene propor-
tionata cum principalium linearum testimonio. et triangulus ex con-
cursu aliarum trium linearum principalium causetur. bonam
complexionem significat, indicatque sanitatem & uirtutes cor-

LIBER

poris bonas, uentrem & renes, & uesicā bonā, & bonā uirtutē
mēbrorū generatiuorū in hoīe ostēdit. Itē extra naturā suā sus
biciēti significat iniustitiā intēperātia & incōtinētia. Licet for
te mala suggestiōe facta ad istāciā aliquorū. Si aut peruenit ad
finē palme uersus indicē signū est nequitie & iracūdie, & ut
inquūt moderni denotat crudelē & diuini cultus inimicū. Et
si hæc linea in directo indicis uel mediū bifurcata fuerit cœla
ritanimi & occulte cōsciētie uirū indicat, & addit Morbeth

No. 7 q̄ sunt hypocritæ & spāliter uersus parētes amatos quia nō
diligūt eos. Nota quādo multū ascēdāt uersus indicē demon
strāt laborē, et si in hac linea plura pūcta inuenis rubea cū p
funditate lineæ, et si rubra fuerit frequēter in mēbris generati
uis dolorē ppter corū frequētē cōmotionē ad luxuriā ostendit
Notādū est q̄ signa i manu mulieris nō debēt esse ita potētia.
sicut in manu uiri ppter debilitatē caloris naturalis, & uirtu
tē in eis, & ideo pauciora signa sufficiūt ad indicādū in ipsis
q̄ in uiris. Ex hoc patet q̄ uir habēs molles manus subtiles &
lineas pallidas & multas, est quasi effeminatus & deficiēs in
calore & uirtute ppter q̄ est inuidus detractor uerbosus &
eupidus, nec cū eo habitare est securū. Patet similiter quia mu
lier habēs manus duras & euidentēs lineatiōes & rubeas &
paucas est uirago & meretrix cōtētiosa oībus cupiens nocere
gandēs litigiis & effusione sanguinis ppter se. Scias mi dā
scipule q̄ si multiplicitatē pūctorū in digito minimo reperies
illā audacter meretricē indicabis. Si unū cū uno. Si duo cū duo
bus. Si tria cū tribus aget meretricia, & hoc si in radice digi
ti pūcta fuerint. Et fm earū profunditatē & colorē de illis in
diciū pferas, & et in tuberculo, licet nō tātū operētur, nisi testi
monia aliarū iustificētur. Et si tuberculū indicis est bene cōdi
tionatū est pellex imius religiosi uel est religiosa in meretricia

PRIMVS

Lupanario, & si cū hoc tuberculum Veneris fuerit intersecatū
 ex diuersarū linearū cōcursu, idem cōtinget si vitæ linea sororē
 rem sociam habuerit. Si in radice Iouis est unū pūctum tēdēs
 intra habet filiam spuria. Si tendit uersus extra, scilicet ad sit
 uestrē partem masculum nothū habet. Et si uir talia pūcta ha
 bet dicas ipsam habere filios naturales seu spurios si plures, ut
 in pratica nota inspexi, ueridicū iudiciū. ¶ Item si linea mēsa
 lis fuerit satis lata rubea et discōtinua luxuriam significat cū
 debilitate, & cito finiendam. Si pallida fuerit & granata si
 ue pūctata calorem naturalē debilem ostēdit. ¶ Dixit Her
 mes dicunt quidam eu; palma extensa fuerit, & hæc linea mē
 salis recta & regularis habeat fossam sub digito Medio longū
 gum indicat studium q̄ amare personas secretas ut sunt relē
 giosi & ecclesiastici. Et quando sub medio & auriculari fossie
 le siue grana rubea fuerint, patitur in renibus, & si pallide
 fuerint & in fossulis uirgulæ præcedentes pallide patitur in ue
 sicca aut matricæ. Item mensalis profunda et paru; scēta, idest
 per diuersas lineas siue lineolas discontinua, & inequalis signi
 ficat uentris dolorē, & dolor est in inferioribus partibus quia
 linea mensalis uentrem significat. ¶ Dixit formica ualde uti
 lis, linea obruticon, idest quando terminatur inter indicem &
 medium talis homo dispositus est ut moriatur subitanea mor
 te, si uero eam intersecat aliqua linea angulos rectos causans.
 talis est dispositus ut apostemate moriatur. ¶ Si linea obrusti
 con fuerit recta sine curuitate talis significatur esse uerax in
 uerbis. Si autem est interrupta tunc falsitatis arguit signum
 si linea obrusticon extenditur & parue lineæ cadant super ip
 sam talis est prociūsus & cautelosus, & ait formica ualde uti
 lis. Iudicandum est ēm plura, & fortiora quia illa præualent
 minoribus. ¶ Dixit Morbeth cardinalis. Linea mensalis si ob

LIBER

liqua fuerit uersus triangulum iniustitiam ostendit, si uero re
 Et iustitiam, si in parte superiori exierit superiorē partem an
 guli possidēs Et aliū triangulū ex cōcursu aliarū linearum nō
 essentialium cōstituat triāguli iracundiā ostēdit Et detrahto
 rem. Et Si aliqua linea ueniēs a triāgulo scindēs ipsam mēsaliē
 Et uersus Medium digitū ascēderit, ut crux laborē cum uictu
 sufficiēti significat, Et si lineā p̄dictā rimule aliquae scinderint
 uel ab ea peruenerint uersus indicē multa uulnera ille talis ab
 inimico patietur, Et si fuerint grosse, erūt peiores. quā in capī
 te uulnerabitur, si subtiles in partibus inferioribus. si aut rubee
 in pectore. Et Si aliquae rimule exierint a Mēsali uersus spaciū
 mediū labores Et angustias ostēdunt. Si autem p̄dicta linea
 mēsali protēsa fuerit subtilis Et rubea p̄dicta mala dimi
 nuat, si autē grossa sic protēsa adauget Si eadem ueniēs in plu
 ribus locis fuerit intercisa labores Et angustias ostēdit. Et
 si aliqua linea fuerit inter digitū Mediū Et indicē, significat
 mortē per fluxū uentris. Et si talis linea fuerit multū acuta Et
 procedat secus primas iuncturas uersus indicem, significat
 mortem per febrē specialiter si continua sit, Et quāto acutior
 in fine tanto acutior febris eū tāget, Et si multū rubea fuerit
 timebitur de frenesi. Et Si istam lineā mēsalem scinderit quē
 dā linea descēdēs Et subscēdēs, per se diu exiet per terras Et
 parum curabit de parentibus. Et Si haec linea mensalis sub Me
 dio digito foramen cum ramusculis dissumētis habuerit plu
 res regiones ambulabit, Et si habent multas lineas infixas uer
 sus lineā superiorem trianguli tendentes et non eam tangentes
 cū multis mulieribus cōcubet si nō tangant concūbet. si tangūt
 concubuit, Et si superius Et interius fuerint lineae grosse tunc
 ad aliud factum uel opus paratur assidue Et ad coitum. Et c.
 Et si haec linea respiciat digitum Medium iuuabitur a fortuna

PRIMVS

¶ Si intrat in media; .i. inter medium ¶ indicium; .nōq̄ erit sine aliqua angustia. ¶ Dicunt aliqui Quādo in principio lineae mensalis ipsa reperitur sicut chatena. .s. in forma multorū semi-circulorum. extra patriā moriturum esse minatur. ¶ Anthio-cus ait. Quando pallidule lineae thoralem scindentes .i. mensa-lem lineam debilitatem arguunt stomaci. Maculae uel in thora-li uel iuxta, duritatem stomaci ¶ dolorem in costis denotant. quod nō credo, quia ab auctoribus antiquis nec a recentioribus reperio hoc dici. ¶ Aliqui dicunt indicium sumi in linea Epatis ¶ profiteri duriciem stomaci ¶ costarū. ¶ Inquit Albertus ¶ Conciliator. Si haec linea mensalis cōiungatur cū linea nitae ¶ faciat angulum cum ea ¶ non sit ibi media naturalis, ta-les decapitabitur illico uel ex improviso, aut si uulnerabitur ca-det. Multi male intelligunt istū textum, uult autem dicere au-ctor aliquando sunt interfecti de improviso ab inimicis, ¶ si habent aliā proportionē (ut est) ¶ sint fures aut homicide, ta-les sunt decapitati iussu regie maiestatis. ¶ In ciuitate nostra Bononiēsi quidā uir mīgebat ī quodā angulo ¶ corpus eius to-tū erat armatū exarpto collo, inimici ei absciderūt caput suū, ¶ nō poterat ledi ī alio loco, et fuit īcaute offēsus ab ipsis suis inimicis. ¶ Et subdit auctor. Si haec linea respiciat mediā na-turalē erit ī piculo et timore mortis, sed bene euadet et hoc mu-lierū cā eueniet, itelligit auctor eē, si capitalis subest. iminet ei piculū sed euadet, ¶ istud accidit ut plurimū pp pellices et lu-pas. Ego respexi ī decē īdiuiduis et inueni tuberculū pollicis Ef-feminatissimū cū oī cōuenientia cū adiūctis ¶ omnibus illis in phynosomia praeominatur cū pulcherrima habitudine, ¶ erāt audaces ¶ bellicosi cū aīositate, ¶ corū litigatiōes ha-beāt originē pp coitū. ¶ Ego iudicaui ut dictū ē, ¶ hodie ui-unt ¶ expicitiā affirmo, ¶ sic est finis de ista sublimi linea.

Propter maximam difficultatem de controuersia
 Doctorum in ista linea, & maxime in hoc qd cō-
 ter ab oībus conceditur. s. per ipsam ostendi uir-
 tus & potentia caloris naturalis, ideo necesse est
 & in lōgum sermonem protēdere. Vnde sciēdum est qd oīum
 huius scientie doctorum sentētia una est, qd. s. propter superex-
 cedētiam caloris naturalis mēsali linea in lōgitudine successus
 sua fieri necesse est, similiter & in latitudine, & quādo istius
 modi est, significat hoīes martiales, & etiam (ut Coeles ad-
 ducit. D. Gallicum in quarto loco, significat bilingues & infī-
 deles. **No. 1.** **C**Not. est autem qd calorem naturalem superexcedere
 humiditatem, siue qualitates illas naturales. pōt intelligi dup-
 pliciter, Vno modo, qd talis calor supernaturalis superexcedat
 totaliter illas qualitates, ita qd supradominetur oī humidita-
 ti. Et hoc quoq; duobus modis potest intelligi, Vno modo quā-
 do perfecte dominatur. i. proportionaliter, & facit hoīem au-
 dacem. fortem. & potētem uirtutis genitiue. Alio modo quan-
 do nō perfecte dominatur, immo supercedit, adeo qd humidi-
 tatem naturalem cōsumit, ita qd ueluti agitatns quodāmodo
 furiosus efficitur, & ex tali sanguinis ebullitione iam ambit,
 aliisq; dominari praeconcepit, hacq; forti imaginatione con-
 tinuata, fantasmatā resoluntur, & cerebrum debilitatur p-
 pter maiorem caliditatem in huiusmodi parte operatam, (ut
 dicitur libro tertio, cap. 200.) Ifitq; ut nec minimam cōtrarie-
 tatem sustinere ualēs (qua sibi in tali ambitione impedimen-
 tum afferatur) aliorum mortem & interitum insidiādo per-
 quirat. **C**Alio autem & secūdo dicitur calor naturalis super-
 excedere humiditatem quādo imperfecte dominatur, ita qd
 calor quidem naturalis superexcedit humiditatem, sed tamē

PRIMVS

Et ipse impeditur ab humiditate, Et remissus operatur, nec tamē humiditas praeualet ipsi calori, immo et ipsa remissio persistit, Quis calor naturalis perfecte ei nō dominetur, Et hoc est quod dicit D. Gallicus. Et Not. quarto quod scilicet facit homines bilingues Et infideles, Ego autē Et huic significationi aliud quoque significatū adiungo, dicēs, quod in signum huius, scilicet quod talis loquacitas aut infidelitas pueniat ex imperfectiōe caloris naturalis modo supradieto, manifeste cōspicimus quod tales homines sua nimia loquacitate simul Et presumptione multoties dāna Et persecutiones patiūtur, eo quod nō ualeāt finem uerborum suorum trutinare, Quātum autē ad primum modum intelligitur id quod dicit in prima auctoritate. Et Quo autē ad illū quod exponit ipse Doctor in. I. Not. circa ipsam mēsam. Sciēdum quod talis linea dupliciter pōt intelligi inter mediū Et indicem ingredi, Vno modo quādo in opposito digiti medii uersus eūdem locum inclinatur, ita tamē quod nō subito, id est directe, sed quasi ueluti arcualiter inter ipsos digitos flectatur. Alio autē modo est quādo mensalis extēdit se ueluti per directū mōtis indicis. deinde quasi subito iter ipsos digitos inclinatur. Id autē quod hoc in loco dicit D. Gallicus, intelligitur secūdo mō, non autē primo, imo primo modo sumpta significat curas Et fastidia, Et quotiēcūque huīusmodi lineae inueniūtur sic interpretāda sunt. Et Quo autē ad id quod adhuc exponit de Inimicorum cognitione, quod scilicet in descēsu manus iudicātur, Sciēdum quod hoc male expositum est, imo inēmi iudicātur in descēsu suae percussione manus. quoniam in tali loco reperiūtur signa significatiua corū quae sub dominio lineae cōstituiūtur, scilicet fortuita Et mutabilia, bona suae mala, iter quae amicos Et inimicos recte cōnumeramus. unde et ibidem amicos iudicamus, quod tamē ab ipso Doctore nō accipitur. Et Quātum autē ad opinionē Coclitis in fine illius Not. primo

adductam. s. semper morte uiolenta periclitari, falsum est, im-
mo necesse est talem lineam fm modum diuersum, quo reperit-
tur ita ¶ diuersimode iudicare. ¶ Circa auctoritatem. D.
Gallici. Not. 4. Sciendum qd id quod dicit de naturali calore,
intelligitur de calore naturali superexcedente. secundo modo
Cut exposui in principio huius dilucidationis. Et ideo quādo di-
cit tales lineas significare caliditatem extraneam destruen-
tem humidum, debet sic dicere, significat caliditatem extrane-
am impediētem, siue diminuentem humidum, ita qd utrūq; si-
mul sinit improporionata ¶ distemperata, ¶ tamē humidi-
tas quodāmodo principari dicitur, ¶ ipsa est causa maligni-
tatis significate. ¶ In isto quoq; 4. Not. ubi Cocles, D. Galli-
eum exponēdo eo signo quo mēsalet figurat, Sciendum est qd
signum illud falsum est, debet autē sic figurari,
ri, eo autē quo angulus maiori latitudine for-
matur, significat inimicos minus mortales
ac nocuos, ¶ ecōtrario quanto angulus est acutior, ¶ talis
ramus magis profundatur uersus percussione, magis nocuos
os, ac mortales significat. ¶ Et quādo in huiusce rationem di-
stinctionem facit inter irascibilem ¶ cōcupiscibilem, talis di-
stinctio falsa est, immo cōcupiscibilis est uirtus, siue potentia
aīe qua appetimus res placidas ¶ delectabiles, istaq; fugi-
mus triste ac nocuum, Irascibilis autem est uirtus siue poten-
tia aīe qua appetitur ¶ desideratur aliquod arduum ac dif-
ficile, sustētanturq; nocua ¶ cōtraria sensui proprio. Vnde ca-
nis hac potentia ¶ uirtute leporem insequitur. Dux praelium
ac uictoriam, Infirmitas quoq; hac de causa medicinam sume-
re dici potest. ¶ Circa id autem quod Cocles. 5. Not. dicit. D.
Gallicum collocare Saturnum in mensali ¶ in percussione,
falsum est. Vnde Quis dicat mensalē Saturno, dari nō tamē p

PRIMVS

pter hoc dicit q Saturnus collocatur in percussione, immo & in ipsum (ut patet auctoritate prima & quarta) necesse est dicere q mensalis originem ac principium habeat in monte medii quia est proprius locus Saturni, & & in istam opinionem omnes rationes ipsius Doctoris saluari possunt ad omnia significata ipsi linee per ipsummet attributa in iudiciis ac pronosticationibus discutendis, Quasquidem rationes ac significationes ipsis ingeniosis ac speculatiuis relinquo, ne intentum principale relinquere videar. & Sciendum quoq; est q ratio quam Cocles contra istum assummit, falsa est. Nam ipsi planetae aliquo ordine aut contiguitate collocationem non obtinent, iuxta ordinem aut collocationem quam in coelis reseruant. Vnde quis ratio sua veritatem habeat quo ad collocationem Mercurii & Lune, non tamen veritatem habet quo ad reliquos planetas, Et hoc manifeste patet in Sole, qui in manu locatur inter Saturnum & Mercurium, & tamen in coelis inter ipsum et Saturnum locantur Iupiter & Mars, & inter Solem & Mercurium locatur Venus. Hoc idem & in Marte dicemus qui inter Lunam & Venerem locatur, cum tamen omnia contrario modo in coelis collocentur. Vnde patet Coclitem nostrum ut Pica loquax significata verborum ignorasse & etiam inscium existere significationis textus Antiochi in Quaesito quarto, immo nec sciebat quid in illa sua responsione contra Antiochum inferre uellet. & Quo ad Notandum sextum aduertendum q illa est expositio illius auctoritatis Doctoris Gallici, ubi Cocles illud signum finxit sue formauit quis Cocles multum obloquatur. & Circa medium huius sexti Notandi ante auctoritatem Auicennae, ubi ipse Cocles dubitat propter significationem fractionis Mensalis. Sciendum est q in hoc ostendit se principia Chyromanticæ artis ignorasse

LIBER

Nam talis discōtinuatio, sicut etiam **U** multæ aliæ nō habet unum tātum significatum, sed plures. ut ostēdi in chyromantia mea. 2. parte. cap. 5. Quapropter cum reperitur talis discōtinuatio quæ significat impotētiam coitus, eo tamē quia sūt sanguinei ex natura cōtra talem significationē prævalere, **U** potētes esse in coitu (ut dixit lib. 3. cap. 271.) ulterius quoq; cōsiderādum est q̄ propter hoc nō sequitur quoniam sint debilis complexionis, prout per talem discōtinuationem significatur, complexio autem frigida **U** debilis facit hoīem iniquum **U** malignum aīo. Et in signum huius uidemus hoīes huiusmodi rubecos quidē esse natura, sed palidos, talisq; rubedo permixta est aliquali terrestritate, et quādo magis appropinquatur albedini q̄ offuscationi, sunt peioris naturæ, ac iniquiores. **U**lterius quoq; sciēdum est q̄ mēsalis linea quādo cōtinua est, lōgitudinem uitæ significat. Igitur si discōtinua reperitur, breuitatem indicat uitæ, proportionaliter tamē eam uī ali cōparādo, ita q̄ quādo uitalis in aliqua sua parte, periculum uitæ ostēdit, **U** mēsalis est discōtinua, maiorem periclitationē miscetur. Et ista est expositio talis discōtinuationis. **C**In fine autē 6. Not. et auctoritatis Hermetis, ut claram noticiam talis bifurcationis habeatis. uidetis in Chyromantia mea. figura. 49, littera. K. **Q**uo ad Not. 8. sciēdum est q̄ quādo dicit linee infixæ in mēsalī tēdētes uersus naturalē, significant coitū eū pluribus mulieribus, imo **U** quis tales linee essent intercisæ, significāt labores et fastidia propter uirtutes acquirēdas, **U** quādo nō sunt intersectæ, significāt hoīes lingua sua multos offendere, in secreto tamen, **U** quando iniunguntur ipsi naturali, ipse patietur damnum propter linguā suam, **U** hæc est uera expositio talium linearum.

Undecimum Quæsitum Augustini Discipuli.

Vid iudicandum sit si nephāde luxurie signa in manus reperiantur mulieris.

¶ Undecima Responsio Magistri ad eundem Discipulum,

Sciendum est q̄ qualitates subiecti manus in duplici differētia ex parte subiectorum reperiuntur, ita q̄ si pedicationis signa in subiecto reperiatur muliebri, q̄ aliud debet esse iudicium ex parte sexus declinationis, nam in subiecto femello arguit illicitam luxuriam ad utrāq; partem, et etiam hoc ex parte agētis. Et uidi quādam phyllocaptam in puero quodā qui erat famulus meus, et multas alias uidi huiusmodi nature. ¶ Per nephādam aut luxuriam intelligitur puerorum, sororum, matris proprię, religiosarum, et religiosorum, et pollutionem cum manibus, et coitum cum bestiis, et oē genus concubitus præter ordinem. ¶ Nota etiam q̄ nephāda luxuria in mulieribus, pōt etiam intelligi quādo mulieres inter se fricādo uulua cum uulua coeūt, et tales mulieres antiquo uocabulo dicuntur tribades. Quia luxuria dicitur Sapho Puellę Lesbicę et nates se oblectasse.

¶ Tricassus Mantuanus.

Mne gaudiū ac solatium huius aīalis immūdi in sola imūditia ac spurcitia inhōestateq; persistebat, et maxie puerili, et si bestia ista deteriores in huiusmodi operationes agnouisset et illas adduxisset ut uel sic sal tē ipsius mulieribus detraxisset, quas quidē operationes in trāslatione uulgarī prætermitto, alia aut quādā adūbratiōe cooperio, ob ipsius bestię honorē. ¶ Quoniā aut dicit hūmōi luxuriam illicitā ad utrāq; partē ostētare, sciēdū est q̄ mētitur i caput suū, quoniā signa hūmōi que sunt inuicē saliter

significatiua, luxuriam cōtra naturam nō indicāt, nisi forte
esset aliquod signum particulare in huiusmodi materia Ipsa-
rum autem mulierum reperiūtur quæ talia signa habēt, Et a-
mē illiusmodi operationes penitus ignorāt. Verum aut in aliis
operationibus multoties detinētur: quorum tamē operationum
in nullo penitus ab ipso Coele habetur sermo, quoniam in illius-
modi experts nō extiterat. Si autem ista Bestia immūda illorū
noticiam percepisset Et oīum finem declarasset. Cum aut
hoc nomē luxurie nephāda in Chyromātia perscribitur, intel-
ligēdum est oē genus luxurie (aut lasciuie) quod operari po-
test, exempta iā naturali. Nō est autem incōueniēs (imo multo
toties accidit) Quod aliqui in uno iatio impliciti sint, Et non in
aliis, Vnde nō ualet Ista mulier habet signa significatiua luxu-
rie nephāde, Igitur luxuriosa est ad utrāq; partē, pluribus nā
q; modis luxuria nephāda intelligitur, Iuxta autem suum pro-
priū significatū, quādo huiusmodi signa significatiua in
manu mulieris reperiūtur, significāt talem mulierem multis
præcibus dedignari, sed ex sua propria natura humanam ac
placidam esse. Quando aut dicit Quod luxuria nephāda adhuc
potest intelligi Quod simul cum cōsanguineis cōmixtionem signē
fuerit, hoc etiam falsum est. Nam talium operationum sunt si-
gna particularia. Enimvero si simul oīa reperiātur maiorem
efficaciam præstāt in huiusmodi incestu, Et hoc idem intelli-
gitur de oībus aliis particularibus signis.

¶ Duodecimum Quæsitū Augu. Discipu. de Angulo supremo.

Aria in auctōribus inueniūtur opiniones de angu-
lo supremo quæ i a Etu pratico sunt ambiguae ex
quo ingenium multorum in diuersas trahitur
partes, ergo de hac re ut aliquid dicas uehemē-
ter cupio.

C Duodecima responsio Magistri.

Scias difficultatem anguli supremi esse maximam atq; arduam, quoniam tanq; ramusculi alie multe linee ad ipsum cōferuntur. Ideo ignorato ipso cetera oīa ad ipsum et ad ceteras attributa ignorātur. Vnde et ne auribus audiētium tedium tribuamus diuersorum auctorum sentētias cōmittemus. C Prius igitur per ipsum acimē ingenii indicatur. Vnde nō habētibus ipsum, impossibile illis est esse ingenium in rebus speculatiuis, licet illud in rebus malis habere videātur, nisi alia proportio obstat. C Ideo notādum est q; qui habet triāgulū equilaterū et bene dispositū peripateticū est, si linea solaris nō obstat. C Inquit auctor parisiēsis, q; multi dicūt triāgulū manus per se significare, et nō sumere significationē a suis lineis. Sed triāgulus est quoddā totū respectu suarū partiū, ergo sapit naturam suarū cōponētū, ergo nō simpliciter significāt partes ipsū cōtinētes et cōponētes, sed sūm q; magis accedūt ac distāt iter se lineae sic significāt. C Si igitur triāgulus sit equilaterus significat hoīem famosum amabilē, et dēmonstrat lōgā uitā. Et rō est quoniā tūc per ipsū dēmonstratur q; in corpore sit bona cōplexio dās unicuiq; quod suū est, quia bona cōplexio presupponit bonū intellēctū, et bonus intellēctus bonū regimē. Vnde Aristoteles i. 2. polyticorū, hoīes intellēctui uigētes naturaliter sunt domini. C Et Porphyrius dicē q; spēs Priami dignissima est imperio propter bonā cōplexionē. C Ob istā causam solet dici q; hō cuius mēbra sunt bene proportionata, sic q; caput cōformet se corpori et unum membrum alteri, signū est q; boni effectus causas sibi correspondentes manifestant, ergo ex effectibus in causam, ducimur in cognitionem bonae complexionis, et ex bona complexione, ducimur in cogni-

tionem bonarum operationum, sed quando membra inter se non
 correspondent est signum monstruositatis & malignitatis. Et
 hoc est quod dicit Aristoteles in libro de phisionomia de qua su-
 perius, & istud dictum de membris reduco ad lineas in ista ar-
 te. & Dico igitur quod si angulus non fuerit coniunctus ex linea iu-
 ræ & linea capitis constitutus significat hominem miserum vel in-
 sapiemem vel stupidum, inuidum & modici ualoris. Et ratio hu-
 ius est quia cum linea non sit indebita proportione significat malum in-
 tellectionem, & malus intellectus malum presupponit regimen.
 Et dicit Aristoteles secundo politicorum homines habentes na-
 turaliter sunt serui & miseri. & Sed nota quod quando iste lineæ
 iungunt se in concavitate manus quasi in opposito digiti Medii &
 in obliquo digiti Indicis, tunc significant miseram uitam & ad-
 captiuitatem (ut notavi in Thoma fratre meo,) & magnum
 desiderium erga pecunias & ratio huius est, quoniam signifi-
 cat impotentiam caloris naturalis qui non potest superfluitatis
 humiditatem temperare, & significat submersionem ipsius
 caloris naturalis & superabundantiam contrarii frigidi, & ti-
 morem inducit quoniam omnes tales sunt timidi & insidietes
 & hæc gallici auctoris annotationes sunt. & Istæ rationes ma-
 gis sunt persuasivæ quæ uere. & tamen notavi in quædam seruis, ta-
 les angulos talem habere figurationem, tamen fuerunt & erunt
 bellicosi & homicidæ, quod proveniet ex abundantia caloris,
 & hoc quando lineæ non sunt tenues. Et tales res attribuendæ sunt
 magis ad planetarum coniunctionem in genituris quam ad sui ratio-
 nem superius dictam, ut in alio loco exposuimus, Et doctores
 dicunt quod tales sunt fatuoli & nullius boni. & Si tales lineæ co-
 iunguntur supra concavum manus inter pollicem & indicem
 tunc est signum bonæ complexionis. Et ratio est quoniam signi-
 ficat quod calor naturalis prævalet super frigidum & regit. **ba**
 bens

PRIMVS

Regit, habēs maiorem uigorem in asensu, & significat ho-
 minem subtilem, sapientem, & rectum, & bonitatem in suis ne-
 gociis, quoniam ut diximus, bona complexio facit & inducit
 bonum intellectum, quod est principium totius subtilitatis &
 totius sapientie bonitatis & nobilissime dispositionis. No. Ali-
 qui dicunt qd talis semper erit in asensu honoris, & dilectio-
 nis quando cōiuncta correspondēt, & in pratica inspexi. Et in-
 telligendum est, quādo angulus minus q̄ circuli quartam in-
 tercipit, qd si plus iudicium debilitatur. Item quādo dictæ
 lineæ distant modo superfluo & nō equali nec recte sint, tunc
 est malum signum, & significant qd calor naturalis est mul-
 tum consumens humidum, & significat improprietatem &
 uirum malitiosum & astutum, callidum sibi placentem, inui-
 dum, bellicosum, crudelem, fatuos sermones loquentem, detra-
 ctorem, prodigum, & mendacem, & tales homines martia-
 li radio illustrantur. & hoc si profunditatem lineæ habue-
 rint. Et dixit Doctor cuius nomen ignoro. Ego dicerem, qd
 Mars bene concurrat in talibus genituris, sed ipsi sunt ma-
 gis saturnini, cum sibi conueniant tales probationes, ut infe-
 rius dicetur. Item nota qd ratio huius probationis est superis-
 us assignata contra Doctorem Gallicum, Multos a primeua
 etate adiscere incipientes litteras inspexi, & præcipue Logi-
 cam & philosophiam qui nō habuerunt angulum supremum.
 qui non secuti fuerunt studium, ut patet in Bononiensi ciuitate
 nostra. Immo pellices, ludos & omnes lasciuas, homicidia, &
 similia sequuntur. Non est turpe signum hoc armigeris, quia
 est signum omnium astutiarum & animositatis. Unde in
 quodam milite notau. de anno. 1502. qui ob hoc timebat ascen-
 dere ad dignitatem, quæsiuit a me utrum haberet, uel ne. Diem
 inspicarem ambas manus, inueni tuberculum solare duplici

ratum eminentem & coloratum, tubercula Veneris duplicata, similiter etiam lineam cordis, porrextentem se ad terminum sue radieis & mediam naturalem continuam, non transiens in proprium locum. Mercurius quoque lineatus erat & candidi colore. Saturni tuberculum satis erat lineatum cum correspondentia Iouis &c. Ego dixi quod in breuibus mensibus ascenderet ad dignitatem. Tercio mense ab instanti prolationis mortuus est frater suus, & habuit locum suum. Tamen diffidebat quod non haberet angulum supremum, & ipse intelligit Chyromantiam, & ego instruxi ipsum, quod locus coniunctionis dicti anguli est in directo tuberculi Iouis, & talis segregatio faceret illum militari disciplina decoratum. Et propter istud & locum Solis, habuit dignitatem in militia, & dixi quod actiones sue in arte militari erant causae promotionis sui ad alias dignitates quas petiit in futurum. Et erit baculum & quies sue senectutis, & ita fuit & est tempore meo. Si linea Vitalis sit in debita distantia cum linea capitis, tunc significat hominem moralem cum inuicta, (ut dicunt quidam) quod assero. Dicunt etiam quidam, quod cum ibi sit disproportion non recte proportionis humidum & calidum, & superabundans magis calidum fuerit, significat hominem inlicitum & non deliberantem in suis factis, & subtilem, & factum, & non recte se gerentem. Sed si non sit angulus ibi, significat varietatem animi & mutationem. Et ratio est, quoniam calidum defecit, (ut iam diximus superius,) & ideo fit discontinuatio in ascensu maiori, & significat hominem sine fide, id est, sine veritate, cum quo non est communicandum consilium nec secretum. Et quidam Doctores dicunt quod tales sunt latrones. Notaui esse nec unum diuino modo in minimi montis sunt lineae obscurae, ut patet in suo loco. Sed ego dicerem quod isti sunt cum mixtione

Not.

PRIMVS

de Saturni, (ut dixi,) quoniam siccitas est causa discontinua-
tionis cum defectu humiditatis complexionati Cuius causa est Sa-
turnus & Mars, & tales dixerem quod sunt inuidi & instabi-
les, & proditores. Et ego uidi de quodam qui per inuidiam sa-
cium suum interfecit, & habebat praedictam discontinuatio-
nem. Ego non sum securus de fine illorum, nec uellem per men-
sem istum uti, nisi coactus ui, uel necessitate, nam semper id quod
bono opponitur imaginantur. Item angulus causatus a Li-
nea Epatis, tunc si sic bene dispositus bonam dispositionem si-
gnificat, (ut superius dictum est) & si non, significat homi-
nem infortunatum in suis negociis, & insipientem, & ra-
tio est quoniam significat humidum & frigidum superabun-
dantem ex parte Epatis, (ut dictum est,) Aliqui dicunt quod ta-
les sint breuis uiae. si annexa non coadiuant. Cuius
dam si spaciū ubi est disgregatio anguli supremi multum
distat, & spaciū sit subtile & suauē, sine rugis aut uirgis
promptitudinem & agilitatem significat & amatorem bo-
nae societatis, & facit pulchrum & uariis uestimentis orna-
tum, mulierem pulchram, & deditam cantionibus musica-
libus, propter quod dicunt aliqui quod in continentiam, signifi-
cant duae dictae lineae quanto sic angulum non concludunt. Dixit
Morbeth Cardinalis, si linea capitis, & epatis, & cordis
adiuicem non formant triangulum, & quod in nulla sua parte
coniungantur stultitiam & luxuriam ostendit. Et si in me-
dio trianguli sit una linea intersecans lineas principales, discre-
tū illū ostendit, in rebus dālis & oībus mīis. Si triangulus fue-
rit latus cum praedicta linea, tūc signū expressum est quod ha-
bet magnam uolūtatem largiendi ratione lenitatis. Et cum ex-
tēsa sit, tūc ille talis refrenat se ab huiusmodi, ratione discretio-
nis. Et satis dictū est de triangulo & angulo supremo, in isto lo-

No. 4

Opio

eo. **E**t si uis ad plenum scire recurrere ad præptorem nostrum
 in proprio capitulo inferius in suo libro sequenti .capitulo deci
 mo tertio secundæ partis. **C**oncludendum est qd illi qui nō ha
 bent angulum supremum, de ipsis non est confidendum, **E**t raro
 uel nunq̃ proficiunt in litteris, **E**t maxime in illis quibus me
 diatibus naturæ secreta pāduntur, uerum eorum ingenia mar
 tialibus operationibus occupātur. poeticæq; facultati subiciū
 tur, **E**t mulieres ut plurimum non habēt supremum angulum
Et tuscis naturam mulierum, ideo dicendum nō est amplius de
 illis, **E**t si habuerint hoc signum sunt bonæ dispositionis, et sic
 in hoibus iudicandum est. **Q**uidam senex qui cecidit a ma
 gna dignitate (quādo dominus Lodouicus Sfortia fuit a Cal
 lia captus **E**t carceratus) quesuit si iterum dignitatem ag
 grederetur. Inueni in primo intuitu in monte medici lineas cū
 eminētia subiecti **E**t cum conuenienti colore. Iupiter quoq; **E**
 Venus eminētes lineas habebāt montiū dispositiones, **E**t lineæ
 principales optime erant, adeo qd talis pportio indicabat di
 gnitatē **E**t honorē, Miratus fui **E**t iterū inspexi **E**t inueni li
 neā mēsalei cum ramusculo in ascēsu **E**t desinebat usq; ad in
 dicē cum rubedine, quæ est signum crudelitatis **E**t homicidii
 Ego timebam, **E**t quesui ab ipso si nunq̃ interfecit aliquē, di
 xitq; Ego tradidi duo hoium millia / fere / ad suspēdium. Et ha
 bebat angulū supremum infimū in opposito digiti medii. et id
 tima ætas in ordine digitorū erat infortunata, **E**t talis ppor
 tio fuit causa indicatiua descēsus honoris **E**t uigore principis,
 lucrum suum in tota uita frustatū fuit, sicut hodie patet, et ta
 lis est conterraneus noster. **I**tem cum de anno. 1497. essent
 Arimini fuit quidam Dominus qui se aliena^l induit ueste, ut
 mihi incognitus esset qui coram me loco ipsius famulum in
 troduxerat suo indutū habitu in meam derisionem. Talis quā

PRIMVS

dem supremum angulum in concavo manus habebat, & quæ
fuit a me & aliqua dicerem, physonomizando ipsum inspexi,
& uidi caput eius sphericum cum colore liuido, & nasum aqui
linum, & cum latitudine pectoris & eminentia mamillarum,
& cum aliis partibus effeminatis, tunc dixi & ipse erat fa
tius, & & caterua uitiorum in ipso erat mersa, & & misera
morte debebat mori, Et iterum petiit me ut manus suas inspic
rem. Vbi iuueni Martem bene dispositum & lineam mēsa
lem nudam sine ramis usq; ad indicem & angulum supremum in
fimum. Iterum affirmari dictum physonomicum intēsiue. Et
de mense Octobris anni. 1501. fuit expulsus e dominio suo, &
hodie iuuat. ¶ Si Rex habuerit eūdē angulum supremum infi
mum, dicas eius exitum miserrimum futurum. De aliis uero
rebus cum finem capitulo hic impositurus sim, recurre ad Cō
ciliatorem nostrum inferius si ad plenum uis scire. Ut tamen ta
bi Discipule mi magis satisfaciam, hec audi, & menti tes
te memori.

Not.

¶ Tricassius Mantuanus.

 N hac responsione aduertendum est. & ista bestia
multoties allegat opinionem aliorum Doctorum
& ipsemet eorum sentētiās cōfirmat, demū aut
reprobat illas ueluti nullius sunt ualoris, & autē
hoc uerum sit patet in. 2. allegatione, ubi Aristotelem adducit,
sicut ipsam superius exposuit in libris physonomie, & postea
in propria opinione dicit illas ratiōes magis persuasuas q̄ ue
ras. Attamē ex se rationes illæ ueræ sunt. ¶ Quātum ad prop
prium opinionem cū dicit se reperisse in seruis emēdis & ang
ulum supremum disunctum habebant, Sciendum est & iste
pauper homo adeo depressus erat in passione proprii desiderii,
ut suam iniquam ac pessimam linguam in aliorum laxaret in

iuriam, nec minimam ueritatem huius scientiæ, aut aliarum
 percipere poterat. ipse namq; pluribus in locis huius capituli
 seu responsionis, dicit Angulum supremum pluribus modis re-
 periri, ex consequenti autem qd plura significata habet. Et
 inter reliqua dicit in quarto Notando, qd talis discontinuatio
 prouenit propter aspectum Martis et Saturni, et qd huius-
 modi homines sunt inuidiosi, instabiles, et infideles. Et p-
 opinionem Modernorum, dicit tales homines delestari in ioc-
 eis, et gaudiis ac consolationibus, et cantilenis, ac musicalib-
 bus. Et Not. quarto dicit siccitatem esse causam disconti-
 nuationis cum intemperantia ac defectu humidi naturalis.
 Et etiam ipse dicit, (et est sententia omnium aliorum Do-
 ctorum) qd angulus supremus si in concauo formatur, uitam
 miseram et animi captiuitatem significare. Cum autem
 dicit qd tales effectus et signa attribui debent ipsis planetis,
 et non rationibus supradictis. In hoc cognoscere potestis qd ipse
 met propriam uocem ignorat. Ipsi namq; planetæ sunt causa
 talis abundantie, aut debilitatis caloris naturalis, magis et
 minus, prout p- mutuum aspectum sortiuntur. Et omnia hæc
 per illiusmodi signa percipimus. Videatis etiam ipsum in quæ-
 sito decimo octauo. in Not. tertio. Quo autem ad illud quod
 dicit in Not. secundo. uideatis libro tertio. capi. 232. et 234.
 Quando uero in illo exemplo narrat se declarasse situm an-
 guli supremi. ibi in 3. Notando. Sciendum est qd cum angulus
 supremus pluribus modis reperitur (ut dicitur capitulo. 13.
 secunde partis libri sequentis) inter reliquos unus est quando
 reperitur largus in concauo paulatimq; ascendendo magis co-
 stringitur uersus montem indicis, licet non coniungatur. Quod
 quidem signum significat audaciam cum presumptione, attra-
 men in operationibus suis hoïem moderatum ostendit. Et id hoc

PRIMVS

signum, facile honoris ascensum ostendit quando illiusmodi linee
 proportionate inueniuntur. Vnde ¶ ipsum dicit, aiasse ad tale
 dignitate, eo qd angulus uersus locum predictum appareret miri
 si tamen iniretur ¶ Quo ad. 4. Not. Vellem scire ab ipso Cos
 cle, ad quid ualeat illa similitudo, ex qua concludit disunctionem
 ¶ separationem anguli supremi propter siccitatem. Hoc namq; uer
 rum esse potest qd. s. siccitas causet disordinationem in aliqua li
 nea, sed non sequitur. Igitur siccitas est causa disunctionis ¶ sepa
 rationis anguli supremi. Et hoc magis apparet in ipsis signis
 fixatis anguli supremi quando est separatus nam significat ho
 minem proprium capitis, prodigum, uanum, gloriosum, instabilem, et
 similia, qui tamen effectus nullo pacto possunt ex siccitate pue
 nire. Quamuis enim siccitas faciat hominem fantasticum ¶ chy
 mericum, non tamen propter hoc facit ipsum infidelē, sibi quoq; co
 tradicit in responsione quesiti. 15. Not. 5. Loquendo de linea capi
 tis. ¶ ibidem Not. 6. Vnde ratio sua non ualet. ¶ Se quoq; in
 uanum uerba perferre demonstrat, eorum significata non trutinās,
 Dixit namq; superius qd angulus supremus disiectus fauorem
 in martialibus ostendit, ¶ in. 1. Not. D. Gallicum reprehendit,
 qui dicit significare debilitatem caloris naturalis: ¶ adducit
 exemplum in quibusdam seruis ¶ scelauis ¶ in hoc. 4. Not. di
 cit Saturnum ¶ Martem in eorum genituris concurrere. Ex quo
 manifeste patet eius doctrina ueridicā non esse. ¶ Id autem qd se
 quitur de angulo causato a linea epatis potest intelligi de angulo
 dextro ¶ sinistro. ¶ Quo autem ad id qd dicit de opinione
 Modernorum significare bonā societatem, intelligendum est qd
 erit amator quietis, ¶ curarum inimicus, ¶ delectabitur
 iocis ¶ gaudiis, ac lasciniis, aliter illa expositio falsa esset.
 ¶ Circa finem illius tertii Exempli, ubi dicit, qd per ordinem
 Digitorum in ultima etate, intelligas infortunium illi

comminari Sciēdū est q̄ pōt huiusmodi ordo tripliciter consi-
derari. ¶ 1. cōsiderādo lineas in. 1. ¶ 2. iūctura. ¶ et iā in.
2. prout a scēdunt fm lōgitudinē Digitorū, ¶ Maxime Medii,
¶ Anularis, Hic autē modus ceteris debilior est. ¶ 2. quando
reperiuntur quedā lineae quae reperiūtur quodammodo a Natura
li uersus Indicē. aut Mediū, aut, Anularē. Et Medius quidē pri-
me. Etati deseruit, Anularis, 2. Etati. Auricularis autē. 3. Etati,
¶ sicuti in ipsis digitis ascendunt ita ¶ A Etatē demonstrant
fortunatā ut etiā ipse in cap. 8. 2. ptis libri sequētis ostēdit, si-
gno. 6. similiter ¶ in iūcturis. ¶ 3. ordo consideratur in fi-
gura ipsorum Digitorum prout. s. ipsi Digiiti sunt male forma-
ti. s. quando in iūcturis sunt grossi ¶ gibbosi subtiles autē in-
fune, huiusmodi namq; finem, Vitamq; miseram significant.
¶ Quis etiā a Etualiter in prosperitate reperiantur. Et hoc est q̄
ipse dicit. Et fortassis. 3. modo digitos esse reperit.

¶ Quæsitum. 13. Augustini Discipuli.

Vare est q̄ in hominibus aliquando reperitur
pars sinistra dextra lineatior, ¶ e contra.

¶ Tertiadecima responsio Magistri.

Vm planetæ duplici sexu atq; diuisione partiā-
tur. uidelicet. in masculinum atq; femininū, ¶
ex primi diurni secūdi uero nocturni efficiātur
¶ istis duplices corporis partes correspondēt.
Primis uero dextera. Secundis sinistra. ¶ Ideo

si in nato pars sinistra uigorosior comperiatur natū illū effemi-
natū phsyionomus absq; dubio habet indicare. Et hoc maxime
si manus percussio in qua luna collocatur eminēs fuerit atq; li-
neata. Si uero mōiū planetarū primorū tubercula fuerint emi-
nētiōra, natum illum nō imbecilem, neq; effeminatum indicat.

¶ Si uero reliqua præter Martis foucā eleuata fuerint atq; li-

PRIMVS

neata, natum illū sine dubio effeminatum pronūciabit. ¶ Si uero martis fovea bene lineata fuerit, atq; cū planetis nocturnis bene proportionata facit homines impuros libidinosos ¶ omne genus luxurie exercētes. Si uero cum acuminibus montium diurnorū proportionem habuerit, facit homines strenuos ac in arte militari disciplinatos. Verū si primorū signorū in manu mulieris signa reperiantur meretrices. Si secundorum uiragines existūt, ex supradicta ratione discipule mi saluari poterit eorū opinio qui dicunt q̄ in iudicando de chyromātia sinistra mulieris dextera uero uiri inspiciēda est. Licet ut sepe dixi ¶ sic puto esse uerum, q̄ efficacius est iudicium si tam in uiris q̄ in mulieribus ambe manus inspiciantur.

Tricassus Mantuanus.

Conclusionem quam ex ipsis principiis ellicit, quā aliqualem apparentiam habeat, attamen falsa est. Vera autē cōclusio est hæc. Quando quisspiam reperitur, cuius sinistra uigrosior sit q̄ dextera, significant esse nocturnū. s. natum in nocte aut in hora propinqua. ut clarius habetur in Chyromātia mea. 2. parte Not. 4. ¶ Et quādo dicit q̄ si Triāgulus inuenitur depressus ¶ resiliū Montū sit eleuatum, significat Effeminationem. Sciendum est. q̄ Effeminatus. non intelligitur Luxuriosus aut Lasciuus, sed q̄ est homo timidus, rudis, ¶ insipiens, magis ¶ minus fm earum proportionem. Videatis li. 3. cap. 76. ¶ cap. 200. ¶ Et quādo dicit q̄ montes Planetarum diurnorum si fortunati sunt significant (in muliere) meretricem, si autē nocturnorū significant uiraginem, hæc sunt deliramenta, ¶ semetipsum in uocabulis confundit. Videatis superius Quasito Decimo. Notando. septimo. quia huiusmodi utitur tamq; nomē

ME 1110.

Quesitum. 14. Augustini Discipuli.

Propter quid est quod in aliquibus manibus reperitur linea eparis. in aliquibus uero non.

Decima quarta Responsio Magistri

Via data medietate latitudinum, cum quibus stat sanitas a uirtute formatiua cum tali temperamento prouenire potest huiusmodi linea fortis uel debilis, sed ab extremis latitudinum non, propter uirtutis debilitatem cum materie

indispositione.

Tricassius Mantuanus.

Vt sententiam philosophi libro. 2. de anima.

In qualibet creatura positus est terminus paritatis magnitudinis et augmenti, ita quod in ipsa posita est una regula et mensura, minus cuiusque, ut usque ad terminum quendam in propria natura persistere possit (ita in diminutione, sicuti et in superexcedentia ultra quem terminum a propria perfectione deficit. Vnde et in nobis simili modo inter alias regulas et proportionales unam mensuram habemus circa uirtutem informatiuam corporis nostri. scilicet circa calorem naturalem usque ad certum gradum, ad quem existere potest (ita in augmento, sicuti in debilitate) et semper in sua propria ac naturali perfectione perseverare, ex qua quidem perfectione prouenit quod homo semper in sua sospitate persistere dicitur, et si quando talis temperantia propter aliquod infortunium dissoluitur. scilicet propter superexcedentiam aut debilitatem ipsius caloris naturalis ac uirtutis formatiue, subito infirmatur et egrotat. Quoniam autem aliqui sunt qui naturaliter semper infirmantur. scilicet qui sunt debilis nature ac complexionis. Aliqui uero sunt bonae complexionis, et aliqui minus bonae complexionis. sequitur etiam quod eorum aliquam notem

PRIMVS

etiam habere possimus aliquo signo exteriori. Hoc autem in Chyromantia cognoscimus per lineam Epatis, quod est organum siue instrumentum quoddam in quo congregatur, prima substantia cibi et bone digestionis, et deinde uniusque membro pars propria datur iuxta uniuscuiusque conditionem. Et in perfectione caloris naturalis. Et quando calor naturalis in sua propria perfectione persistit, uel circa, ita quod non egreditur gradum siue mensuram constitutam Et in quod semper (Quis aliquando deficit a propria excellentia) superat omnes alias qualitates contrarias, semper et inuenitur talis linea Epatis, magis et minus Et in propria perfectione, aut propinquiore gradu ipsius excellentie, et perfectione sanitatis retinet naturalem inuenitur etiam linea Epatis perfecta. Et quando calor naturalis est extra terminos suos pro debilitate. tunc linea Epatis non inuenitur perfecta et significat ipsam malam complexionem et in dispositionem naturalem, quia uirtus informatiua siue calor naturalis non est tante potentie, quod ualeat talem lineam ad perfectionem adducere. Et hoc est, quod breuibus uerbis innuitur in hac responsione huius quesiti Visa autem responsione quesiti sequentis et nostri precedentis, et huius dilucidationis clariorem noticiam percipietis.

Resitum. I. S. Augustini Discipuli.

Pro te quod me introducas in modo iudicandi in chyromantia de longitudine et breuitate uite.

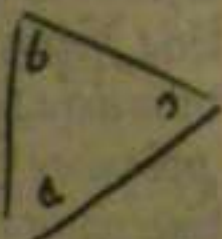
Decimaquinta responsio. Magistri

Um apud philosophum primo. celi et mundi sex sunt positionis differentie, et in rebus cunctis uere distinge, has manus applicamus. Radicem igitur eiusdem uersus resertam inferius appellamus partem uero illi oppositam, superius. scilicet uersus digitos, partem autem in qua radicatur index et pollex dextrum, partem autem manus percussuam sinistrum, ante autem palmam, retro uero tergum

LIBER

eiusdem, omnem etiā lineā tendentem uersus digitos ascendē-
tem uocamus. Aliā autem tendentem uersus rascetā descendē-
dentem. Quilibet autē expertus in his scit radicem a summitate
lineæ discernere. Si qua autem linea a percussione uersus indicē
aut pollicem tendat, quasi ascendere dicitur, quonia; uersus par-
tem manus nobiliorem erigitur, e contra uero quasi descendere
sicut he tres lineæ, a. in radice manus, b. i radice digitorū quat-
tuor, c. uero pollicis tunc ab. a. in. b. est ascensus. e contra uero de-
scensus. Et ab. a. usq; in. c. est quasi ascensus, e con-
tra uero quasi descensus additur ly quasi, quoniā
in obliquum tendit linea. aut in trauersum Et si
a. b. in. c. est ascensus, Et si. a. c. in. b. tendat e contra

Nota q nos debemus iudicare fortunā i rebus exterioribus Em
q natura ascendētib; lineis indicat, Et e conuerso infortunū
nūm sicut calamitates calumniā Et omnia mala. Diuitias
autem honores, officia Et certa talia, fortunā uocamus. Ita na-
tura ordinat ramuscūlos ascendētes, qui indicant diuitias et
honores, Et e conuerso quādo descendunt. Et scias q lineæ princi-
pales habent terminos proprios qui uocātur mensuræ. sicut quā-
do linea mensalis terminatur usq; ad digitū medium. s. in me-
dio digito per directum, tunc dicimus habere terminos suos. s.
fortunam. quando uero transit illum locū, est infortunata. Ra-
tio est quonia; in illo loco iudicamus percussiones capitales, flu-
xus Et alia pertinētia ad caput. Ita est de linea media naturali
quando terminatur usq; ad montem manus, Et sit libera tunc
est fortunata, Et præsertim cum eiusdem ramuscūli ascendunt
ad dextrum. s. inter indicem Et Pollicem. Nihilominus quādo Et
ipsa egreditur terminum proprium. eam nos appellamus infor-
tunatam, præsertim quando uadit per totum montē manus nos
iudicamus tales mori egenos, si non est aliqua proportio quæ con-

PRIMVS

traducat, & aliquando sunt apoplectici aut cataractosi, et si est nimis longa et obliqua sunt fatua usurarii et falsa contra etates. Et quando non est circumscripta, sed obtusa denotat epilepsiam. Ratio est quia sua exigua apparitione denotatur debilitas ipsius membri, et dominium frigiditatis de quo sequitur breuitas vite. Et dum est minus longa ostenditur materia multa et inobediens, quam calor naturalis regulare non potuit ex quo consequitur paucitas intellectus. Et materia cataractalis seu apoplexia aut epilepsia, quae pueniunt ab infirmitatibus frigidis. Inquit auctor incognitus, quidam dicunt (Et est prima opinio) vitam a indicari in linea vite, quae cordis dicitur, Et hoc quidam indicant in eius longitudinem, ut si longa sit linea vite ei non discotinuua ueniens circa receptam manus, Ratio quorum est, quia omne signum est representatiuum sui signati, et ideo quia talis linea respondet ipsi cor di si longa emittit est signum bone uirtutis et magnae dominationis naturalis potestis talem lineam elongare, sicut ea dicitur perfectior quod potest producere effectum, unde dicimus prima ea est perfectior quia diuturnior et nobilior producit effectum, sed cum uirtus naturalis non possit longior causare lineam quae de extremitate in extremitatem uergat, breuitas uita indicatur, ideo hac ratione moti taliter iudicant in longitudinem lineae uita hominis. Secunda opinio est cuiusdam solennis doctoris quia multoties dixit vitam esse sumendam a linea Epatica per recessum a linea uita, Ita autem dicit quod si linea Epatis uadat uersus descensum siue percussione manus, sic quod in fine faciat crucem significat mortem et vitam breuem, et ratio eius est ista. Quoniam linea Epatica descendit ab Epate ubi est sanguis qui dat esse et uiuere ipsi cor di et ideo quando linea Epatica est iuncta ipsi lineae uita et cordis tunc est signum quod sanguis est fortis et cor fortificatur, et significat longam vitam. Si uero elongatur linea epatis a linea uita tunc significat quod sanguis per quem uiuat cor elongatur a corde, et

cor defecit, & uita breuiatur. Istud dictū inter Parisienses in
 ducali pratica magis usitatur. ¶ Tamē ego Bartholomeus,
 Cocles dico q̄ linea Epatis reperitur ī paucis subiectis. Vnde uel
 lē intelligere quō isti indicāt ubi nō est ista linea. ¶ Alii dicūt,
 & hec est tertia opinio q̄ uita indicāda est s̄m grossiciem ip
 sius lineae uitalis. & rō est ista. Principium bene cōplexionatū
 generat eff. Etū bene cōplexionatū, & debile principū p̄ducit de
 bilem effectū. Cum ergo linea uitae sit p̄ducta ab ipso corde, cor
 distemperatū producit lineam debilem sicut dictū est, & sic talis
 linea significat cor male dispositum, & q̄ cito deficiet, eo q̄
 lineam debilem & discōtinuā emittit, & cor dicitur uiuere &
 fortificari, eo q̄ lineā fortem emittit. ¶ Alii pro quarta opi
 nione dicunt q̄ uita sumitur a linea capitis. Sed de ista opinioe
 nūc supersedemus. Vidisti tres opinionēs solēnes accipe quāuis.
 ¶ Et inquit auctor incognitus, Ego ex istis quātā opinionē quae
 ex oībus sumitur sepius elegi. Videtur mihi dicēdum q̄ ad re
 ctā indicādū nō solum lōgitudinē lineae Vitalis nec solū grossi
 ciē eiuslē, nec solum Epaticā, sed etiā cōiunctionem uel segrega
 tionē lineae Epatis ad lineam Vitae pēsandā esse sed hoc ueridicū
 est nō solū uitam esse sumēdam per se ex linea cordis quia lōga
 est ad receptā tendēs, sed etiā quia grossa & continua est, nō so
 lū haec sibi cōueniūt, sed quia linea epatica sibi p̄pinqua est ī de
 bita distātia & cōueniēti. ¶ Ex istis opinionibus nulla per me
 acceptabilis ē quia experiētia certificat. Cōciliator et Albertus
 dicūt q̄ quādo linea cordis est cōtinua lata & profunda et be
 ne colorata ostendit audaciā & bonā cōplexiōē cordis & lon
 gā uitā & sic dicūt de Media naturali Epatis & Mēsālis. Et
 dicūt triāgulus bene equilaterus uel fere pulchrarū linearū be
 ne coloratarū & rectarū, signū est bonae naturae sanitatis lōge
 ite, securitatis & amicitie, uere cōplacētiae excellētis famae.

PRIMVS

Ratio est quod uirtus proportionata est conueniens ad oem effectum
 proportionale per lucidum et inter oes effectus producos qui ma-
 gis proportionabilis uidetur ex uita cum ipsa sit comensuratio natu-
 re. Unde ait nuncius nature. prout de anima, unumquodque uiuit et est ui-
 ta ex qua uiuit ipsa autem sumitur ex proportionem linearum ut ait
 nuncius nature in prout de generatione animalium. Adequatio inquit
 humorum est causa sanitatis et uitae. Triangulus constituitur ex
 linea uitae et media naturali et est linea epatis, si essent propor-
 tionate significat proportionem membrorum regaliu et principaliu
 de quo sequitur proportio humorum et spirituum. et per consequens
 bonitas intellectus ex longitudine uitae, ex consequenti bone fame
 et excellentis ingenii et consciencie et bene morrigeratus in-
 dicatur. Scias quoque quod in iudicio necessaria est linea mensa-
 lis sicut nos probauimus in. 9. quesito, quia procedit a toto et
 ostendit innati caloris et totius corporis uigorem, et nos uide-
 mus semper lineam mensalem ostendere qualitates egritudi-
 num, sicut dictum est quesito. 10. Ita si linea Epatis sit continua
 et bene conditionata et linea media naturalis, et linea cordis
 proportionata. Mensali respondente, optime iudicandum est.
 Quando etiam linea mensalis fuerit discontinua capillaris seu
 semicircularis ille homo breuis est uitae seu plurimum egritu-
 tudinum. Sed quando istae lineae tres uel quattuor sunt concordantes idem
 est longitudinem uitae, et eandem sententiam texit nuncius nature
 in prout de animalibus. cap. 15. et in problematibus. Ego uidi mul-
 tos habere lineas principales fractas et lineam mensalem continuam et
 bene conditionatam et euaserunt ab egritudinibus, et e converso. Ego
 habeo in manu mea lineam mensalem fractam discontinuam capil-
 larem, et. 23 egritudines usque ad hodiernum diem passus sum,
 et. 34. ago etatis annum, tamen ex bonitate aliarum linearum euasi
 et euasurus sum, concludamus ergo quod ad iudicium concurrunt maxi-

Not. 3

ma pportio ex lineis & sororibus principaliū. Sorores quatuor primis assimilantur. Prima dicitur soror uel socia linea uitæ. Cuius ortus est a restricta manus & extenditur per cōcauū manus usq; ad mediā naturālē, & aliquādo extenditur usq; ad digitū saturni, & iō uocatur a quibusdā saturnia. Si autē dicta linea extenditur usq; ad digitū saturni circa multa sollicitum ostēdit esse, & si hæc linea sit tortuosa grauabitur ab infirmitatibus. Talia soror lineæ uitæ seu socia, iacet lineæ uitæ quasi parallela in mōte & significat corroboratiōē lineæ cordis & maximū auxiliū in exritudinibus. Adeo q; si linea uitæ est fracta seu discōtinua, & ista linea sit cōtinua euadit i illo ipe ab infirmitate. Nos in duobus millibus manū expti sumus, Tamen dicūt aliqui & bene q; significat nefandā luxuriā, & talis inclinatus ē ad cōcubitus puerorū, aliquādo ad sacrilegiū Et matris & sororū & generaliter affiniū cōcubitu gaudet, & eorū multos uidimus esse agētes & patiētes, nō obstat aliqua contra operācia. ista linea arguit diuitias & mori uel demorari extra patriā. Multotiēs uidi sororē lineæ mēsalis & nūq; sororē mediæ naturalis. Si lineæ principales sunt male & lineæ sorores male duplicabitur eadē malitia & ecōuerso si principales lineæ sint bone & lineæ sorores male, tūc & si principaliū bonitas minuat, earū tamē bonitas nō principaliū malitiā uincit et superat, et similiter lineæ principales fractas habētes, & tamē earū domini bonitatē, sororū ab infirmitatibus euaserūt, & precipue illius qui in cōcauo manus existit, & uidi aliquos melancholicos habere lineā hāc in cōcauo quā dicūt saturninā, tēdētē a restricta usq; ad radicē mediū, et maxime iū quā creis impssiōibus & architecturæ uehemēter. & sculpture deditus erat & historiis antiquis et picturæ, qui tamē bilinguis ē et loquax & uaniloquus, Causa erat disproportion motis mercurii.

& cōuenientia

PRIMVS

¶ conueniētia cū Venere tamē retrograda. tamē ista linea cō
 ditionata ostēdit diuitias imobiles ¶ firmas post cursum Sa
 turni in suis annis, ¶ Vidi multos diuites qui se intromiserūt
 in agriculturis ¶ fabricis qui habuerūt istam lineam bene di
 spositā, ¶ Item dicūt Moderni ¶ significat itinera. Aliqui di
 cūt si est fracta denūciat egritudines tibiārū, ¶ ista linea est
 regalis soror. ¶ Si uitā hominis p̄m lōgitudinē lineae uitae iudicarem
 dicarem solum caliditatē imensam denunciamus, iuxta uer
 ba Aristote. in lib. de generatione animalium. qui dicit, foetus cre
 scit in longitudine nimia ex superabundantia caloris domināte
 in embrione quia multū extēdit materiā. Sed si p̄m grossiciem
 iudicarem nō solū dominationē frigiditatis superabundātem
 ¶ defectū caloris naturalis nō potētis extēdere materiā, sed
 etiā humiditatis cum frigiditate suffocāte calidum naturale.
 ¶ Et ait in prae dicto lib. ¶ si frigiditate materia est disposita
 ¶ impedit lōgitudinē ¶ causat breuitatē, ¶ linea uitae bene
 proportionata existēte, proportionē humidī ¶ calidi ostendit.
 Sed quia nō obliuiscimur cōtinuationis ¶ discōtinuationis cu
 ius memoriā fecimus quæsito. 12. cōueniēs est p̄m ipsam iudi
 care ut quasi perfectiōne diceremus p̄portiois. ¶ Dico igitur
 ¶ per se simpliciter non ostendit hæc linea terminos uitae, sed
 egritudinū terminos, ¶ tēpora, sicut ostendemus, etiā lib. 3. in
 fine cap. 2. Nam principium cōtinuatiōis naturalis est sanguis
 qui unā partē lineae cū reliqua parte lineae per suā uberrimam
 portionem humiditatis cōiungere debet, ¶ cū sit linea uitae et
 cordis cōtinua denūciatur nobis debita proportio humidī ¶
 sicci ¶ calidi ¶ frigidi, ¶ hæc est cōueniēs ueritas in modo
 iudicandi, quæ per unam uia iudicādi sumitur, ¶ Diximus ēē
 ¶ ut linea epatis sit propiua, hoc sic intelligitur, ¶ sit recta
 proportionata in longitudine, ¶ latitudine, quoniam cum epar

No. 4

No. 5

sit sedes sanguinis, quia sanguis est vita cordis deest ut sit
 debite proportionata quod per lineam epaticam debite proportionatam
 tam lineam vitae ostenditur, cum enim multum sit longa calore suffocantem na-
 turam ostendit et perditionem vitae, nec est conueniens ut sit multum bre-
 uis et subtilis, quia tunc esset signum destructionis naturae, et
 indicaret debilitatem. Sed medio modo dicendum est, ut se habeat. Istud
 est quod dicunt intelligendum esse ratione debite proportionis ad lineam ui-
 tae, et sic est uerum. Tamen in paucis hominibus uidi lineam epaticam.
 Quando eam non reperio ego cogito si locus est bene complexionatus
 idem iudico. Et si est male complexionatus, ut puta pallidus depressus
 sus, et cum lineis capillaribus precipue habentes homini signa, incidunt
 in egritudines epaticas et stomachales. et praecipue in Hydro-
 pisim, et Emericiam. et opilationem Epatis, et alia multa.
 Sed nunc de linea capitis est dicendum, propter quod est sciendum
 quod linea capitis est una linea principalis, si fuerit grossa et
 longa ueniens usque ad motem manus et linea sit recta id est continua
 nec diuisa tunc talis significat bonum intellectum, et bonam complexi-
 onem cerebri et ingenium, et denotat bene dispositum in suis opera-
 tionibus. Et ratio huius lineae est, quoniam cerebrum a quo descen-
 dit talis linea capitis est frigidum per se et per se frigidum semper
 producit paruum effectum, propter defectum caloris, qui est principium
 nutrimenti, sed cum cerebrum non habeat caliditatem nisi quam sus-
 mit a sanguine si linea si grossa et longa significatiua est quod
 sanguis est bene proportionatus super frigidum, et tunc signifi-
 cat hominem subtilem et ingeniosum et astutum in negociis suis, si
 linea est breuis delicata et non recta et discontinua significat
 frigiditatem multam et modicum sanguinem non potentem super
 frigiditatem, et sic significat hominem mali ingenii et rudem
 somnolentum et stultum, saturninum, auarum, et timidum
 in suis factis propter frigiditatem quae ipsam frigidum facit

PRIMVS

est. Nam ut dicit Ptholomens omnes homines quorū ortus est
 subliuarius pro maiori parte (nisi mars uel sol fuerit in coniuo-
 Etioe cum Luna) sunt timidi propter ipsius lune frigiditatem
 Et sunt naturae femine, mendaces Et inordinati. Et nuncius na-
 turae de secretis secretorum ad Alexandrum dicit q̄ talis com-
 plexio non multum est laudanda nec uituperanda ut dicunt ali-
 qui. Ideo dicimus, Et si in manu sunt multe breues lineae Et ter-
 minantur in concavitate manus q̄ talis homo cito finiet dies
 suos. Sed si linea uitae sit continua cum suis circumstantiis, Et
 si linea capitis sit breuis, quod in paucis accidit indicat ipsum
 uiuere sed stultum Et profugū, Et non moritur in ppria pria
 hec omnia sumuntur propter dispositionem sanguinis frigidi
 Et frigidum flegma non potens ipsum temperare nec dispos-
 nere cerebrum ad bonum eligendum nec deliberandum sed som-
 nolentum. CInquit nuncius naturae in libro de sensu Et sensa-
 to, Et in physionomia de membris q̄ tales sunt malācholicī
 nec dilecti a feminis. Et multa incipiant et pauca finient, mul-
 ta discent Et pauca scient, sicut aperte patet in mulieribus Et
 in flegmaticis. Quia cum sint de natura aque sic eius natura
 cito recipit Et modicum retinet, sicut aqua quae cito speciem
 figure recipit. Et recedente homine immediate dimittit, Et nō
 est homo secretus Et non est confidendum de eo, sicut nec de fœ-
 mina, sicut patet per nuncium nature in libro de natura anis-
 malium. libro. 9. ca. itulo primo ubi distinguat de natura fœ-
 minina, sicut nos diximus in libro nostro primo cap. 4. CCon-
 cludendum est q̄ nō debemus iudicare in longitudine Et breui-
 tate uitae per unā solam lineam sed de principalibus eas ad inui-
 cem comparando sicut diximus in quesito secundo. Et istud
 est iudicium de causis antecedentibus non de primitiuis si-
 cut dicimus de suspensione Et decapitationibus, Et de multis

Not. 6

aliis rebus iustitiam. Ego uidi multoties ex lineis significatibus uitam diuinam aliquo accidente breuiari uitam hominis. De. 1494. Indicaui Iohanni de merlo qui habebat uitam diuinam quam ostendebat lineae principales, tamen habebat signum suspensionis cum homicidio, et praedixi omnia praesentibus multis nobilibus. Et dixi quod debebat se cauere quod erat ualde propinqua dies, unde die sequenti commisit homicidium in Cornelio brocardo de Imola, et statim fuit in carceratus, et infra tres dies suspensus. Et aliis infinitis praedixi, quorum unus fuit Petronius Zanchetta qui eodem tempore quo haec scribebam fuit interfectus propter uulnus capitale. Tamen ex se debebat uiuere annos solares maiores et per accidens fuerunt abreuiati, de quo alibi loquimur.

¶ Tricassius Mantuanus.

In hac responsione. primo sciendum, quod primum. Not. falsum est. Nam sunt multae lineae descendentes et tamen significant bonam fortunam, ut pote illas quas adduxi in quaesito. 13. in. 2. ordine Digitorum Exemplo. 2. Et quaesito nono, de opinione Modernorum. 2. linea. Et etiam ille quae sunt descendentes a pollice uersus Anularem aut Medium (ut habet lib. 2. cap. 8. de la. 2. parte al signo. 6. ¶ Similiter ex his quae ascendunt, multae significant infortunium, sicuti illa quae quasi a Brachio in Policem ascendit, quae significat proditorem a consanguineis. ut dicitur. li. 3. cap. 81. Et hoc idem de aliis lineis quae plura significata habent. ¶ Similiter quae in quadrangulo ascendit per Mensalem uersus Medium. ut habetur lib. 3. cap. 155. ¶ 1. 2. lib. cap. 17. 2. partis signo. 1. ¶ Quando autem in. 2. Not. dicitur quod si Mensalis transit per directum Medietatis Medii Digiti, est infortunata, hoc falsum est, Ratio autem quam adducit quis aliquam apparentiam habere uideatur. attamen non est ad propositum. Nam etiam aliqui rami sunt qui ascendentes in Motum Indicis si

gnificant bonā fortunā in honoribus ac dignitatibus. sicut Et hoc idē ipse cōfermat in multis locis et maxime lib. 2. cap. 16. 2. partis signo. 2. Et quādo in codē Not. dicit, q̄ Naturalis pōt habere aliquam proportionē cōtrariantem. p̄rio significato, et significare, apploplexiā aut catarrū, hoc est intelligi dū quādo ipsa esset tortuosa in fine. Et male apparēs, Et linea Epatis extenderet se uersus percussione in eodem loco, ipsa similiter existente tortuosa Et male apparēs. Videatis quoq; lib. Circa illas. 5. opiniones adductas, sciendū est, q̄ p̄ria uerissima, est. Et dicāt Coeles Et alii quicquid uelint. Vitalis linea ipsa est que nitae nostrae terminū discernit Aliē aut, sunt corroboratiue, boni siue mali, per ipsam Vitale dēmonstrati. Et omnes illas fantasticationes quas Coeles adducit in his quattuor uerbis super adiectis resoluitur. Et Quātum uero ad id quod in. 3. Not. dicit scilicet se inuenisse quosdam q̄ tres principales lineas fractas habebant Et Mensalem cōtinuā Et perfectā Et ex bonitate illius oīa infortunia circa terminū iatē et infirmitates euasisse Sciatis hoc per certo, q̄ nunq̄ accidit infortuniū aut periculū aliquod circa Vitā alicuius, nec ē liberationem ab huiusmodi, quin etiā in ipsa Vitali signa appareāt manifesta. Et talis perfectio ipsius Mensalis nil aliud significat nisi corroboratione illorum signorum. quae etiā in ipsa uitali euasione ab huiusmodi infortuniis dēmonstrāt, Et maxime per Sororē existente in cōcauo. Dico aut in Cōcauo, quia parum aut nihil p̄fecit, illa quae in Monte existit. Et Quo aut ad expositionē illā quā ipse adducet in. 5. Not. Et est illa superius posita in. 5. opiniōe Dico q̄ talis expositio extorta est, Et cōtra intētionē ipsius Doctoris in cogniti. Et q̄ hoc uerum sit uideatis. 2. opinione/a/qua proponitur talis significatio ipsius lineae Epaticae, Et experimēto hēbitis, q̄ expositio istius animalis in nullo conuenit cum propria

Not. 2

intentione ipsius Doctoris Sciendum autē q̄ Lineā Epatis pro
 pinquam esse Vitali pōt dupliciter intelligi. Vno modo, q̄ ipsa
 Epatica sit unita vitali in angulo Dextro Alio modo, q̄ ipsa
 Epatica in extēfione aut elongatione sua nō se extendat versus
 Mōtem manus, imo versus concavū. Et p̄m istos duos modos p̄
 pinquitaris indicatior de ipsa Epatica p̄m q̄ magis te minus
 propinqua aut remota reperitur ab ipsa vitali mōis supradis
 tis prout in fine est distās ab ipsa Vitali. Et ista est vera expo
 sitio, et intētio proprii Auctoris. Et Quātū aut ad id quod in.
 6. Not. cōcludēdo dicit falsum est, et maxime, quādo dicit ex
 aliquo accidēte terminus vite cito finire, et hoc nō ostēdi i ipsa
 linea Vitali. falsissimū ē ut dixi circa. 3. Not. huius respōsiōis.
 Et Quo uero ad illud quod dicit de causis primitiuis et anteq̄
 adentibus. uideatis infra quesito. 19. Not. 1.

Quesitum. xvi. Augustini Discipuli.

Utr natura lineauit manus hominum magis q̄
 aliam partem corporis.

Decima sexta responsio Magistri.

Utrum qualitates prime magis ad medium redu

ctę fuerint melius temperate sunt et pro
 pinquiores sunt ad medium ponderale relate,
 ideo ex eorum temperatiōe nascitur complexio
 in instrumento instrumentorum, quod manus,
 est, ubi et apertius detegitur propter membri nobilitatem et
 apertam correspondentiā. Et tāctum in ea abundantem In
 ter ceteras. n. anime uirtutes tāctiua immediatus qualitatū
 primarum temperamentum consequitur. Unde. Non est mirum
 q̄ pueri ex utero ferunt lineas in manibus eorum. Inquit Mor
 bech, et formica ualde utilis, Si quis uir aut mulier sit nō ha
 bens lineas in manu talis est homo bestialis et naturaliter di

ppositus ad uiuēdū sicut animal brutū, nisi deletæ fuerint lineæ
ppter laborem et fatigationē. Manus natura sigillū minime
sustinet est, ubi humidum congruū recedit sicut in luto sicco
ubi humidum aqueum diminituitur. ¶ Tricassus Mātuanus.

Endamentū huius responsionis puenit ex rōne
superius adducta in. 14, Quæsto Ea aut quæ
dicit de Simiis et huiusmodi animalibus non
adduco. quia firmitates sunt uanumq; esset ex
his sermonem habere.

¶ Quæsitum. xviij. Augustini Discipuli.

Diuulgatū est magister mi q oēs habētes circula
tionē in ultima pollicis iūcturā suspēduntur, et
hoc uerū nō uidetur cū aliqui suspēdātur, qui non
habēt tale signum, ut in enothomizatorum corpo
ribus apparuit anno domini. 1493. et. 1494.

¶ Responsio. xviij. eiusdem Magistri.

Scire debes q ueritati, primæ uniuersalis ppos
itionis, optime correspondet ueritas subiectōrū
per ipsam significatōrū nō sue cōuerse apparēti
correspondet ueritas, nec in istarū propositionū
duarū est oppositio realis, licet sit quodāmo apparēs ex parte
termini unde prima, ppositio euidentē habet i se ueritatē, et eius
cōuersa similiter quæ est hæc. aliquis suspēsus habet tale signū
licet nō i oībus suspēsis tale signū reperiatur. sed aliqua signa
illis equiualeūtia apparēt, et existūt, ut sint lineæ cordis et mē
salis cū linearū denudatiōe, et media nālis sit obscura et male
terminata, uel fm excessū. uel fm breuitatē, et lineæ existentes
in tuberculo mercurii sint obscuræ et pfunde, et tres uel plu
res lineæ ibi existētes infortunētur cū sui subiecti depressione,
et hæc oīa inēta sunt in prio anothomizato. ¶ Vel q cingus

Not.

lus sit in altera iuncturarum cum positione cōiunctionis lineæ
 rum constituentium angulum supremum. ¶ Vel q̄ habeat
 circulum in media naturali, quod signum homicidii est, uel ēē
 habeat lineas in Saturni tuberculo extēsas in radice, uel cō glo
 meratas infortunatasq̄, quæ signa oīa carærem ostēdūt. ¶ Et
 signa hæc habēt intelligi cum disunctione, ut eorum ueritas
 melius propaleatur. Notauī plures qui habētes principales lineas
 as tātum cum resilio infortunatas mala morte mori, ¶ præ
 sertim quādo lineæ sunt crasse. ¶ Qui habet multas lineas et
 tenues bonum indicāt ingenium, quia sunt generate a subtilitate
 et spirituum. ¶ Multitudo uero linearum nō est detestāda, ¶ et
 arguit ingenium in diuersis negociis, dūmodo q̄ solaris mōs
 nō sit interfecatus, ¶ locus Mercurii nō sit emersus, licet ha
 beat in rebus suis in tēpore difficiliorem fortunam. Post euctū
 suum est permāsibilis ¶ fixa, sicut infinitis uicibus notauī.

¶ Tricassus Mantuanus.

D maiorem declarationem corū quæ dicit in No
 tā, i. de lineis existētibz in mōte Mercurii. s. q̄
 sunt obscuræ ¶ nō apparētes, ¶ et ¶ sunt profundæ,
 uel lētur enim ista cōtradietoria esse. s. q̄ sunt
 profundæ, ¶ et q̄ nō sunt apparētes. Sciēdum q̄ profunditas et
 inapparētia cum aliquali obscuritate composibiles sunt. Ex his
 autem similitudinem habere possumus, utpote, quādo p̄tiores
 figuram aliquam signāt, postea autem cum pencillo illas refor
 māt. Oēs quidem eiusdē quātitatis, sunt ¶ primæ quidē obscu
 re ¶ male apparētes, secundæ autem claræ ¶ uisibiles, eo q̄
 melius possumus percipere quid sint. Hoc idem ¶ de duabus
 lineis accidere potest. Erunt namq̄ omnes eiusdē profundita
 tis, ¶ una quidem dicitur clara, altera obscura, hæc. s. de cau
 sa, q̄ prima eādē dispositionem quam habet in profunditate

PRIMVS

se seruat etiam in superficie, altera autem in ascensu superficia
 ciei dilatatur. ita q̄ quis profunda sit, tamē indicatur obscu
 ra & inapparēs. Vnde nō est aliqua cōtradiēctio in tali senten
 tia aut expositione. ¶ Quātum autem ad illas lineas quas re
 ponit equiualeuter se habere lineae circulari in digito policis.
 Sciēdum q̄ tales lineae intelligūtur di sumētum. s̄ q̄ nō oēs de
 necessitate requirūtur, sed earum quaedam, put cōspicitis illae
 quibusdam parafis quadratis esse distinctas in mea exposi
 tio ne. ¶ Id autem quod cum dicit de cingulo talis lineae, q̄ quan
 do in minima tātummodo unētur arum inuenitur, intelligendū
 est q̄ quādo talis linea circularis nō totaliter intersecat
 digitum, & angulus supremus est separatus seruare tamē cū
 dem significatū suspēisionis. Non esse tamen hoc ita directe
 causatum: sed magis a casu, aut societate, aut debili occasione.
 ¶ Not autem q̄ in oībus istis semper cōsiderādum est, an uir Not.
 talis subita interruptione frāgatur, aut aliquo simili, & non
 aliquo moderamine cōfortetur, quoniam impossibile est huius
 modi effectus finē habere & nō in ipsa uitali significatos exē
 stere. ¶ Id autem qd' dicit in fine Not. 2. intelligēdum est quā
 do tales lineae sunt subtiles & profundae, aliter namq; sua ex
 positio esset falsa, & significaret naturam effeminatam.

¶ Quāsitum. xviii. Augustini Discipuli.

Inquit Plinius, per lōgos digitos plumbeum colo
 rem, pluresq; in manu incisuras, nec perpetuas,
 cōtra longae esse iūte &c.

¶ Respōsio. xviii. Magistri.

De plumbeis praelongisq; digitis apud Aristotelem
 neq; in problematibus, neq; in libro de aīalibus re
 perio, tamē libro. i. dixi digitos longos magnum
 par denotare. ¶ De plumbeo colore Gallenus in

Not.

primo Afforismorum. commen. secundo. color inquit corporis humorum dominium ostendit, si non in profunditate corporis accubuerint. Color plumbeus lividus dominatur, & medius est inter rubrum & nigrum. Et cum digiti sunt plumbei malam complexionem epaticam significare certum est, & ex eo sequenti ægritudinem. Nihil enim aliud est ægritudo nisi remotio inequationum humorum & inconcordantia membrorum regaliū, cum ergo recesserunt a sua latitudine breuitatem uitæ arguit a complexione frigida & sicca. Et inquit philosophus libro de longitudine & breuitate uitæ, Consistit uita nostra per calidum & humidum, ut ostensum est alio loco, cum e contra sit contrarium. Et de incisuris seu lineis Plinius non intellexit, neq; Aristotelis textum exponere sciuit. Inquit philosophus in primo de animalibus, capitulo decimoquinto. pars interior manus uola dicitur, si carnosæ est & incisuris uitæ indicibus distincta longioris. s. uitæ signum affert, singulis autem binis ductis per totam, breuioris uitæ, binisq; non totam longitudinem designant. Et inquit Conciliator præceptor noster in sua chyromantia (ut etiam recitat in primo libro contra Plinium) qd lineæ habent correspondentiam cum uenis aut arteriis uenalis, hoc est linea uitæ cum corde, linea media cum cerebro, & linea epatis cum epate, & sic de singulis. Ista sententia nō potest apprehēdi nisi ab hominibus instructis ab anothomius. Et ego dico qd plures hoīes habent uenas apparentes, & præcipue in hominibus bene dispositis apertissime accipitur. Et tēpore meo quidā iuuenis se percussit cum stilo acuto ubi situatur linea cordis, & taliter qd chyirurgici non potuerunt restringere fluxum sanguinis, & signum habuit qd erat arteria seu uena arterialis. s. cum saltu, rubedine, & claritate sanguinis, & causatum est emborisma. a. mater sanguinis, et mor

PRIMVS

tuis est ille iuuenis. Et in manu mea post nimum laborem Not. 2
 inueni pulsationem magnam in loco lineæ cordis, quod non po-
 test causari nisi a uenis pulsantibus, Et in loco epatis ostendi-
 tur terminari uenam epaticam, Et in media naturali uenâ cæ-
 phalicam, Et in loco ubi se ostendit mensa manus uel linea mē-
 salis, ibi terminatur uena cōis. Ideo dicunt chyromātici ano-
 thomisti, Et ego cum illis, q̄ ista linea creatur uel generatur
 ex concursu seu fluxu quorundam spirituum eleuatorū uel pro-
 cedentium a prædictis membris regalibus, hoc est cor, epar, et
 cerebrum. Ideo nō immerito pōt ipsa appellari linea testiculo-
 rum seu spermatica siue linea gignitiua, quia ostendit robur to-
 tius corporis Et potentiam gignendi. Quia fuit Hippocrate
 Et alios medicos, sperma deciditur a toto, sicut patet per ex-
 perientiam de abscissione uenarum post auriculas q̄ cessat potē-
 tia gignēdi seu filiā li. Et quādo dicta lineā capillaris aut dis-
 cōtinua seu semicircularis, denotat caliditatem innati caloris,
 quod in infinitis hominibus notauī, Et præcipue in manu mea.
 Et etiam per istam lineam dignoscitur quantitas Et qualitas
 egritudinum. Sicuti uno membro leso cōmunicatur nocumen-
 tum toti, Et ex cōsequenti linea cōmunicat cum toto, ergo ostē-
 dit totum. Ex cōsequenti patet q̄ oē signum est representati-
 uū sui signati. Linea cordis representat cor, Linea epatis epar,
 Linea cerebri cerebrum. Quando istæ lineæ essent fractæ Et
 discontinuæ, ostendunt debilitatem aut maliciam ipsius mēbrī
 Et ex fortitudine fortitudinem. Si uita nostra stat per equatio-
 nem humoris Et per cōcordātiā membrorū radicaliū, ergo
 sequitur q̄ ex boni dispōne linearū stat bona dispō membrorū
 principaliū, ex quo cōstat lōgītudo uitæ. Et cōtrario cōtrariū
 ēt itelligimus de paucitate et exuberātia linearū. Verūtamē
 aliqui attribuūt istas lineas influxibus cælestibus, sicut Mor- Not. 3

LIBER

beth in sua chyromantia, & multi alii auctores, sicut nos nar-
 rauius in libro. I. capitulo de argumentationibus contra Plin-
 nium, tamen corpora celestia non possunt agere uel ostendere,
 nisi mediatis congruis instrumentis, quod in Chyromantia
 est manus hominis, ut loquimur in alio loco. Deus autem & na-
 tura nihil frustra agunt. primo coeli. textu commenti, triges-
 simi secundi. Nec deficit in necessariis, nec abundat in super-
 fluis, ergo istae lineae non sunt frustratoriae. Sed indicativae mul-
 torum effectuum, ut primo libro dixi contra Plinium. Et hoc
 incidit questio quam soluimus. Sunt aliqui dicentes chyromā-
 tiam scientiam non esse, & hoc per accessum & recessum li-
 nearum, Et instant hoc medio. Quia lineae aliquando recedunt,
 aliquando noue incipiuntur uideri, sed quaecumque accedunt uel
 recedunt contingentia sunt, & contingentium scientia non est,
 ergo ipsarum non est scientia, maior est Aristote. primo poste-
 riorum, minor patet ad sensum, & per experientiam, & ma-
 xime in motibus manuum. Ad hoc respondetur quod linearum
 principalium non est accessus neque recessus, sed eorum esse per-
 petuatur in specie, & sic ipsarum pro quanto sunt corpore di-
 mensionato tria dimensione earum est scientia, & sic de talibus
 uerificatur primo posteriorum Aristotelis propositio. Et quan-
 do dicitur quod aliquando lineae accedunt uel recedunt, conceditur,
 sed non sunt de principali essentia ipsius artis, quoniam circa li-
 neas principales chyromantia uersatur. si uero aliae lineae ipsas
 intersecant, hoc est per accidens, & de talibus non est scientia
 per se. Not. est autem de motibus manuum. Not. 4. quod illud pro-
 uenit ex parte planetarum in eorum genituris, & item quod plan-
 etae successu temporis fortificantur uel debilitantur, nouae lineae
 in ipsis formantur, & aliquando sunt intersecantes alias, &
 hoc non inconuenit.

Deo satius iste passionibus maledicis detinetur,
 q̄ semper in cōtrarium sensum accipit, ut mali-
 gnitatis suae satisfacere valeat, in aliorum infamiam. Vnde sensus huius auctoritatis Plinii, in
 hoc Quasito est q̄ quādo aliquis habet digitos oblongos, &
 ipse sit coloris plumbei, aut habeat plures lineas intersecatas ī
 manibus, & principales nō sunt perpetuae, s. lōge & in p̄portio-
 nem suam, & cōtinuae usq; ad finem aut terminum p̄prium si-
 gnificant uitam breuem, & hoc est uerum eisdem rationibus
 quas ipse Cocles in suis respōsionibus adducit. Attamē ista Be-
 stia maledica oīa in cōtrarium sensum adducit, dicitq; Pliniū
 auctoritatem sic debere intelligi. s. q̄ quādo quis habet digi-
 tos oblōgos, sicutq; coloris plumbei, & nō habet lineas lōgas,
 ita q̄ palmam intersecēt, breuem uitam significāt. Haec autē
 expositio falsa est & extorta, & ipse Cocles, nec Plinium, nec
 Aristotelem, nec etiam seipsum intellexit. Quod autem intētio
 ipsius Coclitis sit & in meam expositionem, patet per rationes
 ipsius cōtra Plinium in hac responsione adductas. Immo dico
 q̄ nulla earum Plinio cōtradicit, sed rationē Plinii cōfirmant,
 Quis oībus uiribus ipsam ruere uideatur, & maxime in duobus
 primis, & quīs Plinius uideatur in multis Aristoteli con-
 trarius, tamē in hoc nō contrariatur, & Quo autem ad illud
 quod dicit de digitis plumbeis complexionem epaticam signi-
 ficare, & ex cōsequenti infirmitatem. Aduertēdum est q̄ Co-
 cles in hoc ostēdit se nō habere aliquam scientiam nec practicā
 aut speculatiuam. Digiti namq; plumbei esse nō reperiuntur,
 nisi in extremitatibus unguium, & hoc quādo quis a Etualiter
 infirmatur, aut febricitat, & nō alio tempore, & quādo et hī
 ea laborat ungues sunt gialle. Vnde patēter clariūq; inspicī

tur Plinii sensum non intellexisse, nec uerba. **Q**uantum uero ad id qđ cōfirmādo rōnem suam in. 2. Not. s. in semetipso post laborem experimento reperisse pulsationē in loco lineae uitalis, frivola **T**innanis est fabula ista. Et miror qđ adeo cum esset expertus ac speculatiuus (ut de seipso pluries pelamat) eādem etiam speculationem in aliorum manibus non obseruauerit, cum tot millia hominum (ut fatior) inspexerit. Dico autem in multis me reperisse contrarium, **E**t in meipso inuenio in manu mea dextera talem pulsationem proprie coniungi naturali lineae in opposito digiti medii, **E**t in omni tempore, aut manus sit lassā aut non. In manu autem sinistra inuenio istam pulsationem circa ipsam naturalem in opposito digiti anularis, **E**t per simile communiter reperi in aliorum manibus, **E**t in paucis **E**m eius positionem reperio ipsam pulsationem. Differentia autem haec est, qđ s. in forti **E**t audace, ut plurimum est circa naturalem, in timido autem uersus angulum dextrum, ita qđ non adeo ad naturalem ascendit. **Q**uo ad alias rationes necdum manus anothomiam inspexi. Attamen iudicio meo omnes sunt fabulae. Et si rectius hoc dictum considerare uelimus est contra prima principia huius scientiae, quae omnia ad euitandam prolixitatem ingeniosis ac speculatiuis relinquo. Et ad exemplum illius inuenis dico, qđ causa talis fluxus sanguinis fuit propter propinquitatem uenae pulsabilis, **E**t forte ēē talis uena offensa fuerat, sed ppter distantia a corde nō fecit operationem suā subitanā s. cum spasmo aut aliquo simili motu eāre, sed successiue et cū aliqua distantia tēporis. Vñ patet **E**t c.

Questum xix. Augustini Discipuli.
Vñ maximo seruire desidero scire modū clarū
Et dilucidatū, quō debemus examinare chyromanticam facultatē, **E**t praecipue de terminis **E**t

prolationibus in modo iudicandi ac examinandi.

Decimanona Responsio Magistri.

Commentum.

Cielū est q̄ ualde raro est q̄ una linea hēat signū
 ficatū bonū aut malū rōne suā (ut dictū fuit in. x.
 quesito. Not. 3,) Iutputa nō sēper linea in mōte Io
 nis indicat bonū: q̄a ī eodē loco inuenimus līcas agrī
 tudīes aut uulnera significare, ut patebit. Et ita ī mōte Satur
 ni, nō sēper līca arguūt malū. Iō nō ualet illud dictū, iste locus
 est fortunatus, ergo sēper fortuna. Errat Antiochus ponere
 Martē ī loco Veneris, et Venerē loco Mercurii, et argumētū est
 Ipse dicit hāc cē opionē recētiorū. q̄ro ab ipso si Hermes fuit
 recēs uel ne, nō adducit mediū nisi auctoritate ppria. Attribuit
 ēt iste lineā epatis crebro, et quae est crebri epati. Talis opio
 est fugiēda si bene cōrēpletur anothomia uenarū ī subiectis ue
 nosis, ut in iuuētibz reperi pluribus uicibus cū artificioso li
 gamine stringēdo cū tali strictura et uenae tumesciūt, ut ī pre
 notatis dictum fuit, et uidebitur terminatio uenarum in lo
 eis congruis. Apud Indos Caldeosq; inuenta fuit experientia
 in cadaueribus interfectis, ut et ego etiam ago. Et noli exi
 stimare dici accidentia fortunae minuatim, sicut accidere poss
 set. et an sit cum ense, aut ferro, ligno, aut ab equo, uel ab asino,
 no, aut a fortuna, cū isto principe, uel cū illo. Vidi quēdam
 senatu nostro tēpore aestiuo dum staret sine calceis, famulus po
 suit super scānum cyatū cū quo dedit potū domino, suo, dum
 uellet sedere se posuit super cyatū, et cyatus fractus est, et ma
 gnū frustū ex ipso uitro itrauit in ano domini, et fecit uulnus
 per spaciū duorū digitorū cū magno fluxu sanguinis, et illud
 frustū fuit maxime difficultatis ad extrahēdum. Non chyr
 romantia, nec astronomia descendere potest ad ista particu

Not. 2.

leria. Vidi rotā molendini interficere viros & feminas. Quis
dicere possit talia infortunia? Eschiles tragicus quādo aequalis
testiculū suū proiecit super caput suū caluū, non potuit scire
hoc particulare infortunium. Nec puer dum iter faceret, cui
frustum glacialē super caput eius, cecidit hoc prouidere mihi
nunc aliquis ualisset. Quis possit dicere de percussionibus
quas faciunt bōbardae & schioppitti, canones & similia. Quis
loqui posset de patibulis multis, ut est taxillus, stāghetta, omnia
ferrea calida sub assellis posita, aut dicere de aereo thauo aut
similibus. Possumus bene dicere conditionate & non aper-
te, & manifeste. Ut pote. Video lineā existētem inter auriculā
& medicum arguo iulnē circa brachia. Debeo exprimere
tu es proeliū ad lesionem manus, & debeo intelligere de ma-
nu magna, id est cōprehendendo ab humeris usq; ad extrema-
tem digitorum, & sic intelligitur manus, ut dicetur, & nō di-
co lesionem distinguendo & comprehendendo causam primiti-
uam & antecedentem. Primitiuam intelligo, ut casus, contusio
fractura, dislocatio, iulnē causata ab ense, lapide, aut simili-
bus, etiā notauī iurificare lesionem manuum aut brachiorum
uel patibulum propter funes aut cordas in manibus iussit ad
torturam, aut si futura sit pūctura neruorum, aut flagellatio
cum baculis aut cū facculis arena plenis, aut cōbustio ignis.
Causa antecedens est humoralis ut botbor, antrax, carbonculus
ignis, persicus pruna, fistula, cancer ulceratio uel ulcera & si-
milia. Et ita in curibus, & per crura sū lesionem intelligit
chyromanticus ab anchis usq; ad extrema digitorum, nisi au-
ctores distinguant partes membrorum, quia aliquando acci-
piunt totum pro parte, & partem pro toto. Et de oculorum
infirmis ut est sebel or filem cathara & tarfati per-
cussiones & quae currit cursus eorū. non ad nos pertinet distin-
guere

PRIMVS

gnere species egritudinum sufficit cognoscere lesiones mem-
brorum, & simile est iudicium circa uerenda laborando, ut
an sit hernia earuosa, uaricosa, uetosa, aut intestinalis, aut pu-
denda, intelligimus partem posteriorem & anteriorem, &
circa inguina. ¶ Accidit aliquādo fractura a causa primiti-
ua, ut ragaide & moroides, cōdilomata, apostema, et fistula, et
similia. Vlcusatio Virgæ, apostema, flegmon, & sic de singu-
lis, que omnia impossibile est nos posse distinguere gradatim,
unde ille terminus omnia comprehendit, nisi subiectum sit ade-
quatum, ut sunt lenones ad gladios & nec uolenta, tamen ra-
ro distinguere possumus. ¶ Physonomista & chyromanticus
utuntur istis uocabulis, talis homo est dispositus ad talem le-
sionem aut iacturā, & dicunt istud denotat, declarat, arguit,
ostendit, demonstrat, indicat talem dispositionem. ¶ Item repe-
riemus in mōte tonis stellas, lineas, & radios cum ceteris pro-
portionibus, debemus exprimere, tu es prius ad baculum i ad
ecclesiasticas dignitates: & est ut sunt prothonotarii, episco-
pi, cardinales, abbates, et Papa. Vtrum si una uel alia dignitas
non possumus distinguere, tamen si est cardinalis possumus di-
cere de papato, tamen raro, & in Hebreis non, quia non habent
tales dignitates. Præterea uideo lineam inclinantem ad lesio-
nem ab animalibus quadrupedibus, nō possum dicere an sit canis,
a finus, an equus, sed sufficit q̄ dicam, tu habebis lesionem ab
animalibus quadrupedibus. ¶ Hic non distinguo inter signum
& significationem, Quis tertio pronosticorum cōmento, uide-
batur inter ista differētiam duplicem esse. Nam significatio est
necessariorum. Signum uero est eorum quæ sunt ut plurimum.
Item significatio est ratione comprehensa, signum uero expe-
rimento. Sufficit mihi dicere large aut striete de futura iac-
tura aut offensione, & sic sit finis libri primi. Alia autem dis-

Not. 2

Not. 3

omnis in libro altiore considerationem. Te autem discipule
mi, ut finem faciam, oportet speculari et imitari intellectus
auctorum, aliter uaniloquus esset sermo tuus, et poenitus ma-
uis. Erubescimus enim, (ut dicere) cum sine ratione loquimur.

¶ Tricassus Mantuanus.

In responsione ultimi huius quesiti parti exponitur
regula huius sciencie in iudicando. Sciendum autem
¶ Cu dixi circa quesitum. 2. Iste per maxime dele-
ctatur in multiplicatiōe capitulorum. Vnde residuum
huius responsionis habetur in cap. x. 3. partis libri sequentis, et in
ultio cap. libri. Attamen omnia ista capitula simul posita adhuc mo-
do iudicandi imperfecte ostendunt. Quicunque autem perfectam notitiam
habere uoluit in huiusmodi, percurrat et memoriter teneat. 2. partem chy-
romatie nostre. ¶ In. 1. Not. ubi dicit linea inter auricularē
et medicū debet dicere, iter auricularē et mediū, aliter namque illa
expositio falsa esset, quoniam linea quam ipse exponit significat uulne-
ra in tibiis, aut in pede, ut pluries experientia teste comprobant.
¶ Quod non autem differentiam ponit, inter causas antecedentes et primitivas.
Sciendum est quod talis differentia est extorta et snia sua falsissima
est. Nam secundum propriam significationem uocabulorum causa primitiva et
antecedens sunt synonyma. id est eiusdem significati, unde quando ipse di-
cit, causa antecedens, debet dicere, causa accidentalis. Illa autem descriptio
nē quam ipse tribuit causae primitivae est propria descriptio causae
accidentalis, et illa quam attribuit causae antecedenti est propria de-
scriptio causae antecedenti et primitivae. Nam proprie causa primitiva
et antecedens est ipsa complexio et dispositio naturalis. Causa autem acci-
dentalis est illa quae exterius aduenit quocumque sit. Dico autem causam
accidentalem simpliciter et absolute, ita quod totaliter aduenit ab
extrinseco. Non autem dico causam accidentalem secundum quid, quia hoc esset
falsum. Vnde quando aliquis ex inadvertentia aut irregularitate

SECVNDVS

pria ifirmatur, talis ifirmitas nō pōt dici a cā accidēali, sed a cā primitiua et antecedēte, quā causata sit per talē iordina-
tionē ex iaduertētia sua. Nō enī talis ifirmitas imēdiatē puenit ab ipsa irregulatiōe, sed ab itēperātia humorū ac qualitatū itrinsecarū, quē itēperātia ēt ortū habuit ex ipotētia caloris naturalis nō resistētis iordinatiōi illiusmodi. Illa autē pprīe dicitur cā alicuius eff. Etus a quā imēdiatē puenit. Vnde patet qd talis ifirmitas nō pprīe pōt dici a cā accidēali, magis autē a primitiua aut antecedēti. Hec quē sunt pprīa nōia ac nōabula cōsuetā apud huius scīe Doctores, nō autē uti Coels exponit. ¶ In. 2. Not. ubi dicit talia signa in mōte ionis ēsse significatiua dignitatū ecclesiasticarū, falsum est, imo est dicēdū qd significāt dignitates simpliciter, aut ecclesiasticas, aut seculares, nisi forte aētualiter essent clerici ¶ in ordinibus sacris cōstituti, imo ¶ multotiēs in seculari dignitatē ostēdūt, ¶ talis dignitas est ecclesiastica, ¶ in clerico ostēdūt dignitatē, ¶ talis dignitas est secularis, itputa, officiū aut gradū honoris. Et iō indicādū ē fm cōditionē personae et itētionē eius.

¶ Explicit Liber primus in Chyromantiā Coclitis.

¶ Incipit scd's Liber Coclitis cū Dilucidationibus Tricassi.

Vm perlegerimus uigintia librorū volumina inuenio qd pncips inter antiquos indos est Hermes, inter christia-
nos Albertus Magnus. Cuius librum magis dilatauit Cōciliator noster ad ultimāq; perfēctionem reduxit, quē nunc pte manibus habemus, Cuius principium est in. 2. capi. nam in scd-

quenti primo cap. quod est pro principio. 2. libri p. no. est quedā
 additio mea pertinet ad totius operis declarationem, postmo-
 dum sequetur ipsius Cōciliatoris chyromātia, diuidēdo librū
 cum aliis meis nouis et necessariis additionibus, que si lector
 diligens legat, spero (absit tamen inuidia) opus nostrum ope-
 rāq; mirifice laudabit. Si quis autem est aduinci nati, frustra
 opus nostrum perscrutabitur, nihil enim inueniet quod repres-
 hēdere aut negligere ualeat.

Capitulum primum quanti Libri **E**t primę partis, determi-
 nās quid sit Chyromantia, **E**t unde chyromātia dicatur, **E**t
 qui sint eius sciētia auctores, **E**t quis est auctor huius operis.
Et est additio eiusdē Coclitis ad Chyromātiā Cōciliatoris.

Hyromātia est sciētia que docet mo-
 dum indicādi per inspectionem signo-
 rum manuum, **E**t ducitur a chy/ græ-
 ce, quod est manus, **E**t mantia, sciē-
 tia seu diuinatio, Et hęc sciētia docet
 cognoscere in manu humana **E**t com-
 plexiones, pœnas, **E**t dolores, necnon
 labores, et cœnia que homini possunt
 accidere seu euenire. Eius subiectum
 est pars corporis humani. i. manus ubi signa continentur. Hu-
 iusmodi autem signa dicta sunt **E**t nuncupata Lineæ propter
 participationem quam cum ipsa linea habere dicuntur. Linea
 enim est longitudo sine latitudine, profunditate carens. Cuius
 quidem extremitates sunt duo puncta, ut per Euclidem patet.
 Et hoc quia ex huiusmodi lineis eximia speculatio elicitur, ut
 longitudo, profunditate, latitudine, rectitudine, **E**t obliquita-
 te, necnon intercisione, applicatione, oppositione, cōiunctione, scilicet

S E C V N D V S

paratione, cōtinuitate, discōtinuitate, proportionē, liuiditate,
 apparētia, seu palliditate, rubedine, fuscedine, asperitate, molli-
 cie, situ, colligatione, & forma trianguli, & quadranguli, et
 circumscriptione circuli, & semicirculi. Sūt & in ipsa ma-
 nu stellæ, cruces, radii, rami, ascēssiones, & descēssiones, & mul-
 ta alia, ut alio loco ostēdimus. Tamen quattuor in manu lineæ
 reperiuntur principales, & tres sūt quæ incorruptibiles exis-
 sūt. s. lineæ cordis seu vitæ. Linea cerebri seu media naturalis
 & mēsalis. Aliquādo reperitur lineæ epatis in hoibus firmis
 seu bene dispositis. Et ideo a chyromantico minus principalis
 dicitur. Multotiēs reperiuntur prænominatarum linearum so-
 rores, & ut in pluribus cordis lineæ, ut apparet in manus
 cōcauitate, quæ ab aliquibus lineæ Saturni vocatur. Alia socia
 seu soror aliquādo in mōre Veneris prope lineam antedictam
 inuenitur. De his diligētissima existit speculatio, & per ea-
 rum quamlibet membrorum dispositiones cognoscūtur prin-
 cipalium. Complexiones cerebri per mediam naturalem agno-
 scūtur. Cor per lineam cordis, per epatis lineam epas, per mē-
 saleam totius corporis dispositiones perspicūtur. Alie lineæ nū-
 cupatæ naturales iūsiuntur in manus ut inquit Morbeth. Car-
 dinalis a natura aut ab influxibus formæ celestibus alteram-
 tibus, Ique fm mutationē corrumpūtur, cōfigurationum pla-
 netarum in revolutionibus annuatim, ut per experiētiam plu-
 rios uidi & iudicari de colligatione planetarum. Ex hac nos-
 tra celeberrima sciētia Hermes librum dignissimum exscri-
 psit, quem librum Aristoteles inuenit uno in templo super arā
 Hermeti dedicatam litteris aureis scriptum, ut idem testat-
 ur Aristoteles, quem ad Alexandrum suum discipulum tulit
 summo cum gaudio, qui liber a Ioāne Hyspano trāsflatus fuit
 ex lingua Arabica, & Hyspaniæ Regiæ dedicatus.

Ius Magnus quoque librum de hac scientia edidit, necnon Pthole-
 meus philosophus, & Avicenna, posterique quoque de Chyromantia
 multa tradiderunt non equidem aspernanda. & similiter Auer-
 rois dicitur in hac etiam arte composuisse. & Aliqua etiam tes-
 tificantur Platonem maximū philosophorum huic scientiæ se im-
 plicuisse, quod opus a me iustum non est. & Vidimus etiam huius
 artis viginti tria volumina, quorum nec subtilitatem, nec
 auctores percipere valeo. Ex quorum numero elegi Petrum ap-
 ponēsem, cuius chyromantia exactissima ac perfectissima ha-
 betur. Ex cuius imitatione præsens chyromantia fabricatur,
 non necessitate aliqua, sed ob quorundam meorum discipulorum
 preces. Non enim debet sincerus præceptor discipulo integerre-
 mo aliquid denegare duplici de causa. Primo ne videatur soda-
 litatis inimicus. Deinde ne subterfugere laborem se ostendat.
 Hanc artem Aristoteles secundo de anima tetigit, inquiens. Mol-
 les carne, aptos mente dicimus, duos vero ineptos. Idem Auer-
 rois Commentator tangit, inquiens. Homo boni tactus semper est
 discretus. Idem testatus Gallenus libro. I. de complexionibus,
 dum ait Et palma quidem mollis perscrutationis, sensus me-
 lior & aptior est. Dura vero est apta retentiōi. Auerrois etiam
 super. I. libro canticorum Avicennæ in commento. 8. inquit. Cuius
 manus est subtilis, sensus significat bonitatem intellectus. Et Avi-
 cenna lib. 3. Fen. xii. Capite de anothomia epatis, dicit digitos
 longiores significare epatis longa aditamenta. Idem sentit Gal-
 lenus in lieros Tegni. & Albertus in suo de animalibus. Inquit
 philosophus decima parte problematum, problemate. 49. Qui
 cuiusque sectionem que est in manu habet, longevus erit. Et idem
 2. problematum, problemate x. hoc idem insinuat in primo
 de historia animalium capitulo. xv. cum inquit. Pars interior
 manus nuda dicitur si carnosus est, & incisuris vitæ indicibus

SECVNDVS

distincta, longioris uitae signum affert: singulis aut binis du-
 ctis per totum, breuiorisq; longitudine tota designant &c.
 Item testatur Albertus Magnus in primo de animalibus.
 tractatu secundo. Capitulo penultimo, ubi apertissime inquit.
 Pars interior manus propter plicaturas ossium Rasceae
 & digitorum & peccinis, participat quasdam lineationes
 manifestas, praeter quattuor montes iuncturarum, quae sunt
 in parte illa ubi est restricta & palma, & ea quae est per ossi-
 suum extrema, siue fm latitudinem ipsorum, & cum illae duae
 lineae sunt, uel tres, totam palmam scindentes. Dicunt physiso-
 nomi, qd significant uitae longitudinem. Et hoc est quando una
 earum linearum, uadat per longitudinem uolae & circundet
 curuaturam policis & uolam interiorem, secunda uadat per
 latitudinem uolae, & sit erecta modicum in domestico mas-
 nus. Tertia autem incipit ab inferiori eiusdem latitudinis cre-
 sta a curuatura auricularis uersus manus domesticam. Cum
 enim istae semitrice a uirtute seminatae optime perficiantur,
 & in extremis longe a corde distantibus, signum est qd
 in propinquis existens, sic posita multum possit super corpus
 influendo uitam, haec autem naturalis positio causat uitam,
 & uitae longitudinem in continuatione longa. Vbi autem tui-
 muerint duae breues, significat multitudinem materiae ex hu-
 more inordinato interminato uincere saper uirtutem informa-
 tiuam, & sic breuiabit uitam. & Guilielmus et Nurice in suis
 commentariis ait. Signum longae uitae sunt secaturae in palma
 transcurrentes, ut in de problematibus actum est, si sint bonae si-
 gnificant bonam dearticulationem & discretionem membro-
 rum quae longam uitam significant, hoc enim sine dubio signi-
 ficat super fortitudinem uirtutis formatiuae quae ad longam
 uitam disponit. Nam disponit corpus ad melius fm formam

Not.

Et figurā et cōplexionem. Eisdem scripsit Cōciliator in lib.
 de physionomia cap. magnę manus dicēs, inquit philosophus.
 Quorū manus fuerint palme intrinsecus sectione notabili pla-
 rima per totū secantur longius existere significat. Inquit Iob.
 xxxvii. cap. Et signa posuit in manibus eorū ut omne effe. Etiam
 designarent. Itē Hieronymus de māsfredis Bononinensis de hac
 arte satis digna scripsit. Alpharabius et Blasius de Parma ali-
 qua problemata super quarto quinto et sexto phisicorū de pro-
 pserunt. Helenus priami. Et Iulianus ut testatur Albertus ma-
 gnus in suo libro de chyrōmātia. Quāta aut sit excellētissima
 fama nostri pręptores Petri apponenfis lib. de differentiis ap-
 paret. Medici peritissimi hunc Cōciliatorem nomināt. Ab hoc
 enim liber de cholera nigra, et terrapentica Galieni in latinū
 sermonem conuersa est, ut ipse in suis differentiis ostendit, nec
 non problemata Aristotelica transtulit, et in ea commentarios
 edidit, ut ipse probat prima differentia. Et Opus quoq; de uene-
 nis pręclarum composuit, Scripsit et super Mesue. Et antidot-
 tarium rem utilissimam excudit, quod perlegis, Totam anti-
 quorum physionomiam compilauit. ut ostendit ipsemet in diffe-
 rentia. § 4. Inquit enim, Piliquorum significationem sufficien-
 ter demonstrati in tractatu, quem de physionomia construxi
 Et c. Hic floruit anno Domini. 1319. Et fuit amicissimus sum-
 mi pōtificis Iani. Cui suas differentias dedicauit. Diu Parisius
 studuit ibiq; insignia doctoratus accepit. Ibidem philosophiam
 publice professus est, ut idem testatur in compendio sue phys-
 ionomie.

Et Ricassus Mantuanus.

N isto priō cap. Aduertendū est (sicut et in prin-
 cipio in admonitionem prębui) qd ruditas inge-
 nii huius animalis (et etiam ipsius scriptoris
 aut compositoris suis) omnem cognitionem ue-

SECUNDVS

ritatis ab ipsis secludebat nec modum alienius scientie poterat
 percipere. Vnde ut praesens. cap. ¶ additio conuenientius seque-
 retur post cap. 2. sequens linea. prio. ut unusquisq; clarius per-
 cipere posset huius scientie doctrinam ac veritatem. ¶ Sciendū
 autem qd si in superioribus capitulis, expositione nostra,
 opus fuit, nunc per maximam in isto capi. necessaria habetur Ad-
 ciatandam autem prolixitatem, exposui textum in proprio ca-
 piti esse debebat, ¶ meliori modo, ne postea ipsius errores replē-
 care; Et hoc melius in vulgari percipitur. ¶ Vbi autē in Not.
 2. dicit qd quando duae lineae breues tumescunt. breuem Vitam
 significare. Sciendū est qd hae duae lineae sunt. Naturalis et Epā-
 ticha. In omnibus autem his semper consideranda est linea Visi-
 bilis. ¶ Not. autem qd linea tumida videtur idem esse qd linea Not.
 grossa, ¶ tamen maxime differunt. Vnde linea grossa dicitur
 illa quae lata ¶ profunda est eandemq; proportionem habet
 in profunditate sicut et in latitudine. Linea autem Tumida di-
 citur quae quidem non multum profunda est, attamen magis in
 superficie dilatatur. ¶ Multas alias fabulas, propter breui-
 tatem, praetermisi.

¶ Capitulum secundum Libri quinti ¶ primae partis. ¶ Chy-
 romantiae Conciliatoris.

Secantur scientie sicut ¶ res ex quibus sunt. Res
 autem ex quibus sunt scientie sunt tres scilicet na-
 turales mathematicae ¶ diuinae. Ideoq; sunt genes-
 ra scientiarum principalium sic dicta. Res autem
 naturales iterum secantur, ¶ secundum diuersos modos consi-
 derandi constituantur ex ipsis diuersae partes, seu particulares
 scientiae naturae. Ex quibus una est. quae communis nomine nū-
 cupatur. Chyromantia, ¶ est ars cognoscendi inclinationes vir-
 tutumq; ¶ passionum naturalium, ¶ fortunam, infortunium cu-

N°. 1.

insublet per signa sensibilia manus. Et teneoq; q; sic se habent
 in inclinationes, huiusmodi hæc omnia non est necessitate seu cō-
 tra arbitrii libertatem cucire dicimus. Sed ex naturali incli-
 natione seu diuinorum influxu, Et sic cucire futura contingē-
 ter indicamus. Virtutem quidem dico, ut insitiam tempe-
 rantiam robur prudentiam Et. Passionum, ut iram amorem
 tristitiam gaudium Et. Fortunam autem quæcumq; ab extrin-
 secis bona ut diuitias honores Et. Infortunium autem contra-
 rium. Signa autem sensibilia dico, lineationes figuras longitudi-
 nem. breuitatē, calorem, asperitatem, lenitatem, pilositatē. Ma-
 nus autem dicitur pars organica humani corporis, in qua ap-
 paret sensus tactus. Et a quibusdam organum organorum ap-
 pellatur. Minus habet tres partes. Prima pars est, que est inter
 duas lineas. Vnam existentem iuxta finem ossis brachii ex una
 parte, Et alteram secundam existentem iuxta montem policis,
 Et etiam habet montem manus ex altera. Et dicitur. Rasetta
 manus. Secunda pars dicitur palma que incipit a linea dictæ
 rasette tangens prædictos montes Et terminatur ad radices
 digitorum. Tertia uero pars digitorū dicitur. Et sunt quinque
 Et quisq; habet tres iuncturas præter pollicem, qui duas ha-
 bet. In summitate autem digitorum sunt ungues. Pars uero ex-
 terior dicitur dorsum palme Et digitorū, seu dorsum manus.
 Et linearum que sunt in manu, quedam sunt naturales, Et que
 omnes ex nullo frigore, uulnere uel labore proueniunt. Et de his
 consideratio est in arte. Natur alium autem, quedam sunt uniu-
 versales, quedam particulares. Vniuersales quidem sunt, que
 consequuntur hominis naturam cōmuni, ut puta specificam.
 Et tales reperiuntur in hominibus bene dispositis. Particulares
 quidem sunt que sequuntur cuiuslibet iudicii propriam natu-
 ram. Et tales in diuersis diuerse sunt. Naturales quidem uniu-

SECUNDVS

versales quattuor sunt, & unaqueq; diuersimode nominatur.
 ¶ Prima est quæ dicitur linea vitæ, eo q̄ per ipsam humana
 vita medietur, vel dextra trianguli supremi. Et est illa quæ
 circiat Policem. Cuius ortus est inter pollicem & indicem, &
 terminatur ad rascettam manus. Dicunt anothomici q̄ hæc
 linea respondet cordi. ¶ Pars illa quæ est eleuata inter istam
 lineam & iuncturam primam Policis, mons policis dicitur.
 ¶ Secunda linea dicitur media naturalis eo quod per mediam
 manū extendatur & t̄t. Sinistra trianguli. Et ista sumit princi-
 pium ab ortu primæ lineæ vitæ inter pollicem & indicem, quæ
 ab eius radice extenditur per fundum palme, Et dicunt anotho-
 mici quod hæc linea respondet cerebro. ¶ Tertia linea dici-
 tur tabularis a quibusdam, vel basis trianguli eo q̄ iungitur
 prædictis lineis, & basis eorum triangulum constituit. Et
 ista linea quandoq; apparet in manu quandoq; non, & quan-
 doq; non tota apparet. Partes illæ ad quas adiunguntur istæ lineæ
 dicuntur coniunctio, vel angulus. Et dicunt anothomici, quod
 hæc linea respondet epati, & stomacho. ¶ Illud autem spaciū
 quod est inter istas tres lineas dicitur triangulus. Et ibi est con-
 cauum manus. ¶ Quarta linea dicitur Mensalis eo quod mensam
 palme constituit ex una parte. Vel dicitur moralis quia
 mores ostendit, vel dicitur linea necessaria eo quod propter neces-
 sitatem clausionis, vel flexionis digitorum & manus creatur
 vel dicitur linea martis. Et est illa quæ circiat tres digitos sci-
 licet. Auricularem Medicum, & Medium. Et dicunt anothomi-
 ci q̄ illa linea creatur ex concursu seu fluxu quorundam spiri-
 tum eleuatorum vel procurrentium a prædictis membris ex
 coniunctione prædicta quorum linea generatur. Illud au-
 tem spaciū quod est inter istas lineas scilicet inter lineam mē-
 saleam & ipsam mediam naturalem dicitur mēsa manus eo quod

ad similitudinem mensae facta sit, uel dicitur quadrangulus manus. Et partes autem quae sunt inter lineam mensalem et radicem trium uel quattuor digitorum praedictorum dicuntur Montes digitorum. Illa pars quae est inter lineam uirae uel rapistis et radicem indicis dicitur mons indicis. Illud autem spatium quod remanet inter rascettam et basim trianguli, et lineam mensalem aliquantulum uersus dorsum manus, dicitur mons uel pectus uel uenter uel pinguedo manus. Pars uero istius montis declinans inferius uersus dorsum manus dicitur percussio uel scissio manus. Quidam autem hanc partem aliter diuidunt dicentes, quod pars illa quae est sub uentre uel monte manus inter radicem auricularis et rascettam et dorsum palmae essentialiter distinguitur a praedicto monte, et dicitur percussio, uel scissio manus. Sed fortasse diuisio haec non uidebitur tuta cum omnes partes principales palmae per praedictas lineas et digitos distinguantur. Praeterea debuissent ut uidebitur praedictam in duas diuidere, cum ipsa secetur a mensali linea, quae est ex lineis principalibus diuidentibus palma. Diuisio itaque manus talis est, ut supra diximus. Et ad faciliorem doctrinae intellectum praesens haec figura subsequitur.

Tricajus Mantuanus.

Bicatio illa quā Conciliator adducit de percussione
nulla ē, et rōnes ipsius sūt nullius momenti. Nā et
Cōciani siue Vola manus sistit iter intalem epatā

ehā. Et Mēsalē, Et tamē totū istud spatiū dicitur Vola suae eb
 eautū (ut ostēdemus infra figura. 3. Et ipse infra cap. 21. 2. par
 tis) Et Naturalis quae est una linearū principalium mediat in
 ipso Cōcauo. Et ē percussio est una partiū ī finariū, Et quōli
 bet pōt capi, quonā quodlāmō includitur Dorsum manus quod
 nesciūq; ipsa percussio nōiatur. C. Additio. Tricassi Mātuanā.

Q. Voniā autē Coeles ī suis figuris, ī aliquo supfluous
 est (s. nō declarādo, ea quae figurant) Et in ali
 quo ē diminutus s. nō figurādo ea quae exposuit.
 Iō ad pfectionē huius scie oīa formā lo plures fi
 guras applicabo et expositiōibus adornabo. C. Primo igitur
 (ne oīa simul cōfundatur) Quis Cōciliator cap. 12. 2. p. 15. hu
 ius hoc exponat, tamē hic simul Not. ē q. Triangulus (illo de
 quo supius dictū ē) hēt tres Angulos (ut ī supradicta figura
 cōspici pōt) Et ille quidē qui cātur ex linea Vitali Et linea na
 turali, dicitur Angulus Sup̄mus. Alius autē qui cātur ex natura
 li Et Epaticha dicitur Angulus sinister. Qui autē cātur ex Li
 nea Epaticha Et linea vitali dicitur Angulus dexter. C. Si autē
 Et diligēter cōsideretis ī cap. p̄cedēti nullā determinationē in
 metis circa Planetarū collocationē, Et tamē ipse oīa figurat in
 locis sibi attributis, similiter nec mētionē facit d. in l. 1. c. 1. c. 1.
 ff. 1. li. quesito. 2. Et male Et tamē hic eā describit. C. Simili
 ter Et de sororibus linearū p̄cipaliū, nihil loquitur nisi ī l. 1. li.
 quesito. 15. Not. 3. de. 5. lineae uirg. Et de aliis satis cōfisse, hic
 autē duas prias describit aliis ī tactis. C. In pria quoq; figura
 posiat cīgulū Veneris Et nullibi adduc dicit qd sit nec de eo
 fmonē hūit. C. Quā p̄p̄i. 3. figuris p̄icularibus, oīa describā
 et declarabo. C. Sūt igitur lineae quae dicūtur, Sorores linearū
 p̄cipaliū, Et aliquā lo Vitalis linea duas Sorores hēt, unā ex
 utraq; pte, Et haec magis reperiūtur q. aliquae aliarū pluries

SECUNDVS

quodsi repi Sorore naturalis q̄ aliarū duarū. S. aut linea EPATIS
 ea difficilior est ad cognoscendū, propter alias lineas que ibide
 aliquando possunt reperiri ut dixi. lib. 3. Quæsito. 9. Sorū an
 tem noticiam ex sequenti figura patere potest.

IN prima quoque figura cingulum Veneris describitur absque alia declaratione. Vnde et pro notitia talis lineae sciendum quod in huiusmodi linea multum decipiuntur propter alias lineas ibidem reperiuntur et quasi sub eadem forma. Quapropter aduertendum est quod quotiescumque lineae inveniuntur principium habere inter medium et indicem, finem autem habere in Anularem et Auricularem, aut proportionaliter ita esse, semper iudicandum est pro cingulo Veneris. De quo notitiam habebitis libro. 3. in pluribus locis, similiter et de aliis. Via autem laetitia, de qua mentionem fecimus lib. 1. Quaesito nouo. est quaedam linea quae ascendit a Raschetta ad Auricularem, quae communiter lasciuia significat, aut noxamentum propter lasciuia, si fracta est. Videatis in chyromantia mea, prima parte. capitulo quinto. et tertia parte. figura. 33. et 36. Concauium manus est una pars ipsius palmae, quae tamen pluribus ex partibus formatur, ut dicitur in nostra chyromantia. figura quarta. prima parte. capitulo quinto. Ita quod concauium est illud spatium quod est inter iutalem epaticam et mensalem terminatum in opposito spatii in Auricularem et Anularem, et inter medium et indicem. Est etiam alia linea quae dicitur Saturnina, nec a Raschetta per concauium manus ascendit ad digitum Medium, significat autem bonum aut malum circa res immobiles et Saturno deditas, et in seipsa proportionatur. Omnia autem haec in sequenti figura patere possunt.

Sunt autem

SECYNDVS

S **CTricassus Mantuanus.**
 Vnt aut in manu septem loca particularia in quibus
 locantur septem planete, prout in talibus locis repos

LIBER

ritur signa significatiua effectuum fm naturā ipsorum pla
netarū succedētium, put in tali dominio cōstituantur, sicuti. I.
libro. quæsito. I. ostēdimus, & a Cōciliatore eorū pōnē in sequē
ti cap. hēbitis. Et ad eorū declarationē sequēs figura notatur.

2

SECVNDVS

Cap. III. scđi libri ꝓ primæ partis Chyromatiæ magnæ.

Sed quia forma manus cuiuslibet est scripta diuinis litteris, ut ait Iulianus in hac arte peritissimus. Idcirco nobis omnia ostēdere quæ sunt in hac arte ꝓ nostri possibilitatem intellegendis, et ducere ad lumen ea quæ obscura sunt, ꝓ ostendere quæ sunt in manu diuinæ litteræ, ꝓ partes planetarum, ꝓ qui sint Saturni, ꝓ Iouis, ꝓ cæterorum planetarum, ꝓ quid illis accidit ꝓ naturam propriam sui planetæ, Quid diuinæ litteræ in eis significant, ꝓ in hoc sequemur antiquos philosophos ꝓ Hælenum Priami, ꝓ huic arti diuinæ mirabilia adiunxit, ꝓ cæteris peritissime descripsit. Sunt autem in manu diuinæ litteræ nihil aliud q̃ signa uel lineæ planetarum uel stellarum, de quibus inferius plenarie dicitur. Partes autem planetarum in manu sunt septem. Luna habet partes in manu. s. rascettam, montem manus, ꝓ quadrangulum manus, ꝓ ea quæ iuxta radices eorum sunt, ꝓ lineam basis trianguli. Mercurius habet digitum minimum cum suo monte. Venus habet pollicem cum suo monte. Mars habet triangulum ꝓ lineam mediam. Sol habet digitum anularem cum suo monte. Iupiter habet indicem cum suo monte. Saturnus habet digitum medium cum suo monte.

Cap. IIII. de Saturno,

I qui sunt de natiuitate Saturni habēt multas lineas in digito medio plus q̃ alibi, et spāliter quādo quedā linea oritur a rascetta ꝓ extenditur per palmam usq; ad hunc digitum. Hi tales sunt cōmunes amici utilia consulentes, graues in mente, ꝓ duri in cogitatione, non multum audaces in factis, comestores, superbi, ꝓ simulatores, iactatores, cum paucissimis uerbis,

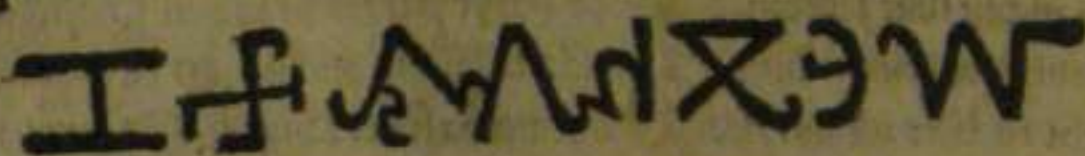
LIBER

Et insatiabiles. In agricultura Et in edificiis delectabuntur.
Et per longas terras erunt peregrini.

Quid diuine littere significant in loco Saturni.

Uero qui diuites sunt usque ad senectutem in negotiationibus Et merceptionibus erunt, hi uero qui superes in laboribus semper erunt, hi uero qui debiles sunt, laeduntur aegritudine neruorum. Illi autem pauperes laeduntur a filiis uel a consanguineis, uel a proximis, Et in his omnibus ingrati uidebuntur, leuiterque iras sustinebunt. Pingues in senectute sine egestate habentur. Et si autem aliqua istarum figurarum uel aliquid assimiliter alienum istarum reperiatur in loco Saturni, erit congregator pecunie. Nobilium atque magnatum tales amici erunt, Et incident aliquid quando in multitudinem aegritudinum. Et signa Saturni.

Tricassius Mantuanus.

In hoc quarto cap. aduertendum est quod titulus ille qui hunc capitulum diuidit superfluous est, Et est una eademque expressio cum superiori, Et quod hoc sit uerum uideatis lib. 3. cap. 224. Et cap. 218. Et 219.

Dico autem amplius quod in loco Saturni non debent poni littere diuine, aut characteres similes. In omnibus namque locis aliqua reperitur praeterquam in loco Saturni. Et cap. V. de Ioue.

Et Ioue sunt qui habent lineas in radice indicis plures, Et specialiter una naturaliter uadit ad praedicti digiti partes. Hi enim ascendendo sunt pulchri, sapientes, iudices iusti, fideles, religiosi, Et timor dei est cum illis. Bene morigerati, audaces

SECVNDVS

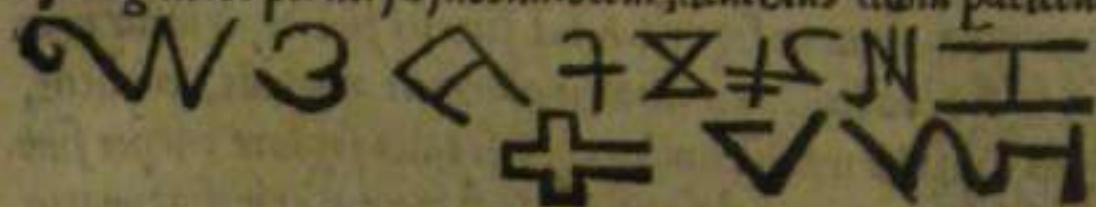
in periculis, misericordes, elemosinarum largitores, ueridici. Gaudent autē risu et multitudinc loquutionis et coitu si sunt layci filios habent duos. Diligunt bonum et odiunt malum; et si tales linee sunt pulchræ non inter cissæ, dignitatem aut præstationem ostendunt.

Quid diuine litteræ significet in monte et loco Iouis.

I autem figura. A. uel similis sibi reperiatur in loco Iouis, erit diuitiis plurimis abundans, ueridicus, et nobiliū amicus, et si tales figuræ turpes sunt patres uiolabunt. Si figura. B. erit fortunatus et diues. Dilectus quoque et ualēs apud reges, et si talis. B. sit modicum eolorata erit religiosus aut cōuersans cum ipsis, uel erit homo honestæ uitæ, et magnus. Si autem C. a regibus erit dilectus, et Dux uel rector exercitus. Si autem figura. D. erit infidelis maior oīum in suo genere, et cōmiscbitur nobilibus, et cum uxore p̄p̄inqui uel patris eius cōmittet incestum. Si autem figura. E. per mulierem habebit bonum, parētes tamē eius quādoque odio eum habebūt. Si autem figura. F. cōmixtionem Regum, et rerum ipsorum dispositionem habebit eritque sapiēs in causis et iudiciis discussionis. Si autē figura. G. erit bonæ famæ apud sibi notos. sed in ueritate cum mulieribus luxuriam perpetrabit. Si autē figura circularis uel quasi circularis, aut ut Scutum, erit hō nobilis qualitatis, sapiēsque, et discretus in oībus, Nobilis aī, subtilisque et alti ac penetrabilis intellectus, oīumque sciētiarū interpretator et expositor erit, et spāliter artū p̄fundarū ac occultarū. Eritque amabilis ultra modū. Et nō hēbit amicos si fideles. Ab infātia usque ad ultimā iuuetutē, sēp̄ qualitātē suā erit ægenus, et in iuuetute ultia hēbit sūmū statū et nobilē. Erit dilectus ab oībus p̄pter diuitias. Et p̄pter fidelitatē suā

LIBER

patietur dānū cā seruiēdi amicis in adolescentia. Eritq; apud
reges et principes notus et dilectus ab eis et et a ppinquis
suis, erit et ab extraneis extra patriā dilectus. Si aut aliqua
istorū signorū uel aliquid similiter hūcrit i loco lous erit for
tunatus, et bñ. lucrabitur, et erit pignus, sed pauper et debilis
ai, a cognitiōe peruersa succumbetur, deuictus dānū patietur.

Tricassus Mantuanus.

Ulla expositio figuræ circularis nō habet aliqualem uerita
tem, et sibi metipsi cōtradicat in hac eadē respōsiōe (ut clare
patet per scrutātibus) et clarius hēbit lib. 3. cap. 191. et. 189.

Capitulum. VI. de Mart.

E Mart sunt qui habēt lincā uitæ et mediā na
turalē cōiūctas itēso colore, erūt hmōi audaces
hoies, faciētes utilia, absq; pinguedie, prōpti ad
bella, p quottidianis incōstātes, feroesq; et is
pi, sine uerecūdia, male sociabiles, fornicatores
His quoq; neq; defectus, neq; superabundātia erit usq; quo se
doterunt adinuare.

Tricassus Mantuanus.

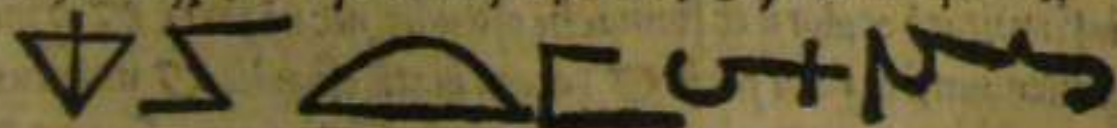
Vādo i isto. 6. cap. dicit uitalē et naturalē hēnt
cōiūctas, falsum est, imo dēnt esse disiūctæ. Et
hæc est ppria figura et situs taliū linearum
quādo significāt hoies martiales. Quando
aut in eodē loco sequitur, q hmōi hoibus nunq
aliquid deficit quoad poterūt se iunare. Sciēdū est q; hoc intelli
gitur quoad uictū. Et hoc puenit, quia semper sequūtur hoies
superbos, p ligos, et martiales, quā tātū hmōi societatibus gau
dēt, abundātesq; in redditibus ac ppriis pñecibus, sicq; sēper

SECUNDVS

ad illorū mēsas ac q̄dros uinūt. Et senectutē suam mīse cōplēt.

¶ Quid diuine littere significant in loco Martis.

Si autē figura. A. uel aliqua similis ei reperiatur ī loco Martis. i. in triāgulo, ille erit lapidei corp̄dis, siue misericordia, plenus ira et iniquitate. ¶ Si autē figura. B. erit diues, familiaris principibus. Aliquādo autē erit ductor exercitus. ¶ Si autē figura. C. erit magnus magister, perfectus, ingeniosus, diligēs geometriā, aliquñ aliquibus iniuriā faciēs. Dolorē occulto, uel casu ab alto laedetur. ¶ Si autē figura. D. erit parricida, percutietur dolore epatis et iūcturarū, aliquñ autē fortūabitur. ¶ Si autē figura. E. erit cōtētiōsus, et idē multū patietur, iūgetq; se uilibus fœmīs et raro hēbit de sp̄sationē optatā, et aliq̄ uxoris pprie iter fector. ¶ Si autē figura. F. erit falsus, calidus, mēdax, p̄ditor, pp qd̄ malū hēbit. ¶ Si autē figura. G. erit p̄sencrās cū malis uirīs et latrōib; et occulte machinādo maleficia ppetrabit. ¶ Si autē aliqua figurarū subscriptarū erit in loco Martis, erit magnus et audax, pertinax, et incepti perficiēs, et usurpator siue dispēsator paternae substantiae, et fratrum percussor.

¶ Capitulum. VII. de Sole.

Qui sunt de natiuitate Solis hēnt līcas subtiles ī radiis digiti solis plus q̄ alibi, hi erūt naturales inētores et imitatores, et oīum operationū, et operātes quae nō adidiarūt, hi sunt inētores artū. Nūq̄ erūt paupes. ī sū p̄lēt fuitia, et sp̄aliter quae faciēt amicis et p̄xis. Ab extraneis honorabūtur, iō extraneis copulētur, et hi sunt iracūdi, et liberae linguae sup se recurrētes. Eritq; amabilis ualde, et semper cōtrariū erga cū iueniet. quia nullus erit

LIBER

si fidelis amicus eritq; fidelissimus curialis sapiens & la-
 & benignus. Amicis saepe multis multoties multa dignis dās
 & indignis, hic erit a muliere uel propter mulierem lesus, hic
 habebit inimicos & specialiter suos, & nō ledetur ab eis hic su-
 perabit eos sicut sol nubes. Oportet ipsum oia palā facere ea ē
 eque ab aliis occulte sunt. Hi quādoq; sublimant homines quā-
 doq; deprimunt. & sunt fideles & magnanimi.

¶ Triassius Mantuanus.

Inex quas dicit in Radice anularis existere, intel-
 liguntur esse ascendentes uersus secundam iunctu-
 ram ita q; principiant ab ipsa Radice ad iunctu-
 ram ascendendo.

¶ Quid diuine litterae significent in loco solis.

I autem figura. A. reperiatur, erit fortunatus et
 pater eius similiter, si autem talis figura ma-
 le sit disposita significat contrarium. ¶ Si au-
 tem figura. B. erit sapiens boni ingenii, dilectus
 a magnatibus & uniuerso populo, & aliquādo nisi sint exalta-
 ri ad regias dignitates. ¶ Si autē figura. C, destructionem et
 infirmitatē oculorū et stomachi ostendit, nec nō ferri & ignis
 periculum, ingratiū facit & peregrinatu ostendit. & morituru
 subito atq; patris interfector erit. ¶ Si autem figura. D
 erit diues magnus & fortis et adipiscetur diuitias ab alienis,
 & aliquādo talis exaltabitur ad regias dignitates. et si talis
 figura fuerit male disposita habebit patrem stultum, & cito
 mortem incurret. ¶ Si autem figura. E. erit amator mulierū
 simulum, in paternis rebus habundabit turpiq; luxuria, & p-
 prie nefanda sodomitica delectabitur. ¶ Si autem figura. F.
 erit sapiens, & bone memorie, scientiis decoratus uariis. ¶ Si
 autem figura. G. erit letus manens cum principibus & maior

SECVNDVS

ribus terre. Patietur stomachi & capitis infirmitatem, Si autem figura semicircularis uel circularis. fuerit in monte medi ei uel solis. erit homo honeste uitæ, & diues omnibus diebus uitæ suæ, dilectus quoque a mulieribus, et propter eas damnum patietur. Et erit subtilis ualde & inuentor artium. Dilectus quoque principibus & omnibus aliis. Si autem aliqua istarum figurarum subscriptarum fuerit in loco solis erit beniuolus, iocundus & perfectus in multis operationibus, sed cito irascetur & cito a quacumque regreabitur tedio.

IP
H

Capitulum octauum de Venere.

 I sunt de Venere quando linea tertia uadit uersus digitum Iouis, & ex alia parte terminetur cum radice digiti ueneris, talis erit bonæ fortunæ absque cogitatione & sine cura propter bona, non cognoscentes de propriis delicate uiuētes, sine conseruatione, sine labore. Hi dulces fortunati, large expēdentes. De facili promouētes etiam pro mulieribus. Hi. n. sagaces, quā loquē mulieres extirpabunt a uitis suis & aliquādo eorum hereditatē. Diligunt risum & coitum. & propter hoc habebūt adulteros filios. Omnes cum diligunt, & omnes ei credent. Hi enim pulchritudine uultus & loquelæ, dulces habēt locutiōes. Oīa uolūt quæ uidēt.

Tricassus Mantuanus,

 N hoc cap. q̄do dicit tertiā lineā ascendere uersus indicē & terminari uersus radicē Policis p̄ tertiā lineā intelligitur Linea naturalis. Nā ascendēdo a Radice manus uersus, palmā priō iuenitur Vitalis, 2. Epatica. 3. Naturalis. Alii autem dicunt q̄ ē dicit

tur. 3. linea. quia Linea Vitalis est omnium perfectior, & ex ea maiorem cognitionem habemus naturæ et cōplexionis subiecto- rum, post ipsam autem sequitur Mensalis per quam adhuc ma- gis cognoscitur perfectio ac uirtus caloris naturalis. 3. sequit- tur Naturalis per quam fit comparatio inter Vitalem & Mē- salem fm̄ eorum proportionem. Et sciendum quoq; est q̄ prop- ria figura & situs huius lineæ est ascendere inter montem In- dicis & Tuberculū Veneris uersus Dorsum. Nam anus. insimulq; cum Vitali Angulum supremum formare in opposito Montis in- dicis uel circa. Quis ut dictum est superius J aliquando uersus medium reperitur fm̄ diuersitatē naturarum ac cōplexio- num. Dicit autem q̄ quando aliqui sunt natura Veneris, ista. 3. linea. s. Naturalis ascendit uersus, Digitum Iouis. s. uinitur Vi- tali in, Angulo supremo in opposito Montis Indicis, & in fine terminatur ad Radicem policis. s. uersus ipsam radicem inclina- tur magis, & minus fm̄ participationem naturæ Veneris. Et aduertendū est, q̄ hæc linea ut plurimum reperitur ascen- dere uersus ipsam Radicem circa partem exteriorem, & non per Tuberculum Veneris. Quanto autem magis reperitur uer- sus exteriorem partem tanto minus dicitur esse naturæ Vene- ris. Nam proprie debet esse inclinata ad Radicem Policis per Tuberculum Veneris.

Quid diuine litteræ significant i loco Veneris, 1 autem hæc figura. A. in hoc loco inueniatur cris- talis siue fide diligens mulieres pauperulas, & infirmitate detentas & ab eisdem malum patie- tur. Si autem figura. B. erit significat gaudium, & nobiliū permixtio iē & p̄ficiū i desponsationē nobiliū mu- lierū. Et habebit bonum ex causa. & fide religiōis uel mulieris. Et si autem figura. C. iniuriator erit magnus in luxuria, for-

S E C V N D V S

nicator, scelus perpetrans cum consanguinitatis uinculo sibi cō
 nexis & desponsabit sibi mulierem ante sibi iunctam, & a fer
 ro uel ab igne ledetur, et in oculo patietur. ¶ Si autem figura.
 D. erit expositor somniorū, & investigator rerū occultarum.
 Veridicus, & diligens itinera, & erit turpi luxuria plenus.
 ¶ Si autem figura. E. gaudium multitudinem habebit, & delect
 ationem cum mulieribus mirabile officium exercentibus unde
 de uilipendetur, & semper reprehendetur. In ceteris fortunabi
 tur, & bonum adipiscetur in omnibus. ¶ Si autem figura. F.
 in multitudine habebit opera. Viam & gaudia & sciētiarum
 pertinentiam requireret. ¶ Si autem figura. G. erit amator mu
 lierum & gaudium & bonum habebit cum eis. ¶ Si autem
 aliqua istarum figurarum subscriptarum fuerit in loco Veneris,
 & erit fornicator cupiens uxores alienas plusq̃ suas, &
 maxime uiles, quas facilliter poterit acquirere. Aliquando uxo
 ris proprię interfectorem significat uel paterni lecti uiolap
 torem.

¶ Signa Veneris.

B D F L S

¶ Capitulum nonum de Mercurio.

I sunt de Mercurio qui consimiles lineas hab
 bent in Digito Mercurii, Et quando non aper
 te sunt sed obscure, hi erunt fures lineis fortu
 nae fastidiosi, impuri, inordinati, concubinarij,
 moneatres expoliatores insidiatores iniusti, om
 ni malo pleni ad maleficia parati. hi enim licet pluribus pœ
 nis plures sint dimissi non tamen intendūt nec considerant, que
 euenire poterūt sed monētur ad perpetrāda mala absq̃ rōe ipsi

LIBER

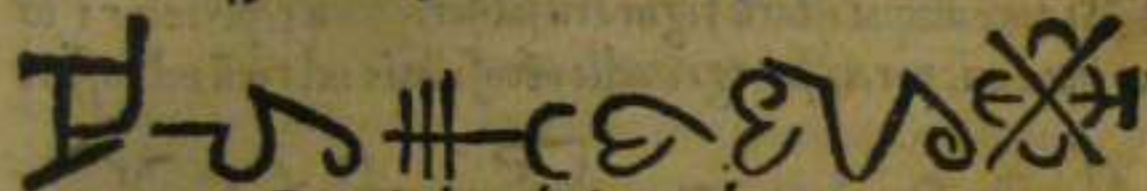
in se neq; stabilitatem neq; fundamentum habebunt. Sicut autem dares stulti. Si autem prae dictae lineae sint pulchre & clare erunt loquaces & musicalia scientes, pictores sermocinantes, ingeniosi arismetici, geometrici augures, rectores optimi, ualde cupiunt laudem & memoriam suorum laborum, fautores & speculatores profundorum secretorum quicquid habent in corde nullus potest cognoscere.

Quid diuinae litterae significant in loco Mercurii.

I autem figura. A. fuerit in loco Mercurii erit inquisitor omnium occultorum. Unde impedimentum habebit, & a se ipso sibi nocumenta cunctiet. Erigit grauis lingua, & pessimus in animo. Inuident ei homines & loquuntur super eum. operam ei imponet quam non fecit. Si autem figura. B. erit negociator fidelis habens multam substantiam eritq; forte positus. supra. gētes. Si autem figura. C. erit negligens, ludum amabit, & lucrum ex furto omnibus malis modis procdēs, & scriptor. doctorq; linguarum incognitarum & librorum. falsaq; cartas uel artes componens diuerso suo ingenio excellenter. Si autem figura. D. erit sapiens operator boni, doctor scientiarum, astronomus dilectus a parentibus, & si prae dictae lineae suae fuerint turpes, & male colorate erit pauper, & in iuuentute male opera agens, sed post medium uitae multis diuitiis habundabit, dolorem stomachi & aliarum partium patietur & grauiabitur, & quorumcūq; demoniorum opera exercentibus participabit. Si autē fuerit figura. E. erit coniunctus religiosus et faciet opera mulierū et ornāmēta. Si autē figura. F. fuerit potius erit philosophiae excellens indagatori. Si autem figura. G. erit bonae uitae. intelligentiae magne paruas puellas sumiles pigmeis amabit, amabit etiam mulieres paruas mamillas

SECUNDVS

de strictas inuolutas habentes. ¶ Si autem aliqua istarum figurarum subscriptarum fuerit in loco Mercurii. erit grauis loquela sine omni suspitione. sapientibus & religiosis committatur.

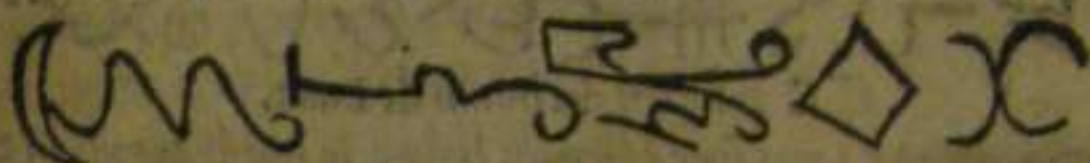
¶ Capitulum decimum de Luna.

DE Luna sint quicumque habent in quadrangulo manus duas lineas apparentes & se intersecantes in modum crucis bene dispositae. In prima aetate erit egenus. in secunda uero aetate diues erit ultra modum. ita quod omnes admittuntur. Sed rursus in senectute ad uel de quo ipse uenit reuertetur consimilis isti planctui crescendo. Non oportet tale uxorē ducere. sed alicui principi uel prelato se coniungere & sic ditabitur. & pacificā uitam. & quietam diliget. & peroptabit sibi societatem facere.

¶ Quid diuinae litterae significent in loco lunae.

SI autem figura. A. in loco lunae fuerit infirmitatem eius. ac substantiae suae matris in uita sua significat destructionem. ¶ Si autem figura. B. erit fortunatus & commixtus religiosis. ¶ Si autem figura. C. erit nobilis subtilis scriptor profundarum scientiarum audax in operibus malis pergens in occultis sui corporis malum patietur. & substantiae multum deuastator erit. in sua uita morte repentina finietur. & infirmitate longa uexabitur. ¶ Si autem figura. D. intromittet se de multis magistris. Dolores stomachi ex parte. & ex parte oculorum ultra modum patietur. ¶ Si autem figura. E. erit luxuria turpi inuolutus. paruum stabilitatem in omnibus habens. ¶ Si autem figura. F. erit peregrinus munerum querens. fidelis & bonae uoluntatis.

tis. Si autem fuerit femina erit nobilis seu magna, et ab eis bonum recipiet, sana erit et bene temperata. Sed si predictae figure non fuerint pulchre diuersis egritudinibus grauabitur. Si autem aliqua istarum figurarum subscriptarum reperiatur in loco lunae erit percussus egritudine uentositatis uel renu uel tussis:

Tricassus Mantuanus.

IN hoc. x. cap. Sciendum est quod talis figura siue interpretatio quam ipse exponit in principio, non est intelligenda siue interpretanda iuxta expositionem ipsius, quam falsa est et tale signum pessime exposuit. Vnde uerus sensus et significatum illiusmodi intersecationis est hoc, quod patietur maximas curas et labores (in statu ac conditionem suam) propter honorem hac utilitatem suam, sicut in figura. 17. et figura. 26. nostrae Chyromantie descripsi. Eni uero maxima incomoda ac infortunia in sua iuventute sustinebit, et forte etiam paupertatem, et in toto tempore uitae suae pluribus aduersitatibus fatigabitur.

Capitulum. xi. quod est additio eiusdem Cocutis, ubi ponitur enigma de diuinis litteris.

DE diuinis litteris aliqui arguunt, quia si essent diuinae litterae ad omnes nationes corresponderent. Cum sit quod alia est forma littere hebreorum alia est forma litterae caldeorum grecorumque, et apud nos illa forma est sicut nostrae litterae. ergo non uidetur posse correspondere omnibus nationibus, respondeo istae quas nos appellamus diuinas litteras apud alias nationes sunt characteres, et ille quae nos sunt characteres sunt apud hebreos aut caldeos litterae, et non simplici

SECVNDVS

ter diuersificantur, et methaphorice sunt diuine littere. Et diuersas intentiones, et diuersa apud sensum diuersimode nominantur. Et sic est finis primæ chyromantie Conciliatoris, et additionum coelitis in ea parte.

¶ Tricassus Mantuanus.

Deditio ista superflua est et uana, et Conciliator per semetipsum i. 3. cap. huius. 5. lib. respondit dicit nāq; sūt autē i manu. Diuine littere, nihil aliud q̄ signa uel Linee ex qua declaratiōe oīs cōstio dilucidatur ac soluitur. Et hmoi signa apud nos dicūtur eē litteras qm̄ et nōnullē reperiūtur istis similes in forma ac figuratiōe.

¶ Incipit secunda pars. ii. libri chyromantie Conciliatoris.

¶ Capitulum primum secundæ partis.

In primis quidē diximus tres esset partes principales manus. Posuimus ēt quattuor lineas generales et naturales et earū noīa uniuersali Emone. Nūc autē i speciali de ipsis et earū significatiōibus distinde dicemus. et priō de illa pte que rasetta manus uocatur de qua nōnulli p quadrāgulū ab aliis ptibus manus ipsā distinguendo aliquid dixerūt. post eā de reliquis dicemus partibus.

In hoc. I. cap. huius. 2. ptis priō sciēdū est q̄ multi errarūt in situatiōe ac terminatiōe ipsius Rasette. Et hoc pp ipsorū falsa; expositionē, ac ignoratiā sensus auctoritatū celeberrimorū huiusce artis Doctorū. ¶ Sciēdū quoq; est q̄ ubi i hoc textu Cocles ipse Quadrāgulū scripsit. Triāgulū dicere necesse est. Ita q̄ uerus sensus huius capituli est, q̄ multi sitū ac terminationē Rasette formarūt a iūctura. Brachii usq; ad Bassim Triāguli, siue usq; ad lineā Epatis et percussione siue partē sinistrā manus. Que quidem sentētia falsa est, ut in sequenti cap. patebit.

Capitulum. II. secunde partis, de Rasetta manus.

- 1 **R**asetta manus dicitur illud spaciū qd est inter
duas lineas, unam. s. existentem ex parte brachii
2 **U**alteram ex parte manus. Si illud spaciū sit
purum bene coloratum significat bonam cōple
xionem &c. Si eōtra contrario modo signifi
cat. **I**tem si linea que est ex parte manus fuerit cōtinua des
cēter recta & bene colorata tēdēs ad superius, si sit diues sem
per erit, & si pauper sit & infortunatus, emēdabitur eius for
tuna, & specialiter quādo prædicta linea habet ramos rectos
3 nō incisos. **Q**uādo ab illa linea que est ex parte brachii oria
tur quedam linea recta cōtinua bene colorata, & extendatur
usq; ad mediam naturalem, in principio competētem uitam si
gnificat, in fine uero meliorem, Et si hæc linea oriatur a radi
ce brachii & extēdatur usq; ad radicem primam medici a la
tere, auricularis, p̄speritatem ostēdat. Et si hæc linea nō t̄gib
4 **S**i super radicem brachii in Rasetta fuerint quattuor lineæ
scindētes brachium per trāsuerſionē & sint cōtinuæ & cōiū
ctæ bene hoc modo, honorem & statum significāt ex morte al
terius. **E**t si in radice brachii prope mōrem policis iuxta li
5 **N**eam uitæ reperiātur tres uel plures stellæ, accūsationes & dis
famationes per mulierum ostēdunt, multū enim cū conabuntur
mulieres aggrauare, finaliter tamen euadet ab earum mali
6 **S**i quedam linea a medio brachii descendat per Rasett
tam manus, talis non habebit fideles amicos, licet fidelis sit,
humilis, sapiens, amabilis ualde, & morigeratus, & dilectus
in colloquiis amicorum, ideo non confidat in amico, nec alicui
associetur, sed per seipsum negocietur. Et si prædicta linea
oriatur desuper a radice brachii, & sit tortuosa & male di
sp̄sita, talis libertate priuabitur, & ad seruitutem redigē
tur.

PRIMVS

getur, et fortasse cōdēnabitur. ¶ Item si quedā lineae ueniat a
 rasctta desuper, et ascēdāt per montē pollicis, et tales lineae
 sint disperse et tendant in pollicē digitū in ultima parte sui, et
 cōsanguineis uel p̄p̄inquis depredabitur, uel capietur, et exul
 forte uidetur. ¶ Et si quedā linea perscurrat a brachio per ra
 scctam in finem montis pollicis, uel in finem lineae uitae uel iux
 ta eam nobilitatem animi significat. ¶ Et si quedā linea cō
 tinua bene colorata descendat a brachio in policē, producat ad fi
 nem leuiter quaecumq; imperit. Et si haec linea sit incisa uel di
 spersa contrarium significat. ¶ Item si quedam lineae oriant
 tur a brachio et ueniant per rascttam ad manū, et imediate
 ipsarum sint incise uel discontinue, et in extremitate carū sunt
 conuēte hominem senescētem et moriētem in atria et i do
 mo propria ostendit. Et si tales lineae ad inuicem se respexerint,
 q̄to maior distantia fuerit inter eas tanto maiori tempore in
 locis extraneis talis morabitur. ¶ Si quedam lineae a medio ra
 dicis brachii per rascttam transierit. non morabitur talis in
 uno loco, sed uitam habebit uiatoris et serui. Si uero talis linea
 tangat lineam uitae uel mediam naturalem erunt mutationes
 in lucro, si non tangit aliquam istam erunt sine lucro, et si haec
 linea uadit per montem manus significat nauigationes et iti
 nera maris et in aquis in uno loco consumet uitam suā. ¶ Si
 quedā linea ueniat a brachio, et uadat ad inuicem, ad longam
 peregrinationem mittetur. Et si talis linea uadat ad digitum
 anularem uersus auriculare bonum uenturum ex improuiso de
 notat. ¶ Et si sint quedam lineae parue et curue in radice bra
 chii respicientes de foris, quot lineae fuerint, tot breues peregri
 nationes ostendunt. ¶ Et si quedam linea oritur a radice bra
 chii, et transit per rascttam et p̄ctus manus ad auriculare
 significat liberum et seruum sugitiuum, et si plures tales li

S

ne fuerint ut. supra. ibi plures fugiet. Et si talis linea sit magis lata profunda & rubea significat furibundū & specialiter seruū. Et si sit pua et subtilis significat uigilē. Itē si talis linea nō extēdatur ad auricularē sed ppe susurratōem & murmuratōē significat. Et itē si quedā lineas oritur a cōcano manus iuxta lineam uitæ, et habuerit rānum uel pinctum tendentem ad brachium similem radio procedenti ex aliquo infra sex annos infirmabitur. Et si partes quæ sunt circa brachium sunt grossiores et quæ uersus manum sunt subtiliores ī spatio duorum annorum infirmitatem. patietur. Et hæc de prima parte manus dicta sufficiant.

Et Ricassius Mantuanus,

N ista diffinitioe seu descriptioe Rasceetæ quā ponit Cōciliator, sciēdū est q̄ talis descriptio siue dispositio extorta est & falsa. Et rō est quoniā nō oēs habēt talē lineā existētē ex parte manus, quā Cōciliator exponit. Et ē. Hi in quorū manibus talis linea inuenitur nō uniformiter illā habēt. imo aliqui habēt illā in maiori latitudine a radice brachii, alii aut in minori, ita q̄ quodamō immediate talis linea simplici (ut ita dicā) spatio clōgetur ad Radicē Brachii. Attamē nō est intelligēdū, q̄ Rasceetā tātum mō intelligatur esse illud parū spatiū quod iter uerāq; lineā situatur (nā & Rasceetā aliquātulū palmā ascēdit) nec etiam quādo talis linea est ualde itra Mōtē manus affixa nō est, itelligēdū q̄ Rasceetā usq; ad illud spatiū protēdatur. Et iō ista descriptio Cōciliatoris facillime falsam esse p̄scribitur quoniā nō oībus est uniuersalis, nec uniformis. Vera aut ipsius Rasceetæ descriptio illa est quā breuibus uerbis nostræ in chyromātia exposui. cap. 1. Et ppter malā exspositionē & interpretationē istius Rasceetæ, ignorātiāq; ueræ descriptionis, multi in hoc decē

PRIMVS

pti sunt (sicuti & Conciliator in cap. præcedenti declarauit) di-
centes Rascttā ab aliis partibus Manus per Triangulū distin-
gui. Vnde inueniebant quidē in scripturis doctorū hmoi expo-
sitiōes, sicuti & Conciliator narrat. s. q̄ Rasctta illis duabus li-
neis figurabatur ac formabatur, ppria aut̄ experiētia nō inue-
niētes illā quæ ex parte Manus dicitur existere (nā pauci sunt
in quibus talis linea reperiatur) nō ualētes uerā determinatio-
nē Rascttæ percipere, arbitrabātur spatiū Rascttæ ad Triangulū
per quadrū extēdi nā cōiter in eodē loco inuenitur, aut linea Epā-
richa aut aliqua alia linea, Et ēt Quis talis linea nō reperiatur
attamē facillime percipitur locus ipsius lineæ (si tamē existe-
ret) ex qua dicūt Rascttā terminari. Sciēdum quoq; est q̄
linea ista quā Conciliator dicit ex parte manus persistere, ē quæ-
dā linea quæ oritur ex percussione siue a Dorso Manus in fine
Montis manus ipsum Montem ascendens, uersus Vitalem, Et
habet illud significatum quod Conciliator exponit in. 2. signo
huius cap. Not. est autem q̄m diuersitatem situationis ac
figuræ talis lineæ, retinet etiam diuersa significata. Vnde quan-
do multum est elongata. a) Radice Brachii uersus Montem
Manus, significat talem in sua iuuentute fortunari. Quanto
autem propinquius eo magis idem in senectute fore significat
sicq; proportionaliter, semper iudicandum est. Tercio quan-
do in Primo signo dicit, significat bonam complexionem &c.
Sciendum est q̄ sunt aliqua significata quæ se inuicem conse-
quuntur, ita q̄ posito imo ponitur & reliquum, & sunt hæc sci-
licet Bona Complexio. Caput siue Cerebrum bonum. Bonum
Intellectum & Ingenium. Et ideo quando dicit, bonam com-
plexionem & cetera, insimul omnia ista significata intelligun-
tur. Quarto Quando in secundo signo dicit lineam illam
ex parte manus debere ramos non interficos habere. Sciendum

N o.

LIBER

Optalis fm suam propriā naturā nō debet esse ramusculosa im-
mo integra et cōtinua & sine ramis. Enimvero si cū aliquibus
ramis inuenirētur, tales intercisi esse nō debēt, nec tunc est tante
virtutis sicuti est, quādo sine ramis inuenitur, & si tales rami
adhuc essent intercisi, eo peiorē significationē haberēt. Illo quoq;
ramo duobus mōis inueniri contingit. Aliquādo. n. inueniuntur
inclinati uersus Palmam. Aliquādo uero uersus Rascettā. Et qui-
dē quādo in palmā inclinantur significant, multotiēs in sua in-
uēnte leui p̄speritate fortunari, si aut uersus Brachiū hoc idē
significant in senectute futurū, semper proportionaliter iudicā-
do de huiusmodi effectibus fm proportionē ramusculorum.
Quādo aut in. 7. signo dicit lineas illas / a / parte superiori,
per mōtem Policis significare proditiōē / a / cōsanguineis. Sciē-
dū est q̄ sunt due species linearū quodammodo circa eodē effectū
uersatur. Vna quidē est illa quā hic Cōciliator exponit. Altera
aut est quādo ascēdunt a Rascettā per Cōcauū manus & in fi-
ne per Mōtem in ipsum Policē iclinātur. Et sicuti in figura sunt
diuerse ita & in significatione. Prima nāq; significat proditi-
tionem in propriam personā, ut pote, si iuuenis quedā aut Mu-
lier, ab aliquo propinquo suo dolo ac fraude prodiretur luxuriā
da, per quod / a / propria ipsa artia affugeret, aut simili ne-
gorio honorē & substantiā ammitteret. Altera autem spēs hu-
iusmodi linearū, significat tātū proditiōē in propriā substan-
tiam ac hereditatē paternā, Et hęc quoq; sunt in duplici differe-
ntia. Quedā namq; sunt quę multū per Cōcauū extenduntur.
Quedam aut solūmodo circa Angulū Dextrū Prime nāq;
significant decipi ac falli / a / cōsanguineis ad lōgū tēpus, itaq;
cōtinue sibi machinātur malū. Alię aut, significāt proditiōem
quidē sed magis occultā & subito factam & non successiue,
Et Not. q̄ aliquādo eadē signa apparēt (quo ad istā secūdā

Not.

SECUNDVS

spem in Vxore, sicuti et in Viro. quando. s. unum decipitur in bonis aut Hereditate alterius Vt uir in dote Vxoris, et filius in Hereditate paterna, aut in Dote Matris Immo dico et, quod quando quis offenditur immediate, cognoscitur et per illas lineas quae sunt in monte Policis. si autem in aliis immediate, et non in propriam personam cognoscitur per istas secundas lineas solummodo, et nullo modo per primas, ut uir per uxorem etc. **Not.** quoque, quod quanto magis huiusmodi lineae initiatur uersus Brachium tanto oculius defraudatur. **Quo ad. 9. signum.** Sciendum est quod illa expositio falsa est ac deprauata, debet autem sic dicere. Linea a parte superiori Montis policis uersus Brachium et dorsum Manus descendens per montem ipsius Policis, significat facilliter quaeque peragere. **Quo autem ad. 11. signum.** Sciendum est quod tales lineae sunt in parte inferiori ipsius Rasette circa medium Brachii et facillime possent accipi pro linea Saturnina, et maxime quando ascendunt aut aliqua ipsarum ascendit uersus naturalem. Inter istas autem et Saturnina haec est differentia, quoniam haec quidem in principio male apparent. Saturnina autem quodammodo uidetur uersus partem superiorem ascendere per Rasettam. **Quantum uero ad. 13. signum.** Sciendum quod tales lineae non solum inueniuntur extendi uersus inferiorem partem Manus, sed etiam aliquando inueniuntur extendi in ipsam partem inferiorem per longum Mortis manus uersus Dorsum.

Not.

Cap. 3. secunde partis manus De linea uitae.

Nunc dicamus de secunda parte manus, et de lineis existentibus in ea. Quae quidem pars incipit a linea rasette et terminatur ad radices digitorum et uocatur palma, et primo de linea uitae dicamus. **Dico autem** quod si haec linea uitae sit satis longa ita quod extendatur usque rasettam uel

LIBER

prope uel iuxta O sit continua O recta eiusdem latitudinis
 per totum decenter lata O profunda O bene colorata longitu-
 nem uitae securitatem animi O audaciam animi. atq; cor opti-
 mum O dispositum ostendit. Et si fuerit discontinua uel nimis
 breuis, talis uir uel mulier nunq; aut raro ad finem optatum ali-
 quid adducet. Et si haec linea sit stricta O subtilis O bene col-
 lorata et specialiter uersus mediam naturalem, hominem sani
 consilii, subtilitatem intellectus O legalitatem animi ostendit.
 Et si fuerit bene lata O male colorata O pallida contrarium
 significat, O hoc intelligendum est de omnibus lineis principa-
 libus quae si sunt idem continue O bene colorate O c. significat
 bonitatem O c. Contrario modo dispositio contrarium signifi-
 cat. Quis autem sit bonus color uel malus in manu uel in lineis
 inferius dicemus cap. 4. 3. partis. C Et quando linea uitae est p-
 funda grossa terrestri colore tincta ruditatem O bestiale uitae
 significat. Et fuerit nimis rubea fortem iram. Et si liuida, ira-
 cundiam notat, O quando haec linea est nimis grossa influe uer-
 sus mediam naturalem, naturam rusticanam ostendit. Item si
 praedicta linea fuerit magna O rubea tam uersus rasettam
 O uersus naturalem mediam crudelitatem ostendit. C Quan-
 do haec linea est furcata in parte superiori uagabundum O co-
 silii mutabilem innuit. Et si haec linea sit ualde rubea uel liuida
 et tortuosa uersus mediam naturalem deceptorem luxuriosum
 atq; animi perversitatem ostendit. C Et quando haec linea ha-
 bet ramos extensos superius uersus mediam naturalem ex utraq; pte
 diuitias O honores ostendit, si autem uersus inferius rasettam
 habeat tales ramos paupertatem notat O talis deteriorabit.
 Et semper erit deceptus a seruis. Si autem tales rami extense
 radant ad mediam naturalem tantum per Triangulum, hominem boni
 spei demonstrat. Et bonum habebit, sed primo malum sustinebit.

SECVNDVS

Tricassus Mantuanus.

IN primo signo huius cap. cum dicit q̄ linea Vitalis debet extendi usq; ad Rasettam uel prope hoc falsum est, imo quādo Vitalis significat longitudinē Vitæ extēditur usq; ad Brachiū flectēdo se in finem uersus partē superiorem circa Mōtem Policis. Et quando in eodem signo dicit, q̄ linea Vitalis si discontinua fuerit aut breuis, significat talem Virum aut Mulierem, raro aut nunq̄ aliquid ad finem optatum adducere, hoc falsissimum est nisi forte figuratiuū loquatur. s. q̄ non poterit aliquid ad finē adducere, morte præuentus. nam huiusmodi linea breuem uitam significat. Et cum ibidem adhuc sequitur, q̄ quando uitalis est stricta & subtilis uersus naturalem indicat bonitatem ingenii. Sciēdum q̄ hoc uerum est sed pauci sunt qui signū istud cognoscant quoniam difficile est natura talis linea nō debet esse subtilis, simpliciter (quoniam expositio ista falsa esset) sed debet esse subtilis proportionaliter. s. in comparatione reliquæ partis ipsius lineæ Vitalis. Itaq; debet esse itēgra, profunda, et subtilis. Et ista subtilitas non solum requiritur q̄ sit in principio, uerum etiam non debet aliquo pacto esse uersus Concauum Manus. Quando autem Vitalis bifurcata inuenitur, in hoc iudicio accipiendus ille ramusculus qui est uersus Triangulum siue Concauum manus. Ratio autem huius significati est, quoniam quando talis lineæ non existit grossa nec dilatata in principio significat temperantiam caloris naturalis, similiter & aliarum qualitatū, in ipsa prima Etate (immo pueritia) & ex consequenti bonam complexionem. Bonum Cerebrum & Ingenii sublimitatem. Quantum autem ad. 4. signum. Sciēdum est q̄ Vitalis potest esse bifurcata dupliciter. Vno modo

quando est bifurcata, ita q̄ extendit ramusculos suos uersus naturalem. Alio modo quādo extendit ramos suos uersus partem exteriorē, aut inuēn uersus naturalem, & reliquum uersus partem superiorem extraneam. s. uersus dorsum. Hoc autem in loco intelligēdum est non quo ad primum, (sic namq; fidelitatem significat) sed quo ad secundum. nam eo modo instabilitatem ac infidelitatem arguit.

Capitulum quarto secunde partis, & est additio eiusdem Colitis de linea uitæ.

Nquit Ptholomeus. & Morbeth, & aliqui recentiores. Si linea uitæ sit grossa inter pollicem et digitum sibi proximum significat inclinatos ad homicidium. Si in linea uitæ iuxta receptam manus sit, crux uel stella, diuitias significat in senectute. Dixit formica ualde utilis. Si queratur linea obrupticon quæ est sub pollice, si ista fuerit cōtinua sine interseccione, talis in propria patria morietur. Si autem disūcta fuerit, talis diuersis infirmitatibus morietur, si exeunt parue linee, talis transibit mare, & uix uel nunq̄ redibit. Si autem in extremitate ipsius obrupticon fuerit lineæ se intersecantes, in quibus sint duæ quasi stellæ, talis erit gloriosus km statum in quo est. Interdum extremitas ipsius obrupticon est bifurcata, aut trifurcata, et tales transibunt tria uel quattuor climata. Si inter pollicem & obrupticon sint multe lineæ quasi perpendiculariter uersus obrupticon, talis diues erit. Si ibi fuerint multe parue crucees nō perpendiculariter, iste multa patietur p̄ diuitiis. Scribit Morbeth cardinalis, q̄ linea uitæ uel cordis, si fuerit recta bene & acuta superius & cōiuncta, significat hominem subtilis inaginationis & boni cōsiliū, & fidelem, & si oēs bonas conditiones habebit quas debet habere, præter hoc, q̄. s. non sit in

SECUNDVS

superiori parte cōiuncta, tunc ceteras uirtutes habet, sed non
 celat. Et si talis linea multum protēdat uersus brachium, sa-
 num & audacem significat habētē. ¶ Si ista linea iuxta se
 habuerit unam figuram circularem, significat q̄ ille talis
 emittet unum oculum, si uero due, duos oculos, si superius qui-
 dem signa dicta habuerit, significat in präteritum, si inferius
 in futurum, si uero in medio, in mediā aetate. ¶ Si in eadem li-
 nea uitæ multæ rimulæ apparuerint superius, tanto magis in
 präteritum terras circuiuit, quāto uero inferius, tanto in futu-
 rum circuibit. ¶ Et si i hac linea uersus brachium figura cir-
 cularis apparuerit, uel sint lineæ adinuicem se intersecantes
 ad modum crucis, bonum finem ostēdit. Et q̄to plures tāto me-
 liores conditiones finaliter expectabit, & bene finiet cum glo-
 ria. ¶ Si extra lineam istam uersus angulum superiorem tale
 signum apparuerit, uel si in pluribus extiterit in talem figuram,
 tunc significat dignitatem & diuitiarum perditionem.
 ¶ Et si iuxta talem lineam talia apparuerint signa. X. egri-
 tudines multas ostēdunt, si quidem in parte superiori, präteri-
 tas, si in inferiori futuras, & mortem propinquare ostendit, Si
 uero in medio loco, significat aliquem de suis parētibus infir-
 mari, & si prædicta signa transfixa sint, tunc mortem ppin-
 quam ostendunt. ¶ Si iuxta prædictam lineam uitæ talia sig-
 na apparuerint. X. dignitates & diuitiarum perditionem cū
 timore demonstrant. Si superius iuxta cōcanum figura appa-
 ruerit. ueluti due figure semicirculares, tunc infirmitatem
 maiorem uel minorem demonstrat illo anno. ¶ Si sub linea ui-
 tæ iuxta receptam in mōte manus, uel quasi extra sit quedam
 stella, significat diuitias in senectute. Si linea fuerit tumida in-
 ter pollicem & indicem, fornicationem significat. ¶ Si in triā-
 gulo tale **P** signū apparuerit in hoibus, demētiā ostēdit

- 15 in feminis uero meretricium. Et si triangulus fuerit latus et
 excessus, largum hominem significat, et conuerso si strictus.
 16 Et si pars superior latior fuerit inferiori, tunc non erit, uelox,
 et audax, tamen erit bonae perseuerationis, et inflexibilis.
 17 Et ait Ptholomeus philosophus. Si quis habet in palma ma-
 nus foueas aut puncta quasi nigra tria tantum, significat di-
 uitias et honores apud principes, et statum. Si uero quattuor
 angustiam et tribulationes ac paupertatem. Qui habet lineam
 in principio manus iuxta receptam profundam et pulchram
 uersus principium motus policis, parentes et amici bonum habebunt
 per eum, et si torta et discontinua fuerit, contrarium iudicabit.
 18 Quando in linea uitae est aliqua eminentia carnis siue porrum,
 diuitias significat. Et Ricassus Mantuanus.

D intelligentiam primi signi huius capituli ui-
 deatis figuram. 49. in mea chyromantia, litte-
 ra. F. Et Quo ad secundum uideatis. Io. et. 13. si-
 gnum huius capituli et utrorumque cognitio-
 nem habebitis. Et Quo ad. 5. signum sciendum est quod tales li-
 neae inueniuntur in fine Vitalis. scilicet ultra medietatem montis po-
 licis. Et Quantum uero ad. 6. signum sciendum quod istud signum
 et significatum penultimum capituli praecedentis, idem sunt.
 Quo autem ad id quod in isto signo dicit de angulo supremo,
 falsum est, nisi forte si nulla linea aut ramusculus inueniatur
 tale spacium intersecans. Verum tamen semper habentur sus-
 pecti de fidelitate seruanda, nam (ut plurimum) maxima insta-
 bilitate reguntur. Et Quo ad. 11. signum sciendum quod illa ex-
 positio falsa est, haecque est expō uera, quando tales lineae aut figu-
 rae insimul intersecantur cum uitali, significat tales infirmita-
 tes sibi imminere, et non suis propinquis, et eo tempore quo per li-
 nearum percipi potest eam propriam cōmensurationem. Et quand

SECUNDVS

talis figura profundior esset ipsa uitali, significat mortale in firmitate. Si autem non esset intersecata cum uitali, sed prope ipsam iaceret signum aliquem (ex propinquis) sibi carum infirmari, et ista est uera expō. ¶ Alia quoq; signa Cocles adducit q̄ prættermitto, qm̄ aliis i locis cōmodius ipse iterū narrat.

¶ Cap. V. secundæ partis, de linea uitæ.

Si quedā lineæ parue secēt lineā uitæ prædictā tēdētes ad mōtē policis, malū prædicāt. Si autē tēdāt ad cōcānū ¶ sint ualde rubre, irā significāt. ¶ Et si supradictā lineā uitæ qdā grana rubra uel pūcturæ sint iordi natae, maxie luxuriosū ¶ cōtētiosū ostēdit. Et talis mouebit lites pp̄ q̄s sanguis effundet, ¶ uita uel mēbra hoīs amittent. ¶ Et si in principio prædictæ lineæ oriātur tres parue lineæ tortuosæ tēdētes uersus mōtē policis, et qdā tortuosa, uel tertia linea seret eas, est signū uēturæ lepræ. ¶ Et si qdā pulchræ lineæ parue secēt prædictā lineā uitæ, et si fuerit bene coloratæ quot lineæ fuerint, tot habet uel hēbit filios: ¶ hoc in manu uiri. In manu uero mulieris si tales lineæ secēt prædictā lineā uitæ ¶ in fine sint iūctæ, idē significāt. ¶ Si lineæ descēdat a prædicta linea uitæ, ¶ extēdat se usq; ad digitū auricularē uel ppe, et sit quasi flexa, uulnerabit uel periclitabit. ¶ Et si hæc linea uitæ hēt sub ea qdā paruā lineā arcualē scidētē ipsū brachiū et inferiorē partē manus, erit in periculo amittēdi b̄uū in eo q̄ uellet amittere uitā. ¶ Et si qdā lineæ superius iuxta lineā uitæ in inferiori parte mōtis policis, et sit q̄si cadēs uel iacēs, spei malæ hoīem significat, ¶ et si duæ lineæ iacētes iuxta lineā uitæ in fine mōtis policis erūt, significat q̄ m̄ sua p̄rio moriet. ¶ Et si qdā lineæ descēdēs ab ista linea uitæ iūgāt cū media naturali, uulnerabitur, uel periclitabit uulneratus. ¶ Et si ab ista linea uitæ prope iuncturam ipsius cum media naturali descendat

quedam linea ad mediam naturalem descendens, superius a latera, uel missilibus, uel sagitta uulnerabitur. Et si linea uitæ sit fireata superius uersus mediā naturalem, & si sit magis subtilis uersus mediam naturalem q̄ uersus rascettam, signum est hoīs amabilis propositi & cōsiliū. Et si prædicta linea uitæ sit magis grossa uersus mediam naturalem q̄ uersus rascettam, signum est uagabundi & mutabilis cōsiliū.

¶ **Tricassius Mantuanus.**

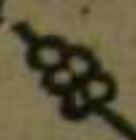
Ro maiori declaratione huius capituli iudeatis figuram. 46. nostræ chyromatiæ. ¶ Quātum autem ad. 3. signum. Sciendum est q̄ tales lineæ sunt magis uersus angulum supremum inter tuberculū policis q̄ uersus ipsum policem. ¶ Quo ad. 6. signum sciendum est q̄ illa expositio est falsa. Hæc uero expositio propria est. s. q̄ talis debet amittere uiam personam earissimam. Et quādo talis linea non multū est arcualis, ita q̄ forte stringitur uersus uitale, significat q̄ talis persona multum attinet sibi quo ad consanguinitatem. Si autem cōtrario, significat q̄ talis erit extraneæ cognationis. ¶ Quo autem ad nonum signum sciendum est q̄ talis linea nō est imita ipsi iū tali, & ascendit ad naturalem uersus montem indicis, ita q̄ quādo auctor dicit q̄ descendit a uitali ad naturalem, insinuat comparat uitalem & naturalem, nō autem loquitur p̄ propriam dispositionem manus, aut palme. ¶ Quo ad decimum signum comparandum est cum sexto signo quarti capituli. & utroq; ueritatem habebitis, & primi signi, 3. capituli.

¶ **Cap. VI. de sc̄a linea s. media naturali.**
Sta linea media naturalis si sit recta &c. signū est bonæ dispōnis et cōplexionis cerebri, boni ingeniū, boni sensus, legalitatis, et p̄speritatis. Et quā

SECUNDVS

do hæc linea est longa decēter, ita q̄ extendatur uersus montem manus, signum est audacie & longæ uitæ. Et si talis linea sit ualde curta, ita q̄ nō exeat cōcauum manus, hominem pauidum & auarum, & modicæ rationis ostēdit. Et si aliquid boni promiserit, id uel illud pœnitet cum promisisse. Et si dicta linea adhuc breuior ē recte ex opposito medietatis mediū & firmetur ibi, hoīes parue uitæ, & ualde iuuenes morientes ostendit, etiam id ostendit si pliat̄ in medietate prædicti; oppositi medici, & si prædicta linea ostēdatur in giro ultra, ita q̄ trāseat totum mōtem manus usq; ad percussionem manus uel ultra, hoīem longæ uitæ ostendit, sed in senectute egētem. ¶ Et si prædicta linea in fine sui uertatur ad digitos, neq̄ & imprudētē iurum ostendit. Et si multum uadat ad digitos, stultum indicat. Si autem prædicta linea extendat se prope? uel usq; ad rasattam, cupidum & impurum indicat. Si aut̄ ex altera parte pliat̄ & t̄agat lineam mēsalem, maximum damnum ostēdit & infortunium. ¶ Si autem hæc linea sit tortuosa et discōtinua, s. media naturalis, signum est prauitatis & furti et malitias tractatē, hoīem & uerba nō timētē innuat, & eo magis quo fuerit grauata in medio. ¶ Si autem fuerit continua boni coloris, & lineæ moueantur ab ipsa, signum est bonæ cons̄sciētie & legalitatis, si sunt patētes & boni coloris, est signū implēdi promissionem. ¶ Et quando hæc linea est nimis lata et grossa, defectum prudentiæ & ruditatem ingenii denotat, & si prædicta linea sit satis lata et grossa, et bene colorata, latam fortē aīam significat, & si sit subtilis & pallida, debilitatem cerebri & cōplexionis ostēdit. ¶ Si hæc linea sit grossa p̄sumda nimis & quedā parue foueæ ibidē appareāt cū colore int̄so, cū matre malū, & inde sanguinis effusionē ostēdit, & si nō fuerint ibi foueæ, & duæ lineæ curtæ ipsam secēt in duobus locis.

- eis iuxta .s. pedem lineae iate quasi oppositae spaciū qđ est inter
 indicem et medium secātes hoc modo A matrē iratam sepius
 7 ostendit, et etiam mater sua primo morietur. Et si hęc li-
 nea habeat in se quedam spacia in hac forma quot ibi
 erunt spacia tot homicidia ostēdit. Et si talia spacia
 8 nō includantur ex toto a prādicta, uulnerabit tantum
 sed non interficiet. Et si in dicta linea sunt quedam punctus
 rae grosse et terrestres, ineptitudinem morum ostēdit, et cap-
 9 put debile. Et si hęc linea hēt in se grossas pūcturas bene colo-
 rata s, et nō terrestres, bonitatem uirtutis apprehēsiue et ma-
 le indicatiue ostēdit, et si tales pūcturae sunt asperae et ualde
 rubrae, hoīem abhōminabilē et absq; grā ostēdit. Et si hęc linea
 tortuosa et discōtinua, p̄funda, granosa et diuerso colore tīta
 fuerit in medio, mirabilē aūm latrocinii et falsitatē indicat.
 10 Et qđ nō hęc linea ē tortuosa, discōtinua, et pallida, et qđ fricat
 modicū rubescit uelociter, debilitatē capitis et dolorē ostēdit, et
 maxie ex reumate, et si sunt qđā pūcturae iordinatae, dolorē oeu-
 11 lorū ostēdit. Et qđ hęc linea est recta et satis bene colorata,
 et cū palma extēditur, apparēt ibi quedam pūcturae de latitu-
 dine lineae, probitatem, et audaciae generationem, uirtutis ple-
 nitudinē ostēdit. Et si hęc linea sit magis colorata ex una
 12 parte q̄ ex alia, dolorē capitis ostēdit. Et si hęc linea sit qđ
 13 dispersa in inferiori parte sui, ultimū defectū rerū et sanitatis
 extremā spe; attestatur. Et qđ sub linea capitis inueniūt crux,
 significat diuitias et honorē magno labore. Et qui at carebit
 14 ista linea percussus cito morietur. Et Tricassius Mātua.

D notitiā ultimi significati primi signi uideatis li-
 bro sequēti. cap. 1. signo. 21. Et qđ ad illā figura-
 tionē quā ipse depinxit i. 7. signo falsa est. Debet at
 sic ēē qđ qđ refert figura circularis sup nālē sic

SECUNDVS

tot quot sūt, tot hōicidia. ¶ Nota q̄ signa hāc p̄nt
 ī triplici d̄ria repiri. Priā ē q̄ supra dixi. 2. q̄ nō
 pprie sūt circulares, sed sic 3. ē q̄ nec circulares, nec
 oblōgæ, sed sic Aliq̄ at ista ultia d̄ria nō sūt p
 licas figurate sūt sicuti fossile sic,
 sicut at ī forā sūt d̄rentes, sic diuersa signant.

¶ Priō nāq; mō signant hōicidia uolūtaria et a seipsis ppe
 trata. ¶ Secd'o mō signant hōicidia nō uolūtaria, nec a se ppe
 trata, casu at magis, et q̄to sint oblōgæ tātō ī uolūtariē opa
 ta. ¶ Tertio at mō cōtra quēpiā. q̄ at mō signant hōicidia
 illa uolūtariē ppetrata, sed ī societate, ut ī praelio, aut oēs cōtra
 quēpiā. q̄ at sūt ut. 4. mō figurātur, signant hōicidia aetua
 liter ppetrata, sed potius societate q̄ uolūtate, et nō multū tali
 hōicidio īsistisse, Et hāc est expō istorū signorū. ¶ Ca. VII.

Vādo una lica ipsā secāt ī modū crucis, mortē
 p̄piquā et ītra annū signat. ¶ Et si fuerit p
 funda et tortuosa fortis ruboris, irā et cōtur
 bationē signat q̄ si p occisionē factā seu fiendā.
 Q̄ nō uero breuis est et discōtinua, mutabilita
 tē et leuitatē significat at cū īcōstātia uerborū. ¶ Si lica me
 dia torta fuerit discōtinua et uariū coloris, p̄funda et graci
 lis p mediū diuisa, latrocinia significat et dolos. ¶ Hec lica
 male colorata, et male fixa, et diuersificata diuersis lincis,
 multas egritudines declarat, et obuiatiōes significat, et cito
 p̄cipe t̄pis mutatiōes. frigidū, calidū, applicationē sereni nebu
 losi aut pluuiosi etc. ¶ Crux īter mediā et mēsalē sub medio,
 p̄griatiōes et labores designat cā amoris, honoris, deuotiōis et
 utilitatis ipsius uel alterius, ut aiūt q̄dā. ¶ Formica ualde uti
 lis ait. Si lica nālis fuerit recta sine curuātate, signat talē cē ue
 racē in uerbis. ¶ Si autē interrupta, tunc falsitatis arguitur.

LIBER

- 7 **E** Si parue crucis fuerint inter Mensalem & mediam lineam
 8 talis habet magnos honores & in honore morietur. **E** Si natu-
 ralis bifurcata in fine fuerit, talis duas uitas ducet uitā. s. seculā
 9 rē, & alteram religiosam, ut expertus testor. **E** Morbet car-
 dinalis ait & si linea capitis fuerit equalis per totum & tem-
 perati coloris & non multum extendatur usq; ad anteriorem
 partem longam uitam & sanam ostendit. Et quanto uelociorē
 10 partem manus tanto uelociorem mortē significat. **E** Et si hæc
 linea habuerit multas alias lineas quasi riuulas uersus Mensā
 lem tendentes boni coloris & apparentie significat bonam cō-
 scientiam, & hominem morigeratum & sapientem & ordi-
 11 natorem promissionum suarum. **E** Et si dicta linea ultra ma-
 nus fossatum paulatim se profundauerit, ipsum timidi cordis
 ostendit. & etiam melancholicum, & profundarum cogitatio-
 12 num. **E** Si hæc linea simul cum linea cordis superius angulum
 strictum efficiat, eclatum animum significat & boni cōsiliū, se-
 13 cūdam neophrutum. **E** Si inter hanc lineam appareat crux ru-
 bea & parua, ab inimicis & persecutionibus plurimis oppri-
 14 metur. **E** Si hæc linea tangat in p̄iuncto uitalem illum signifi-
 15 cat largum per uanā gloriā. **E** Et si ab ista linea exeat alia
 linea uersus auricularem digitum uerendum significat habē-
 bentem. Et si in pede illius lineæ appareat unus paruus Triang-
 16 gulus denotat q̄ ille appetit studere & est diligens. Hæc etiā
 significat metum habere ubi nō ē opus. **E** Si appareat ibi crux
 factum uotum significat & quotquot fuerit cruce tot fras-
 Etiones uotorum fecit, hæc morbeth.

Quicquid Mantuanus.

Vo ad. 5. & 7. signum huius capituli Videas-
 tis figuram. 17. nostre Chyromantie. **Q**uo
 ad ultimum significatum noni signi Sciendum
 est q̄

SECUNDVS

est **q**uando talis linea breuem uitam significat, debet esse re-
cta per transversum palmæ, & subtilis in fine. Et communiter
omnes hi mala morte moriuntur, & sunt homines litigiosi.
Quo autem ad decimum signum sciendum est **q**uod tales li-
neæ debent considerari circa finem ipsius uitalis. **Q**uātum
autem ad .13. signum sciendum est **q**uod tales lineæ reperiuntur si-
tuatæ per transversum super ipsam naturalem. Et quādo sunt
in principio ipsius, significant in iuuentute, si autem in medio,
in media etate, & si in fine, in ultima etate. Ita **q**uod semper pro-
portionaliter, de hmoi indicat **q**uod ipsius lineæ cōmēsuratiōē.
Cap. VIII. secundæ partis, De lineis circumdantibus lineam
mediam naturalem.

SI autem quedam parue lineæ rectæ, uel rami, ¹
orientantur in principio istius lineæ similes arbori
palmæ, talis expoliabit alium potentem, & si ta-
les lineæ sunt ualde magnæ & curuæ, et tales ra-
mi uadant ad inferius, hominem lunaticum ostendit, **q**uod alios
inconstantem & mendacem, & si in muliere, meretricem om-
nimodam. ²
Et si parue lineæ rubræ ueniant a concauo ma-
nus hanc lineam capitis. i. mediam naturalem scindentem qua-
si per mediū, ³
sigilli, aut monete falsarium ostēdit. **S**i que-
dam lineæ quæ oriuntur ex capitis linea uadant uersus mensa-
lem & faciant triangulum cum linea mensali, futuram præ-
bendam notat. **Q**uādo hæc linea capitis diuiditur a quibus-
dam obliquis lineis, quot erunt diuisiones tot corporis passio-
nes ostendit, & si tales lineæ scindent lineam capitis capilla-
res & recuruatæ fuerint, mutilatæ erūt passiones. **E**t si que-
dam linea diuidens prædictam lineam capitis habet duo capi-
ta, uulnera & passiones ostendit, & si tales lineæ scindētes sunt
tortuosæ, tantum infirmitatem ostēdunt. Quæ lineæ uero circa

- Superius fuerint diuidentes circa caput, collum, & gulam ostēdūt uulnera. Quae uero lineae circa mediam lineam capitis sciuntur circa uentrem & dorsum, praedicta ostendunt. Quae uero circa finem lineae capitis inferiora, praedicta uulnera demonstrat.
- 6 Si in principio huius lineae capitis oriatur quedam linea recta bene colorata, & extendatur usque ad indidem & finiatur ibi, habebit multa bona, fortuna sibi denegante, & hoc erit in prima etate. Si atem talis linea uadat ad digitum medium, habebit bonum in media etate. Si uero talis linea ad medium uel auricularem uadat, habebit in ultima etate. Et dicunt quidam, quod si oriatur ab ista linea media quedam linea tertia ex opposito medii & uadat uersus ipsum digitum medium, uel uersus auricularem, reuerendum, uirtuosum, & ratione plenum significat.
- 7 Si iuxta hanc lineam capitis reperiatur talis figura uel similis, crepatum, uel berniosum significat, & dolorem genitalium membrorum demonstrat.
- 8 Si prope praedictam lineam capitis reperiatur talis figura bene apparibilis & circumscripta bene colorata, inter feras periclitando saluabitur, & si fuerit obscura & non circumscripta, interficietur a feris.
- 9 Si iuxta hanc lineam capitis in fine ipsius sint duae paruae lineae coniunctae, uulnera ex ferro indicant.

¶ Tricassius Mantuanus.

¶ Septimum, & octauum, & nonum huius capituli, debent considerari in quadrangulo manus.

¶ Capitulum. IX. secundae partis, de tertia linea, idest, de basi trianguli.

Linea que dicitur basis trianguli, siue epatis aliquando apparet in manibus continua, aliquando discontinua, aliquando uero ex ea nihil penitus apparet, & ideo uidetur minus principalis.

SECVNDVS

Quando igitur prædicta linea epatis est satis longa, profunda, & lata, decenter continua, & bene colorata, significat bonitatem stomachi & epatis, insuper letitia & audaciam denotat. Cōtrario modo, cōtrarium. Et hoc generale est in omnibus lineis principalibus, q̄ si linea sit bona, significat bonitatem membri cui respondet. Et si in prædicta linea vel iuxta eam sint puncturæ parue, duriciem ventris & costarum dolorem & malitiam significat. Et quando hæc linea est magis rubea uersus lineam uitæ q̄ alibi, dolorem capitis propter uisum epatis seu stomachi attestatur, & si fuerit magis rubea ubi debet tangere lineam mediam naturalem, signum est febricitati pectoris, oris, & uniuersalis caloris, seu dispositionis ethice passionis, & specialiter si manus sit calida, macilentata, & sicca.

Cap. X. secundæ partis, & est additio eiusdem Coclitis, Ad lineam epatis.

It Morbeth, Linea epatis si in superiori parte angulum nō acutum, sed rectum cōstituit, longam uitam & bonum ingenium ostēdit. Si uero fuerit acutus, deceptor est & fraudulentus, sed diu uiuet, et erit ingeniosus. Si prædicta linea erit bene recta & larga in medio aliquātulum diuisa & rimulosa & boni coloris, tunc ostēdit bonam dispōnem epatis, & cōtrario, quando ista linea alba est in colore & grossa, in substantia multum attestatur super choleram, & si talis linea utrāq; lineam tēgit, scilicet uitæ & capitis, tunc est signum maioris operationis membrorum principalium. Si ex his tribus lineis triāgulus in nulla sui parte cōiungatur, stultitiam, & luxuriam ostēdit. Si in medio triāguli sit una linea intersecās lineas principales, discretum illum ostendit in rebus dan-

5 dis & in omnibus iutiis. Si triangulus fuerit latus cum præ
 dicta linea, tunc signum est q̄ habet magnam uoluntatem lar
 giendi ratione leuitatis, & cum extensa sint linea, tunc ille ta
 6 lis refrenat se ratione discretiōis. Et si linea epatis uersus bra
 chium fuerit bifurcata, tunc in muliere malam mortem signi
 ficat propter peccatum commissum, ut etiam testatur quidam,
 & præsertim Ptholomeus paruus in sua chyromātia. Et item
 7 si quedam linea scindat eam & transeat in concanum manus
 signum est proximæ infirmitatis. Et quando linea epatis &
 8 capitis distant, tunc significat illum hominem sibiip̄si placen
 tem, fatuum, crudelem, uanos sermones proferentem, inuidum,
 prodigum, detractorem, & mendacem. Et quando angulus
 causatus a linea uitæ & epatis fecerint crucem, significat bon
 nitatem intellectu, & naturaliter ille inclinatus est ad bonū.
 Et si iri non sit angulus nec iniungatur dictæ lineæ, uanitatem
 9 & instabilitatem ostendit. Et ego dico q̄ quando ex linea
 epatis & saturnina cū media naturali. s. in fine, causatur trian
 gulus, & tunc significat dispositionem ad necromanticam fa
 tuitatem, ut inueni per sepe, & si in proportionem optimam re
 10 periantur subtiles indagatores antiquorum negotiorum & re
 rum arguit. Cuius Hermes, & Aristoteles, & etiam Ioannes
 Hispanus, De basi trianguli est dicendum, q̄ quis in pluribus
 manibus non inuenitur (nisi in senectute propter exercitia ope
 rum, & si in iuuentute cessante labore & causa legitima nō
 apparuerit, calorem designat, & cutis subtilitatem, & cum
 hoc coleram & eius proprietates, ut sunt, agilitas corporis, nā
 uelox est, cito loquitur, amat uina fortia, cibos calidos. Si uero
 manus debilis & mollis fuerit, carens hac linea, frigiditas
 tem & flegmaticæ complexionis hominem significat, et eius
 proprietates. s. pigrum, tardum in loquendo, & impeditum,

SECVNDVS

libenter dormientem, & somniantem significat. Et cum his defectum uirtutis generatiue et digestiue. ¶ Si autem a plu¹¹ ribus lineis pallidis interceptam fuerit, malam digestionem si¹² gnificat, & dolores uarios ex ipsa procedentes. ¶ Et quando linea aliqua notabilis non profunda in modum parue cicatri¹² eis secat dictam basim in medio, egritudinem presentem si¹² gnificat, propinquam, uel futuram. Si tamen fuerit rubea, sed si pallida fuerit similis carni iam quasi antiquate, significat Not. egritudinem iam transuasse. Et quanto est minoris apparen¹² tiæ, tanto iam egritudo magis præterit. ¶ Et est bene notan¹² dum qd omnis egritudo a linea uitæ procedēs designata a cor¹² de, pulmone, & diafragmate trahit originem, & per media¹² nam a capite & cerebro, per basim ab epate & stomacho, quia hæc principalia membra per prædictas lineas distinguuntur, put Alchindus commentator in de secretis secretorum ostēdit.

¶ Tricaßus Mantuanus.

Sic nonum signum huius decimi capituli, Ad¹² uertatis qd ista expositio est ex propria aucto¹² ritate Coclitis, & ideo impossibile est, aliquid¹² boni habere, nec etiam tale signum recte descri¹² ptum fore. Vnde dico qd impossibile est lineam epatis, & na¹² turalem ac Saturninam aliquem triangulum formare uersus¹² montem manus qui talem habeat significatum. Hæc autem¹² est uera descriptio talis signi & sui significati expositio, sci¹² licet, qd quando a Rasata Linea ascendit ad naturalem per¹² transversum lineæ epatis, ita qd ex ipsa & linea epatis insi¹² mul cum naturali formatur quidam Triangulus, significat¹² hominem dispositum ad omnes illos effectus, quos Cocles des¹² cribit. Et talis situs aut figura non potest formari a saturni¹² na, quoniam saturnina semper habet transitum suum circa uis¹²

tale. Ista autem linea que talem triangulum format praeuenit a Raschetta uersus finem montis manus, sicuti et in responsione. 9. Quae sit declarauimus, ponēs differētiam illarū triū linearū. **Capitulum. xi. secunde partis. De lineis circumdantibus lineam basis seu epatis.**

Quando quedam paruae lineae capillares pallidae seccant praedictam lineam epatis diuersimodis. signum est male digestionis et doloris praecipientium ex abundantia flegmatis et caloris debitis. Et quando quedam linea bene rubea notabilis secat praedictam lineam epatis et transeat concavum manus, signum est proxime infirmitatis. Et si linea praedicta quae secat lineam epatis fuerit pallida et deleta signum est praeterite infirmitatis.

Capitulum. xii. secunde partis. De triangulo in generali.

Via superius diximus significationes trium linearum generalium specialium et existentium circa ipsas et hoc ab arte. Nunc autem dicimus de ipsis in quantum una coniungitur alteri facientes angulum. Et cum hoc terminabimus significationes ipsius trianguli cum suis praeminentiis uidelicet angulis lineis et figuris. Triangulus debet esse equilaterius angulorum uel fere, pulchrarum linearum bene coloratarum et rectarum, sic namque signum est bone naturae sanitatis longe uiae securitatis et amicitiae uere coplacentiae et excellentis fame e contrario contrarium denotat, et si spatium trianguli sit satis magnum et latum largitatem et audaciam ostendit, et specialiter si non sit multum rubeum in lineis, et platum sit, si sit paruum significat contrarium, et si tale spatium sit rugosum aspectu signum est siccitatis in nervis. Et si ibi fuerit liuor, signum est proxi-

SECUNDVS

mi doloris, aut q̄ iste est calidus deceptor et iracundus, & si sit rugosum scilicet & molle flegmaticā cōplexionē demonstrat.
Capitulum. xiii. secūda partis. De angulis in speciali. Et primo de angulo supremo.

Angulus supremus terminatur tribus modis a p̄dictis duabus lineis. Vno mō sic q̄ linea uitæ et media naturalis tangūtur in cōcavo manus quasi ex opposito illius spaciū quod est inter indicem & mediū tūc significat miserā uitæ & captiuitatē animi. et auariciā & sollicitudinē circa cumulationē pecūiæ. Secūdo modo fit quādo p̄dictæ due lineæ coniungūtur recte ex opposito medietatis indicis & faciūt angulū acutū, & tūc est signum subtilitatis ingenii bone dispositionis & dantis eū ratione habet facilitatē atq; est inculpabilis uitæ. Tertio modo quādo p̄dictæ due lineæ nō bene cōiunguntur simul sed distant ab inuicem p̄dictæ due lineæ, notabiliter purū spaciū dimittētes, & tūc significat impurū uirū sibi ipsi placētē fastidiosum crudele subsanatorcm malū, debitorē absq; laude uanos & inutiles p̄ferentē sermones imundū inuidū detractorē prodigū mēdacē & fatuum ac crudelem, & talis si fuerit seruus uel in captiuitate positus nunq̄ liberabitur. Si fuerit liber aut domus aut rex uel prinaps misera finietur uita, et si illud spaciū sit callosum aut durum uel siccum ac coloratum, significat deceptorcm magnum & absq; causa irascentem. & si tale spaciū fuerit lenē aut mollē ualde significat hominem dimittentem bonam conuersationem, & prosequētē malam & talis delectabitur in mulieribus cantilenis & ornāmētis pulchris. Et si tale spaciū sit male rugosum inuidū detractorē & cauillatorē & garulū demonstrat. Aliquādo p̄dictæ lineæ nō distant notabiliter & sunt ualde propinque, & tūc significat migras

tionē in bello cum aliquo, aut moriētem periclitādō cum feris.
 2 **¶** Aliquādo prædictæ duæ lineæ nec sic distātes notabiliter colliguntur ab uno uel duobus baculis utrinq; se tangentibus. Et tunc significat hominem penitentem expensarū et largitatis factæ. Aliquādo talis baculus uel baculi oriuntur ex una et uadūt prope aliam et tunc significat uinosum et ebriū. **¶** Aliquādo prædictæ duæ lineæ coniunguntur per quosdam baculos intersecatos ab aliis duobus, et tunc significant inuidiā destructionē inimicitia et oppressionem. Aliquando prædictæ duæ lineæ coniunguntur per quasdam cōstantes ad modū retis, et tunc significant hominem uiuētem ex mala uita ad infelicē tamen finem. Si non sit linea impediens. **¶** Et quādo prædictas lineas quedam linea semicircularis scindat l'ocum ubi coniunguntur prædictæ duæ lineæ facientes istum angulum et unum caput prædictæ lineæ respiciat uersus partes brachii significant qd ille excecabitur, et si talis linea semicircularis sit in Triangulo prope supremum angulum et eius cornua respiciant uersus partes digitorum turbationem familie atq; domus eis significat. **¶** Quando inuenitur linea tortuosa, breuius et apparēs in hoc Angulo, dicitur quod informabatur infra annum maxime si fuerit rubea, et si reperiatur ibi ueluti crux aut Stellas per mulierem hereditatem uenturam denotat uel habitam nota tamē caloris, et quot tales figure reperiuntur ibi tot hereditates demōstrant. Et si iste angulus rubens ibi plus q̄ alibi, gestas, filium si sit mulier prægnans.

¶ Tricassus Mantuanus

Quantū ad. 2, modū suæ differētiā Anguli supremi. Sciēdū qd descriptio illa suæ expositio falsa est. Ad hoc autē qd uera expositio hēatur, ubi ipse dicit illas lineas debere formare angulū acutū

SECUNDVS

debet legi non acutum sed aliquualiter largū ueluti inclinatum ad naturam circularem. Et ista est melior forma quā angulus supremus ualeat habere. Verūtamen & adhuc quādo est acutus aliquualiter participationē habet cum illis effectibus praeualet autem magis si supradicto modo inueniatur.

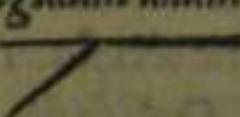
Capitulum. xiiii. secunde partis, & de angulo dextro.

Angulus iste dexter fit tribus modis a linea uitae & bassi trianguli. Vno mō quādo fit acutus. Alio modo quādo fuerit obtusus. Tertio modo quando fuerit rectus. Quando iste angulus fuerit rectus uel quasi bene apparēs, & bene coloratus, significat bonitatem cordis & sanguinis & fortē uirtutē, & talis naturaliter inclinatur ad bonū. Quando praedictus angulus est acutus significat auarū. & quāto acutior est tāto magis auarū & e cōuerso. Quando iste angulus est obtusus siue grossius signū est male dispositionis naturae, & ruditatē, siue ratione dātem, nec nō pigrum negligētē, & somnolētiā denotat. Et si ibi non fuerit aliquis angulus neq; cōiungantur, praedictae lineae uarietatem animi & siue stabilitate & fide hoīem denotat. Talis n. est cui nulla fides neq; cōscientia inest. Non n. curat de aliquo, nisi solum qd possit quē desiderat implere. Et quando in dicto angulo reperitur figura quadrata uel similis, si fuerit ualde rubea impregnationē masculi significat. media quadra. et media semicircularis & si tales figurae sint pallide aut delectae, praedicta esse praeterita denotat, & si fuerint inter cise, significat impedimentum, & si plures tales figure ibi fuerint signū est qd plures impregnationes habebit quot tot, aut forte plures, si filios gerit i utero si color sit intensus, et si quaedam parua crux reperiatur ibi bene disposita signū est honestatis, ut dicunt & boni funis.

Triassus Mantuanus.

De claram noticiam percipiendam huius nois siue
 vocabuli (angulus obtusus) sciendum est quod angulus
 obtusus potest intelligi dupliciter uno modo, p
 ut in Mathematica, aut Geometria accipitur. s.
 Em quod angulum quendam tantæ latitudinis, sicuti angulus res
 etus et aliquid plus, ita quod linea recta cadens super aliam lineam
 rectam et facies angulum unum obtusum, alter angulus est
 acutus. s. hoc modo Alio autem modo dicitur ang
 gulus obtusus, quoniam tali unione linearum aliqua
 illarum (et maxime illa de qua queritur) non est
 apparet, immo videtur quasi deleta, et potius uestigium lineæ
 esse quam lineæ. Et quotiescumque vocabulum hoc (s. obtusum) in chyr
 romatia reperitur, si hoc de aliquo angulo dicitur, potest intelli
 gi altero istorum modorum. Cum autem loquitur solum de aliqua
 lineæ uel de pluribus lineis, intelligitur solum de secundo modo. s.
 put secundo modo aliquid dicitur (obtusum) et sic eorum signi
 ficata habentur. Si autem dicatur de aliquo angulo et contigerit
 oibus istis modis reperiri, significat adeo efficacior em effectum
 designare. Et quando esset rectus aut acutus, sed obtusus secundo
 modo, significat minorem efficaciam effectus designati. Quo
 ad. 14. signum sciendum est quod quotiescumque reperitur quod angu
 lus dexter non est unitus, semper malum significat. Et quando in
 eodem angulo inuenitur aliqua alia lineæ ipsi unita ac uer
 sus motem et cœcunam manus ascendens: aut etiam inueniunt
 tur aliquæ lineæ intersectæ, in modum crucis: minuit maligni
 tatem ipsius effectus significati.

Cap. XV. secunda pars, de angulo sinistro.
 Angulus ille qui causatur a lineæ capitis et base
 trianguli dicitur angulus sinister. Si autem sit rectus

SECUNDVS

uel quasi significat bonitatē intellectus & sensus atq; lōgitudinē uitæ. Si autē fuerit acutus maliciosum atq; cauillosum demonstrat & si fuerit obtusus signū est ruditatis & malæ cōstātie, & si nō fuerit talis angulus debilitatē stomaci atq; hepatis denūciat. Et si i isto angulo. uel aliis angulis uel i triāgulo inuēiatur aliq̄ lineæ i modū crucis et linea semicircularis sibi iuniatursignificat i cruce suspēdi. ¶ Cap. xvi. De. iiii. linea. s. mē sali.

Vando hæc linea fuerit bene cōtinua satis longa profunda lata significat bonam dispositionē naturæ & mēbrorū maiorū. & uirtutē in membris generatiuis necnō iustitiā bonos mores perscuerantiam in bonis operibus attestatur. Et si elongetur ultra medietatem indicis signum est crudelitatis & magnæ iræ, & maxime si fuerit rubea. Et etiam signum inuidiæ & detractionis maxime si in fine eius sit pallida. ¶ Si hæc linea habet ramos rectos ad superius tendentes uersus indicē signū est exaltatiōis & honoris. Et si talis sit pauper ascēdet gradatī ad p̄dicta. ¶ Si dicta linea sit nuda sine ramis ueniēs ad radicē indicis, infortunatū sine diuitiis & dure uulneratū ostēdit. ¶ Et quādo p̄dicta linea uadit ad radicē indicis & in fine eius firmatur et ex altera parte quidā ramus eius respiciat radicē policis significat ut supius diximus sed tādē erit fortunatus dulcis i aīo largusq;. ¶ Si pes huius lineæ uadit uel rami eius uadūt ad lineā capitis supius, certa sibi p̄ficua talis capietur adulatiōibus et uerbo mēdaci, eritq; placēs gētib; . Sed i absentia pūgit ut scorpio & murmurat. ¶ Et si hæc linea sit coniūcta cū linea capitis & linea uitæ, ita q̄ iste tres lineæ faciant unum triāgulum, in tanto erit periculo & timore q̄ p̄cēnitebit cum huius esse naturæ & q̄ iūq̄ natus sit. Et si hæc linea coniungatur cum linea uitæ & faciat angu

LIBER

- lum cum ea; & non sit ibi media naturalis, talis decapitabitur
 illico uel ex improviso, aut uulnerabitur letabitur. Et si hæc li-
 6 nea respiciat mediā naturālē erit in periculo & timore mor-
 tis sed bene euadet, & hoc erit per mulierem. ¶ Et si linea mē-
 salis sit recta & subtilis in fine uersus montem indicis siue in
 parte superiori significat diminutionem sue substantie. Si au-
 tem in parte inferiori fuerit plana & lata habet bonam radi-
 7 cem ac bonum colorem significat restorationem de amissis.
 ¶ Si talis linea respiciat digitum medium a latere indicis, in-
 uabitur a fortuna. Oportebit cum tamen aliquando aduultorem
 8 esse, & iunco uti amico, a propinquis tamen ledetur. ¶ Si pes
 huius lineæ finietur infra digitum, nunq̄ erit sine questionibus
 & angustiis. ¶ Si hæc linea diuidatur prope pedem uel finem
 9 eius, & uadat inter indicem & medium et alius ramus sit uer-
 sus montem significat substantiam in uictu, & in his que ne-
 cessarie sunt etiam ostendit, & talis habet uitam sine cogita-
 10 tione, nam alii lucrabūtur pro eo, & erit diues pro mulieribus.
 ¶ Si prædicta linea non firmetur iuxta digitos, sed tantū ter-
 11 minet digitum medium, sicut, aīas manebit, uita sua cum peri-
 culo. ¶ Quando hæc linea habet quasdam grossas crepaturas
 & inordinatas nefandam luxuriam demonstrat, & speciali-
 ter si color eius sit intensus. ¶ Quando hæc linea est conuenien-
 12 ter profunda bene & continua & ibi appareant quedam puncta
 Et aliquantulum subrubra, denotat continentem & si hæc li-
 nea sit satis discontinua pallida uel causata a pluribus lineatu-
 ris ac lineis capillaribus & sit granosa, debilitatem caloris na-
 13 turalis & impotentiam coitus demonstrat. ¶ Et dicunt quid-
 dam q̄ si supradictam lineam quedam sit fouea ex opposito
 14 digiti annularis significat hominem uel mulierem diligentē
 religiosos uel rem cum eis habentem uel cum similibus. ¶ Si

SECUNDVS

hec linea sit magis rubea q̄ alie principales, uel alie principales sunt pallidiores ipsa dolorem intestinorum & inferiorum uel genitalium membrorum ostendit. **¶** Signum laboris in uisita tota, est quando linea mensalis est bifurcata uersus indicem uel mediū. **¶** Signum longi studii, & dilectionis est quando linea Mensalis est bene lata profunda & bene colorata & recta sub indice in palma extensa. & etiam est signum personarum secretarum dilectionis, idest religiosarum. **¶** Item si in eadem linea mensali gradus fuerint, & ascenderint gradatim ad Indicem secundum quantitatem graduum, & qualitas eius habebit honores. **¶** Et si in eadem linea in fine eius linea quedam recta ab ea exierit & ascēderit, digitumq; indicem recte scinderit, audaciam rectā figit. Sed si inter duos digitos se extēderit, per uulnera moriturū portendit. Si grossa linea fuerit uulnera capitalia indicat si subtilis inferiora. Si rubea erit erunt uulnera in pectore. **¶** Si linea mensalis unam lineam inter Medium & medicum porrexerit. Labores & angustias q̄ plures ostendit. Eadem si subtilis est & rubea, minuit prædicta. Si autem sit grossa & rubea auget, Si in pluribus locis intercisa fuerit labores cum requie intercidet. Si in pluribus locis a radice.

¶ Triassi Mantuanus.

¶ Thabeatis notitiam. 2. signi huius capituli & 17. uideatis. 13. figuram nostræ Chyromatie. **¶** Quo autem ad signum. 6. uideatis lib. 3. capi. signo ne forte in aliquem errorem ellabamini. Et diligenter consideretis si aliquem signum inimicitie habuerit, aut non, & sit iudicabitis prout ex tali apparentia uidebitur expedire scilicet aut super inimicos fortunari, aut Diuitiarum restauratione letari.

¶ Capitulum. xviij secunde partis, De lineis scindentibus &

15

16

17

18

19

20